

Burja

GLASILO OBČINE KOMEN
Letnik 11, številka 3

Poštnina plačana pri pošti 6223 Komen

SEPTEMBER 2016

Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Komen

V petek, 17. junij 2016 je bila v prenovljenem Zadržnem domu v Štanjelu slavnostna seja Občinskega sveta ob občinskem prazniku Občine Komen.

Župan Marko Bandelli je podelil občinska priznanja, Zlati grb Občine Komen sta prejela Minu Kjuder in posthumno Sergej Verč, Priznanje je prejel dr. Vojko Kavčič.

Za dosežke na področju vinogradništva in vinarstva je Županovo priznanje prejel Dušan Rebula iz Vinarstva Rebula iz Brestovice pri Komnu, za dosežke na področju gospodarstva pa Samo Godnič iz podjetja Rigo iz Komna.

Župan je v nadaljevanju podelil še priznanja za najboljša vina, na podlagi ocenjevanja Vinskega viteškega turnirja, ki je potekal 9. junija 2016 v Štanjelu. Na podlagi ocenjevanja je Občina Komen letos prvič dobila Županovo vino, ki ga je pridelal Dušan Rebula iz Brestovice pri Komnu.

Že drugo leto zapored je Občina Komen izpeljala akcijo ocenjevanja urejenosti naselij, vrtov oziroma okolice hiš.

V kategoriji A, najlepše urejeno naselje oziroma del naselja sta bili podeljeni priznanji za dve tretji mesti, in sicer za zaselek v VS Brestovica Možci ter za vas v VS Gorjansko Nadrožica.

Drugo mesto je zasedel Klanec, prvo mesto pa si je prislužila VS Kobjeglava. V kategoriji Najlepša zunanja ureditev je drugo mesto pripadlo domačiji Krt iz Hruševce, tretje mesto pa domačiji Krapež iz Kobjilja.

Slavnostnemu delu je sledila premierna predstava Društva Brce in njihovega podmladka.

Besedilo: občinska uprava

Še eno poletje je spisalo svoje spomine

Za uvodne besede številke glasila, ki je pred vami, sem si sposodila stavek, ki sem ga prebrala na spletu: poletje, ki piše spomine, se poslavlja.

Ko s koncem junija zaključujemo razne projekte, otroci se pripravljajo na počitnice, končno razmišljamo o zasluženem dopustu, nam po navadi misli že uhajajo na vroče sonce, poležavanje, sprehode, mir ... Na stvari, ki nas osrečujejo, nas napolnijo z novo energijo, ki jo bomo še kako potrebovali, ko se zopet zaženemo.

In začne se lov za poletnimi spomini, in sicer z obveznim vprašanjem: Kam pa letos? Želja je veliko: spoznati nove ljudi, širiti obzorja, brati, potovati, mogoče delati, ali pa se zgolj sprehoditi po suhi kraški gmajni. Pa tako malo časa! Prav kmalu je tu že drugo obvezno vprašanje: In, kje pa kaj letos? Takrat se zavemo, da je poletja konec, še tu pa tam lep dan ali dva in še eno poletje je spisalo svoje spomine!

Koliko ste jih letos ujeli?

Nekaj spominov, katerih del smo bili občani naše občine, smo shranili v tokratni Burji. Oviti v poletne spomine, se pripravljamo na srečanje z jesenjo, ki je za nas na Krasu s svojimi barvami in darovi posebej čarobna.

Dobrodošla jesen

Marija Umek
Odgovorna urednica

Glasilo Občine Komen
Letnik 11, številka 3, SEPTEMBER 2016

Izdajatelj:
Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen
Telefon: 05 7310 450
Fax: 05 7310 460
Spletna stran: www.komen.si
e-pošta: burja@komen.si

Burja

Naklada: 1.420 izvodov
Glasilo brezplačno prejmejo gospodinjstva v občini Komen. Glasilo raznaša Pošta Slovenije. V primeru, da glasila ne prejmete na dom, se obrnite na pošto v Komnu ali Štanjelu in jim sporočite, da glasila niste prejeli. Glasilo dobite brezplačno tudi na občini v Komnu, na voljo je tudi v elektronski obliki na spletni strani občine www.komen.si.

Odgovorna urednica: Marija Umek
Uredniški odbor: Tanja Bratina Grmek (pomočnica odg. urednice), Ana Godnik, Katjuša Rina Trampuž in mag. Andreja Štok
Lektoriranje: Barbara Jejčič
Priprava za tisk: DTP Studio Sežana, Čeh Damjan s. p., Partizanska 82, 6210 Sežana
Tisk: Print Luin, Dušan Luin s. p., Sveto 58, 6223 Komen
Vabljeni, da svoje prispevke (članke in slikovno gradivo) za naslednjo številko pošljete v elektronski obliki na e-naslov: burja@komen.si, najpozneje do 25. 11. 2016. Prispevki, ki bodo prispeli prepozno ne bodo vključeni v naslednjo številko! K posameznemu članku priložite največ dve fotografiji v čim boljši resoluciji. Vabimo tudi vse fotografe ali fotografe kar tako, da nam pošljete tematske fotografije za objavo na naslovnici. Digitalni posnetki naj bodo v čim boljši resoluciji. Poslanih posnetkov v slabi resoluciji ne bomo objavili. Naslednja številka občinskega glasila izide DECEMBRA 2016. Avtorica fotografije na naslovnici: Ivana Žigon

Vinski viteški turnir, veliko ocenjevanje terana

Občina Komen je v sodelovanju z vitezi Evropskega reda vitezov vina konzulata za Slovenijo organizirala XXII. Vinski viteški turnir, veliko ocenjevanje terana, ki je potekal 9. junija 2016 ob 15. uri v Štanjelu. S svojimi vzorci so se lahko sodelovanja udeležili vinarji, vinogradniki in vinske kleti iz celotnega vinorodnega okoliša Krasa. Zbiranje vzorcev je potekalo na Občini Komen od 10. do 31. maja 2016.

Na ocenjevanje je prispelo kar 53 vzorcev, med njimi 36 vzorcev TERANA PTP, devet vzorcev TERANOVIH PENIN in osem vzorcev ARHIVSKIH TERANOV PTP.

Zaradi velikega števila prejetih vzorcev se je 1. junija 2016 v Komnu sestala tričlanska strokovna komisija vitezov Evropskega reda vitezov vina konzulata za Slovenijo in opravila predocenjevanje vzorcev po Buch Bawnovem sistemu.

V Štanjelu je na dan Vinskega viteškega turnirja sedemčlanska strokovna komisija vitezov Evropskega reda vitezov vina konzulata za Slovenijo, pod vodstvom predsednika sodnega zbora, dr. Friderikom Vodopivcem, in vodjo turnirja, mag. Srečkom Kendo, opravila ocenjevanje najbolje ocenjenih vzorcev po Buch Bawnovem sistemu, in sicer 20 vzorcev TERANA PTP, štirih vzorcev TERANOVIH PENIN in štirih vzorcev ARHIVSKIH TERANOV PTP. Na dan ocenjevanja so vsi sodelujoči vinarji, vinogradniki in vinske kleti s strani vitezov Evropskega reda vitezov vina prejeli častno diplomu za udeležbo in uspešno uvrstitev na turnirju 2016, ki jo je podelil prvi prokonzul Tomislav Kovačič.

Priznanja in grb za najboljše ocenjen TERAN PTP so prejeli:

1. KMETIJA PETELIN-DURCIK, FRANKO DURCIK, Pliskovica 91a, 6221 Dutovlje
2. VINARSTVO REBULA, DUŠAN REBULA, Brestovica pri Komnu 32, 6223 Komen
3. VINSKA KLET RAJKO IN DAVID ŠTOK, Dutovlje 40c, 6221 Dutovlje.

Priznanja za najboljše ocenjene TERANOVE PENINE so prejeli:

1. VINARSTVO REBULA, DUŠAN REBULA, Brestovica pri Komnu 32, 6223 Komen
2. VINA KRALJ, BORUT IN ZDRAVKO KRALJ, Kobdilj 22, 6222 Štanjel
3. VINA URDIH, DRAGOTIN URDIH, Škrbina 38, 6223 Komen.

Priznanja za najboljše ocenjen ARHIVSKI TERAN PTP so prejeli:

1. VINA KOBAL, IVO KOBAL, Štanjel 55, 6222 Štanjel
2. CV COLJA VINO, MATEJ COLJA, Coljava 30, 6223 Komen
3. VINAKRAS, z. o. o., MARJAN COLJA, Sejmiška pot 1a, 6210 Sežana.

Priznanje za »ŽUPANOVO VINO 2016« je prejelo VINARSTVO REBULA, DUŠAN REBULA, Brestovica pri Komnu 32, 6223 Komen.

Iz sosednjih občin se je Vinskega viteškega turnirja udeležilo šest županov, dve županji in dva podžupana, državna sekretarka, mag. Tanja Strniša, in mag. Alenka Bratušek.

Občinska uprava

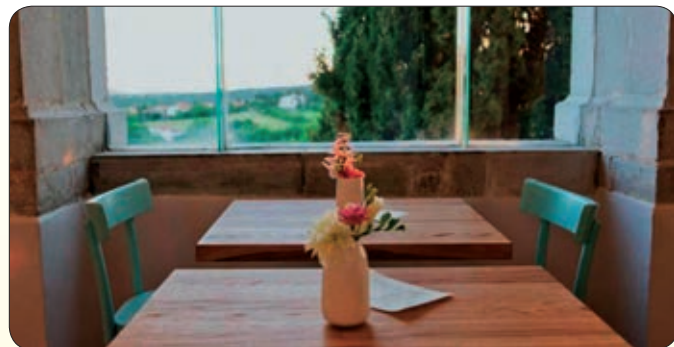

Bistro Grad Štanjel

V petek, 17. junija, je bil za prenovljeni lokal v Štanjelskem gradu prav poseben dan. Čeprav je uradno dobil podnajemnika že 23. marca, se je na sončni junijski petek na grajskem dvorišču zbralo nekaj sto ljudi, ki so skupaj proslavljali začetek te nove zgodbe.

Simo in Farzila Komel – par, ki že deset let ustvarja prelepo kulinarčno zgodbo z modernizirano kraško kuhinjo v Gostilni Kobjeglava Restaurant v Kobjeglavi, svoje poslanstvo vidi tudi v kraškem biseru, Štanjelu. Bistro Grad Štanjel ponuja preproste kakovostne jedi, ki črpajo iz kulinarčne tradicije Krasa in so ce-

novno dostopne vsem. Tako izletnikom, ki obiskujejo Štanjel in bi se radi okrepčali ter okusili pristine okuse Krasa, dobrodošli pa so tudi vsi lokalci, ki bi si radi dan popestrili z nečim za pod zob, s kozarčkom kraškega vina, s sladkimi dobrotami in skodelico dobre kave, ali pa samo z uživanjem na prelepem grajskem dvorišču. Poleg vabila, da bo dobrodošlica še boljša, vsem bralcem revije Burja podarjajo kupon za 20 % popusta, ki je unovčljiv v bistroju Grad Štanjel.

URNIK: ponedeljek-nedelja (9.00-21.00)
seda zaprto

KONTAKT: info@gradstanjel.si,
05 731 0070
www.gradstanjel.si

Foto: Ana Rojc

Dobro je vedeti

Občinska uprava Občine Komen

Telefon: 05 73 10 450
Fax: 05 73 10 460
Spletna stran: www.komen.si
E-pošta: obcina@komen.si
Uradne ure: ponedeljek in petek od 8.00 do 12.00
sreda od 8.00 do 12.00 in od 15.00 do 17.00

Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana

Telefon: 05 73 10 141
E-pošta: soou@sezana.si
Uradne ure: ponedeljek in petek od 7.30 do 11.00
sreda od 7.30 do 11.00 in od 12.00 do 16.00

Krajevni urad Komen

Telefon: 030 720 220
Uradne ure: vsak četrti torek v mesecu od 8.00 do 11.00 in od 12.00 do 14.00,
Za nujne primere se obrnite na sedež Upravne enote v Sežani,
tel. št.: 05 73 12 700.

Policijska pisarna Komen

(v prostorih Krajevnega urada Komen, Komen 86)
Telefon: 05 76 68 122
Uradne ure: sreda od 14.00 do 17.00.

Knjižnica Komen

Komen 118, 6223 Komen
Telefon: 05 76 68 580
E-pošta: knjiznica.komen@siol.net
Delovni čas: torek in petek od 11.00 do 18.00
sreda od 8.00 do 14. ure

Zdravstvena postaja Komen / Splošna ambulanta Komen

Telefon: 05 73 11 460

Lekarna Komen

Telefon: 05 73 11 790
Delovni čas: ponedeljek od 12.00 do 19.00 ure
torek, četrtek in petek od 8.00 do 15. ure
sreda od 9.00 do 18. ure

Zbirni center Komen

torek: od 9. do 13.00
četrtek: od 14. do 17.00
sobota: od 9. do 13.00

Zavetišče Oskar Vitovlje

Telefon: 05 30 78 570
Najdba zapuščene (brez skrbnika) ali izgubljene živali

JAVNA BLAGAJNA OBČINE KOMEN obratuje v poslovalnici Deželne banke Slovenije, d. d., v Komnu 118 c (pri pošti), odprta je od ponedeljka do petka od 8.00 do 12.00 ter od 13.00 do 16.00.

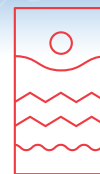

**20 % popusta
v Bistro Grad Štanjel**

* Kupon je unovčljiv do 15. 12. 2016
** Popusti se ne seštevajo.

Svet Javnega zavoda komenski Kras konstituiran

Svet Javnega zavoda komenski Kras se je na prvi, konstitutivni seji sestel v začetku julija. Svet zavoda trenutno sestavljajo 4 predstavniki ustanoviteljice (Marijan Gulič, Jožef Strnad, Erik Modic in Andreja Štok) in 2 člana – predstavnika uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti (Andrej Malgaj in Boris Lozej). Člani sveta zavoda so izmed sebe izvolili predsednika (Jožef Strnad)

KOMENSKI
KRAS

in njegovega namestnika (Boris Lozej). Mandat članov traja štiri leta in prične teči z dnem konstituiranja sveta. Člani sveta so se pogovarjali o delu zavoda v prihodnjih nekaj mesecih z načrtovanjem dela predvsem v prihodnjih nekaj letih. Želja članov sveta je, da ZKK postane eden glavnih akterjev in nosilcev turizma na širšem območju, kar pa lahko doseže le z doslednim povezovanjem, ne le sodelujočih ponudnikov, temveč tudi s povezovanjem drugih akterjev na Krasu (TIC, PŠJ, Kobilarna Lipica). Ugotovili so, da je bilo na področju promocije turizma že veliko postorjenega (zemljevid kolesarskih poti, vinska cesta, skupen seznam dogodkov in prireditve), kljub temu pa se v praksi še velikokrat dogaja, da posamezni akterji delujejo posebej in vsak zase. Člani sveta so bili zato enotnega mnenja, da je potrebno posvetiti več časa ustvarjanju takšnih pogojev na celotnem območju, ki bodo morebitnega obiskovalca prepričali, da ostane tu več časa, ter tudi oblikovanju skupne blagovne znamke. Vsekakor pa je svet ZKK mnenja, da je potrebno v oblikovanje strategije delovanja zavoda vključiti vse, ki se na tem območju kakorkoli ukvarjajo s turizmom ter jih povabiti k sodelovanju. Svet ZKK se bo znova sestel v septembru, ko bo pregledal načrt delovanja zavoda do konca leta ter plan dela za leto 2017.

Z namenom, da bi ZKK postal prepoznaven, ne samo na ožjem območju, temveč tudi širše, je bila pripravljena celostna grafična podoba zavoda. Logotip ZKK vključuje vse elemente, ki so značilni za Kras – sonce, vrtačo, kapnike, podtalnico.

Trenutno vodi javni zavod Helena Kosmina, v. d. direktorica, proti koncu leta pa namerava svet ZKK objaviti razpis za izbiro direktorja zavoda.

Občinska uprava

JAZ PREDLAGAM Razmisli – predlagaj – glasuj

»JAZ PREDLAGAM« je projekt udejanja participatornega proračuna v Občini Komen.

Participatorni proračun je način razporejanja dela proračunskih sredstev tako, da o njihovi porabi odločajo občanke in občani.

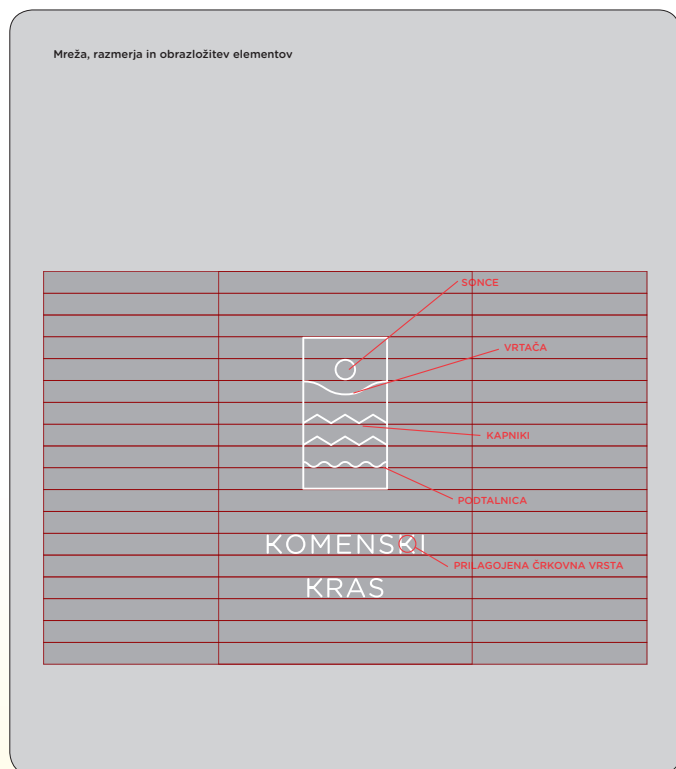
V proračunu Občine Komen bo v letu 2017 in v letu 2018 name-

njenih 60.000 EUR za projekte, ki po mnenju občank in občanov zvišujejo kakovost življenja v občini. Občanke in občani boste imeli možnost podati projektne predloge, ki jih bo preučila Komisija za pobude občanov v okviru projekta participatornega proračuna. Za projektne predloge, ki bodo v skladu z merili uvrščeni na glasovalno listo, boste lahko glasovali 6. novembra 2016 med 8. in 12. uro. Izglasovani projektni predlogi bodo uvrščeni v proračuna Občine Komen za leto 2017 in 2018.

Podrobnejše informacije o participatornem proračunu in načinu sodelovanja boste občanke in občani dobili na predstavitev, kjer bo predstavljen projekt participatornega proračuna.

O lokacijah in datumih predstavitev boste obveščeni preko zgibank, ki jih bo prejelo vsako gospodinjstvo. Vse v zvezi s projektom »JAZ PREDLAGAM« lahko spremljate na spletni strani Občine Komen, kjer boste lahko preko spletne aplikacije oddali tudi svoje projektne predloge.

Občinska uprava

Ureditev malega trga v Komnu

Občina Komen namerava na obstoječem travniku (parc. št. 169/2, last Občine Komen), ki se nahaja ob drevoredu v bližini občinske stavbe, urediti odprti večnamenski javni prostor namenjen prireditvam in drugim dejavnostim.

V kletni etaži so predvidene popolnoma vkopane javne sanitarije in shrambe, njihova streha pa bo tvorila površine za sedenje (tribune), ki bodo hkrati zaključek južnega roba trga. Na ta način se tvori manjše prizorišče namenjeno predstavam, prireditvam ali pa zgolj sedenju s razgledom tako na trg kakor tudi na pokrajino, ki se razprostira na južni strani prostora. Zunanji videz objekta bo nevtralen, sledil bo avtohtonemu načinu gradnje, s poudarkom na naravnem videzu materialov, z elementi avtohtonega kamna in jeklenimi/kovinskimi dodatki (ograje, pergola, pregrade ipd.). Na trgu bo umeščena urbana oprema in ustrezna osvetlitev, ki bo omogočala uporabo prostora tudi v večernih urah.

Občinska uprava

Odprtje 26. Dnevov evropske kulturne dediščine (DEKD) in 4. Tedna kulturne dediščine (TKD) v Štanjelu

DEKD predstavljajo najprepoznavnejšo akcijo pod okriljem Sveta Evrope in Evropske unije na področju kulture, saj v njej sodeluje 50 držav, 6.000 mest, 30.000 kulturnih spomenikov, obišče jih več kot 20 milijonov obiskovalcev. Njihov namen je spodbuditi zanimanje javnosti za varstvo kulturne in naravne dediščine in javnosti predstaviti idejo o skupni kulturni dediščini, o bogastvu in kulturni raznolikosti Evrope.

DEKD v Sloveniji, ki jih koordinira Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, so od začetka tematsko zasnovani. Letošnja tema Dediščina okoli nas nagovarja dediščinske skupnosti. Snovalci programa so v svojem nagovoru zapisali, da v letošnji temi vidijo priložnost, da opozorijo na izrabo dediščine v druge namene, na ogroženo dediščino, na dediščino, ki izginja – to sta podeželska in industrijska dediščina ter na dediščino, ki v zavesti širše javnosti še ni prepoznana kot dediščina, to je arhitektura 20. stoletja.

Letošnje slovesno odprtje 26. Dnevov evropske kulturne dediščine in 4. Tedna kulturne dediščine bo 1. oktobra 2016, ob 11.00 v Štanjelu. Na odprtju bodo sodelovali otroci iz vrtca ter osnovne šole, društva, institucije in posamezniki, ki s svojimi aktivnostmi prispevajo k varovanju in popularizaciji kulturne dediščine.

Svojo udeležbo na slavnostnem dogodku je potrdil minister za kulturo Anton Peršak.

Natančnejši program odprtja DEKD in TKD bo objavljen na spletni strani občine www.komen.si.

Vabljeni!

Ocenjevanje urejenosti naselij, vrtov oziroma okolice hiš na območju Občine Komen v letu 2016

Občina Komen je že drugo leto zapored izpeljala Akcijo ocenjevanja urejenosti naselij, vrtov oziroma okolice hiš. Akcija sodi v sklop prizadevanj, da bi svojim občanom zagotovili čim boljše bivalno in tudi poslovno okolje, hkrati pa privabili čim več in čim večkrat tudi obiskovalce od drugod.

Urejenost naselij in občine kot celote vpliva na kakovost vsakodnevne življenja njenih občanov in tudi na poslovno uspešnost tistih, ki so svoje dejavnosti vezali neposredno na ta prostor, še posebej na turizem.

Letošnja odločitev Občine je bila, da se v ocenjevanje vključijo vsa njena naselja in domačije, ki jih bodo prijavili posamezniki. Petčlanska komisija, ki jo je s sklepom imenoval župan, si je v maju in juniju ogledala vsa naselja v občini Komen in vse prija-

vljene domačije. Komisijo so sestavljali člani in članice s področja arhitekture, urejanja in oblikovanja krajine, grafičnega oblikovanja in agronomije. Osnovni namen terenskih ogledov je bila ocenitev splošne urejenosti vasi in domačij. Pri tem so bili kot pomoč pri ocenjevanju uporabljeni kriteriji, ki so bili točkovani s točkami od 1 do 5 (objavljeni na spletni strani občine – Povabilo k akciji). Z njimi so bile seznanjene tudi vse vaške skupnosti.

Komisija je ocenjevala, v kolikšni meri so vasi urejene, pospravljene in čiste, ugotavljala je, koliko ureditveni posegi prispevajo k ohranjanju avtentične podobe kraških vasi – tako grajeni del (stavbe, ograje, tlakovane površine itd.), kot zelene površine oziroma naravni deli vasi.

Komisija je odločila, da v **Kategoriji A: »Najlepše urejeno naselje oziroma del naselja«**,

prvo nagrado, bon v vrednosti 500 evrov, podeli vaški skupnosti Kobjeglava-Tupelče,

drugo nagrado, bon v vrednosti 200 evrov, je komisija podelila vaški skupnosti Klanec,

tretje mesto, bon v vrednosti 100 evrov, pa sta si si delila zaselek Možci (vaška skupnost Brestovica) in vas Nadrožica (vaška skupnost Gorjansko).

Iz nabora podeljenih priznanj in nagrad je moč sklepati, da ni vedno nujno, da manjša naselja predstavljajo manjšo skrb za vzdrževanje, da so glede čistoče in urejenosti bolj obvladljiva. Primer vasi **Kobjeglava in Tupelče** lepo pokaže, da je urejenost vsake vasi odvisna od odnosa, znanja in prizadevnosti njenih prebivalcev.

Klanec se je z nadpovprečno urejenostjo izkazal že v letu 2015, ko je zasedel prvo mesto. Letos je ohranil vse lanske kakovosti in jih še malo nadgradil. Klanec predstavlja prijetno bivalno okolje, kjer se, kljub zelo enostavnim ureditvam, čuti stalna skrb za skupni prostor.

Pri **Možic** je čutiti skrb za vzdrževanje in smisel za številne preproste ureditve (lesena ograja na zidu, ki lepo zaokroža kompleks vinograda in vrtov, domišljeno načrtovani podporni zidovi novih vinogradov, čista in urejena okolica avtobusnega postajališča, vaške kapelice, nikjer ni opaziti nepotrebne navlake). Zaselek je vedno skrbno urejen, v vsakem obdobju leta.

Nadrožica je komisijo prepričala že ob vstopu v vas (lepi kraških travniki s suhozidi, urejen vinograd, skladno obnovljene domačije). Klanci v vasi niso prepuščeni naboru plevelov, ob robovih so zasajeni z malimi uličnimi zasaditvami avtohtonih rastlin, ki bogatijo skupni prostor.

Za sodelovanje v Kategoriji B: **»Najlepša zunanja ureditev (vrtovi, dvorišča, rastlinje, celostna ureditev)«** so bile potrebne prijave posameznih lastnikov kmetij oziroma domačij. Žal je v tej kategoriji prispelo malo prijav oziroma predlogov. Komisija prve nagrade v tej kategoriji ni podelila. druga nagrada, bon v vrednosti 200 evrov, je pripadla družini Krt iz Hruševice, Hruševica 40. tretja nagrada, bon v vrednosti 100 evrov, je pripadla družini Krapež iz Kobjdila, Kobjdilj 5e.

Domačija družine **Krt iz Hruševice** ni tipična kraška domačija, je pa komisijo prepričala izjemna skrb za vzdrževanje hiše in vrta, preplet različnih vrtnih elementov – od okrasnega vrta pred hišo, do zelenjavnega vrta in vinograda za hišo. Pozitiven odnos do kraške dediščine se kaže skozi bogato in lepo urejeno zbirko starih predmetov, ki kvalitetno nadgrajuje družabni prostor. Vrt družine **Krapež iz Kobjdila** se odlikuje s preprostimi in dovršenimi vrtnimi zasaditvami. Tudi v tem primeru ne gre za tipično kraško hišo, vrt ni bujno cvetoč. Domišljeno zasajene rastline se lepo dopolnjujejo z vrtnimi elementi, tako da vrt z okolico deluje umirjeno in sveže.

ZAKLJUČNE UGOTOVITVE

Tako lani kot letos, komisija vedno znova ugotavlja, da se za marsikaterim zidom skriva nešteto malih biserov (kraška dvorišča z različnimi arhitekturnimi elementi, elementi stavbne dediščine, vr-

tovi itd.). Želja občine je, da se občani v prihodnje bolj pogumno prijavljajo. Želeli bi, da skupaj spoznamo te biserje. Zakaj bi jih skrivali, če pa smo na dediščino, ki nam je bila dana in jo znamo ohranjati, lahko samo ponosni. Imamo skupno bogastvo. Ozaveščanje o tem je lahko samo doprinos k skupni kakovosti življenja.

Žal se je ob terenskih ogledih naselij večkrat potrdilo, da splošno stanje urejenosti naselij v občini kot celoti ni na zeleni ravni. Zaskrbljujoče je tudi dejstvo, da ponekod tudi novi posegi, nove ureditve (novogradnje), v katere občani vlagajo znatna sredstva, skupnosti ne peljejo v pravo smer.

Splošna ugotovitev je, da v večini vasi izstopa problem ekootokov. Ne toliko zaradi neurejenosti (območja ekootokov so sicer urejena, čista, niso nasmetena). Problem je v lokaciji zabojnikov. Ti so skoraj povsod locirani ob glavnih vpadnicah v vas. Žal je, v večini primerov, niz zabojnikov prvi motiv, ki ga mimoidoči zagleda ob vstopu v vas. Izstopajo nekatere vasi, ki so ta problem že uspešno rešile z umikom ekootokov na primernejšo lokacijo (Kobjeglava, Sveto – ekootoki so diskretno umaknjeni v vas, lepo ozelenjeni ali ograjeni z modernejšimi kamnitimi zložbami).

Drugi zelo moteč element, ki ga je komisija marsikje opazila, so navozi raznih materialov, odsluženih avtomobilov in še in še ... Deponije gradbenih odpadkov, skladovnice raznih drv, lesa, plastike, starih kmetijskih strojev, se nahajajo na vrtovih in klancih, večkrat so prislonjeni ob stene hiš, ponekod to popolnoma izniči podobo vasi.

Vsekakor na urejenost ali neurejenost stavb in skupnega prostora vplivajo številni dejavniki, tudi ekonomski in demografski, vendar obstaja kar nekaj vasi, ki prav zaradi zgoraj naštetega zelo izstopajo v negativnem smislu celostne ureditve. Zaslužile bi si »bodečo nežo« oziroma negativno oceno. Zakaj je stanje v enih in drugih tako, kot je, najbolje vedo vaščani sami. Želimo, da bi bili dobri primeri zgled vsem drugim ter da bi tudi tiste, ki trenutno izstopajo v negativnem smislu, spodbudili k boljši skrbi za svoj bivalni prostor.

Vsem občanom bi priporočili, da se tu in tam zapeljejo skozi te naše, kljub vsemu, lepe vasi in jih poskusijo opazovati z očmi ključnega obiskovalca, turista ... Le na ta način se ustvari podoba, ki jo odnesemo s seboj. O kraju, o ljudeh, ki tam živijo.

Namen naše akcije je samo ta, da bi bila ta podoba čim lepša in naš skupni ponos.

Besedilo in foto: arhitektka Nataša Kolenc,
predsednica komisije in
Tanja Saražin Strnad, občinska uprava

S kolesom na GUŠT & ŽLUK

Ob občinskem prazniku Občine Komen smo tudi letos skupaj z društvom Astrea Tours izpeljali rekreativno kolesarsko prireditev, ki se je je na sončno soboto udeležilo 60 kolesarjev tako iz Slovenije kot tudi iz tujine. Trasa kolesarjenja je bila dolga približno 20 km s startom in ciljem v Komnu. Pot je kolesarje vodila skozi vasi Gabrovica pri Komnu, Tupelče, Hruševica, Kobjeglava, Tomačevica in Divči. Na poti sta bili udeležencem na voljo dve okrepčevalnici, prva v Kobjeglavi v Pršutarni Ščuka, druga okrepčevalnica pa pri cerkvi Device Marije v Tomačevici, kjer se je s svojimi izdelki predstavila Ekološka kmetija Martinovi iz Tomačevice. Udeležence kolesarjenja je po uspešnem prihodu na cilj, na prireditvenem prostoru, čakalo kulinarično razvajanje.

Občinska uprava

Izboljšana prometna varnost šolskih otrok v VS Gabrovica-Coljava

Občina Komen nadaljuje s prizadevanji za zagotavljanje in izboljšanje prometne varnosti šolskih otrok. Po lanski ureditvi makadamskega parkirišča ob šoli v Komnu sta bili še pred pričetkom novega šolskega leta 2016/2017 zaključeni dve manjši investiciji na avtobusnih postajališčih v Coljavi in Gabrovici pri Komnu.

V Coljavi je na zemljišču ob avtobusnem postajališču urejeno novo obračališče za šolski avtobus. Dela so zajemala delno preureditev cestnega priključka, pločnika, niše obstoječega avtobusnega postajališča in zemeljska dela za ureditev makadamskega platoja za obračanje avtobusov. Ocenjujemo, da bo vrednost navedenih del znašala okvirno med 4.000,00 in 5.000,00 evrov.

Za izboljšanje prometne varnosti je bila urejena tudi osvetlitev avtobusnega postajališča v Gabrovici pri Komnu. Na avtobusnem postajališču je bil postavljen nov pocinkan kandelaber višine 10 m in na njega nameščena nova svetilka javne razsvetljave. Povezovalni elektro vod s priklopom na omrežje javne razsvetljave je bil urejen podzemno. Vrednost del je znašala 2.160,00 evrov.

Občinska uprava

Javni razpisi

Javni razpis za subvencioniranje obresti v občini Komen v letu 2016

Na podlagi Pravilnika o subvencioniranju obresti v občini Komen (Uradni list RS, št. 34/16), bo Občina Komen v mesecu septembru 2016 objavila Javni razpis za subvencioniranje obresti v občini Komen v letu 2016. Predmet javnega razpisa je subvencioniranje obresti, ki so bile obračunane in plačane v letu 2016 za obstoječa posojila, odobrena od 1. januarja 2010. Posojilo mora biti odobreno s strani bank in hranilnic. Upravičenci do sredstev so mikro in mala podjetja ter samostojni podjetniki posamezniki, ki imajo registriran sedež, podružnico ali poslovno enoto na območju Občine Komen; niso v stečajnem postopku, postopku prenehanja, postopku prisilne poravnave ali v likvidaciji; imajo poravnane vse davke in druge obvezne dajatve v Republiki Sloveniji; imajo v celoti izpolnjene vse finančne obveznosti do Občine Komen; niso v postopku vračanja neupravičeno prejete državne pomoči ali pomoči »de minimis«; imajo poravnane vse obveznosti in prispevke do delavcev. Upravičeni stroški so stroški nakupa zemljišč za gradnjo poslovnih prostorov, stroški izdelave projektne dokumentacije za gradnjo poslovnih prostorov in investicijsko vzdrževanje poslovnih prostorov, stroški nakupa, gradnje ali investicijskega vzdrževanja poslovnih prostorov, stroški nakupa opreme in strojev. Sredstva se prednostno dodelijo upravičencem, ki poleg pogojev, ki jih zahteva ta pravilnik, v največji meri izpolnjujejo še naslednje pogoje: investicija se izvaja na območju Občine Komen; investicija, ki je predmet subvencije, se mora ohraniti v občini Komen še najmanj pet let po njenem zaključku; ohranjajo obstoječa delovna mesta.

Višina subvencije je do 50 % obresti za upravičeno posojilo. Najnižji znesek subvencije je 100 evrov. V enem letu lahko posamezni upravičenec pridobi največ 1 000 evrov.

Občinska uprava

Javni razpis za dodelitev državnih pomoči na področju kmetijstva, gozdarstva in podeželja v občini Komen za leto 2016

Na podlagi Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v občini Komen za programsko obdobje 2015–2020 (Uradni list RS, št. 73/2015) bo Občina Komen v mesecu septembru 2016 v Uradnem listu RS objavila Javni razpis za dodelitev državnih pomoči na področju kmetijstva, gozdarstva in podeželja v občini Komen za leto 2016.

Občinska uprava

Javni razpis za sofinanciranje ukrepov spodbujanja zaposlovanja v občini Komen za leto 2016

Občina Komen je 12. februarja 2016 v Uradnem listu RS št. 9/2016, na straneh 311 in 312 objavila Javni razpis za sofinanciranje ukrepov spodbujanja zaposlovanja v občini Komen za leto 2016. Predmet javnega razpisa je dodelitev proračunskih sredstev za sofinanciranje ukrepov spodbujanja zaposlovanja v občini Komen:

- sofinanciranje prve zaposlitve oziroma pripravništva za kritje stroškov dela,
- sofinanciranje novih zaposlitev za kritje stroškov dela in
- sofinanciranje samozaposlitev za kritje stroškov za realizacijo samozaposlitev.

Prijava na razpis mora biti vložena na oobrazcu z vsemi potrebnimi dokazili in prilogami, ki so navedene v razpisu.

Javni razpis in obrazci so na voljo na spletni strani Občine Komen www.komen.si (rubrika Razpisi).

Prijavitelji lahko vložijo prijavo na razpis do 9. septembra 2016.

Kot pravočasne vloge se štejejo vloge oddane do vključno zadnjega dne roka za predložitev vlog osebno v sprejemni pisarni občine oziroma oddane po pošti priporočeno na naslov Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen.

Občinska uprava

Javni razpis za sofinanciranje aktivnosti trajnostnega gospodarjenja z divjadjo

Na podlagi Odloka o porabi koncesijske dajatve za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v občini Komen (Uradni list RS, št. 79/2011) bo Občina Komen v mesecu septembru 2016 objavila v Uradnem listu RS Javni razpis za sofinanciranje aktivnosti trajnostnega gospodarjenja z divjadjo. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje aktivnosti trajnostnega gospodarjenja z divjadjo oziroma izvajanje ukrepov in vlaganj v naravne vire za biomeliorativne ukrepe (ohranjanje in vzdrževanje gozdnih jas, grmišč, logov; izdelava in vzdrževanje robov, pasišč in remiz; nakup sadja ter zaščita avtohtonih in rastišču primernih plodonosnih grmovnih in drevesnih vrst; postavitve in vzdrževanje gnezdnic in umetnih dupel), biotehnične ukrepe (obdelovanje krmnih in predelovalnih njiv) ter druge ukrepe (nabava preventivnih zaščitnih sredstev za preprečevanje škode od divjadi; izobraževanja in obveščanja občanov o stanju in odnosu do gozdnih živali ter o gozdnem bontonu; drugi ukrepi varstva okolja in narave).

Na javni razpis se lahko prijavijo vlagatelji, ki so registrirani v Republiki Sloveniji kot lovska družina, imajo sklenjeno veljavno koncesijsko pogodbo za trajnostno gospodarjenje z divjadjo za lovišče, ki leži v občini; niso v postopku prisilne poravnave, stečaju ali likvidacijskem postopku in imajo poravnane davke, prispevke in druge obvezne dajatve v državi in občini.

Občinska uprava

Bitja v novejšem slovenskem kiparstvu

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled Bitja v novejšem slovenskem kiparstvu. O njih kustos razstave dr. Lev Menaše pove, da kažejo na to, da se je glede umetnosti Darwin motil: »Vseмогоčni Stvarniki so ji gospodovali od nekdaj in ji gospodujejo tudi danes.«

Izhodišče razstave prvotno niso bila bitja, temveč upodobitve živali. Na razstavi je mogoče videti opice, žuželke, pse, ribe, netopirje, geparda, krokodara, hobotnico, pujsa in druge, ki jih poznamo iz našega ožjega ali širšega okolja. Njihov svet pa se staplja s svetom neprepoznanih bitij, ki z obstoječo favno nimajo posebne zveze – kakor je v resnici nima niti velika večina na prvi pogled prepoznavnih likov. »Naturalistični« (v tem primeru

je označba še bolj ustrezna kakor običajno), portreti' so na razstavi izjema in ne pravilo; dela so predvsem nosilci takšnih in drugačnih razpoloženj, idej in naukov, včasih arhetipskih, drugič fantazijskih ali, še raje, obojih.

Razstava, ki je nastala v sodelovanju med Umetnostno galerijo Maribor, Galerijo Lojzeta Spacala Štanjel, Gorenjskim muzejem, Galerijo Prešernovih nagajencev za likovno umetnost Kranj in Društvom likovnih umetnikov Ljubljana, bo na ogled do 25. novembra 2016. Vabljeni k ogledu!

Občinska uprava
Foto: Ana Rojč

Novo športno igrišče pri podružnični šoli v Štanjelu

V mesecu avgustu so se začela gradbena dela za ureditev novega športnega igrišča pri podružnični šoli v Štanjelu. Do letošnjega oktobra bo Občina Komen na več kot 1300 m² površine zgradila skupno igrišče za košarko, roket in odbojko. Predvidena je tudi ureditev dodatnega parkirišča za 20 osebnih vozil. Gradbena dela izvaja podjetje Pirnat, d. o. o., ki je bilo kot naju-

godnejši ponudnik izbrano na javnem razpisu. Celoten strošek investicije znaša približno 135.000 evrov (z DDV), od tega naj bi prejeli nekaj več kot 133.000 evrov povratnih sredstev iz državnega proračuna.

Občinska uprava

Urejanje platoja novega športnega igrišča pri štanjelski šoli

Poletna avtobusna povezava med dvema gradovoma

Že šesto leto zapored je Občina Komen v sodelovanju z Občino Devin–Nabrežina ter pod pokroviteljstvom Zadrugne kraške banke po ugodni ceni omogočila poletno avtobusno povezavo med dvema gradovoma, Štanjelom in Devinom.

Turisti in občani obeh občin so lahko med konci tednov ter ob praznikih, od 25. do 31. avgusta spoznavali znamenitosti Komenskega in Tržaškega Krasa, njuno naravno in kulturno dediščino. Letos je poletno povezavo izkoristilo podobno število ljudi, kot v prejšnjem letu.

Obiskovalci Štanjela so po znižani ceni obiskali Galerijo Lojzeta Spacala in staro romansko kraško hišo, v kateri so si lahko ogledali etnološko zbirko kraških pripomočkov. Možen je bil tudi

ogled in spoznavanje drugih vasi, ki s svojo značilno kraško arhitekturo ponujajo marsikaj zanimivega. Marsikoga pa je zamikalo poletno kopanje v Sesljskem zalivu oziroma obisk Devinskega gradu. Nedvomno je tovrstna povezava med vasi občine Komen in Devin–Nabrežina prijetna popestritev poletnih dni.

Želimo si, da bi se ljudje podobnega povezovanja čim bolj posluževali in da bi se vedno več obiskovalcev odločilo za tovrsten način obiska in raziskovanja lepot Krasa.

TIC Štanjel

Napoved predstavitev Krasa in Brkinov v zamejstvu

V okviru Koordinacije za turizem Krasa in Brkinov, vse kraško brkinske občine in Javni zavod Kobilarna Lipica ter Javni zavod Park Škocjanske jame, Slovenija, pripravljamo v jesenskem času dve predstavitvi v sosednji Italiji. In sicer med 22. in 25. septembrom 2016 se bomo udeležili gastronomskega dogodka Okusi na meji (Gusti di frontiera). Gre za zelo uveljavljen dogodek, na katerem je preteklo leto sodelovalo več kot 350 razstavljalcev, število obiskovalcev pa je preseglo 500 000, rdeča nit celotnega dogodka so okusi, torej kulinarčne dobrote. Letos se bomo na dogodku predstavljali že tretje leto. Druga predstavitev pa bo potekala na Barcolana Village, ki poteka sočasno z regato Barcolana, in sicer v terminu od 6. do 9. oktobra. Na Barcolani se bomo pred-

stavljali že šesto leto zapored. Obisk sejma je resnično velik, Kras in Brkini se bomo tudi letos predstavljali pod okriljem Slovenske turistične organizacije, v bližini Velikega trga (Piazza Unità).

V okviru obeh nastopov se lahko brezplačno predstavite ponudniki izdelkov in pridelkov tipičnih za naše območje, zato vabljeni, da ponujeno priložnost izkoristite. Za vse podrobnejše informacije smo vam na razpolago preko e-pošte: info@visitkras.info oziroma na TIC-u Štanjel in drugih info centrih Krasa. Ker je število mest omejeno, prosim, da pohitite s prijavi.

Občinska uprava

Obvezno zatiranje pelinolistne ambrozije

Na posameznih območjih naše občine tudi letos opazamo rastišča pelinolistne ambrozije (*Ambrosia artemisifolia*). O poja-

vu ambrozije smo bili obveščeni tudi s strani nekaterih vaških skupnosti. Gre za eno najbolj alergenih rastlin, ki povzroča zdravstvene težave mnogim ljudem.

V Sloveniji je mogoče najti pelinolistno ambrozijo točkovno skoraj po vsej državi. Ker je ambrozija nezahtevna glede rastišnih razmer, se pogosto pojavlja na zapuščenih in neobdelanih površinah oziroma tam, kjer je zaradi gradnje ali drugih vzrokov prišlo do večjih premikov zemlje. Največ je najdemo ob cestah, železniških progah, ob bregovih rek in potokov, na zapuščenih obdelovalnih ali stavbnih zemljiščih ter na slabo komunalno urejenih javnih in drugih površinah. Od tam se širi tudi na kmetijska zemljišča. Preprečevanje njenih škodljivih vplivov je mogoče le z doslednim odstranjevanjem in preprečevanjem njenega cvetenja oziroma oblikovanja semen, s katerimi se širi dalje. Obvezno zatiranje od leta 2010

Pelinolistna ambrozija (*Ambrosia artemisifolia*) in druge sorodne neofitne vrste iz rodu *Ambrosia* so edine škodljive rastline, ki jih je treba pri nas zakonsko zatirati.

Ta ukrep velja od leta 2010, ko je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem varstvu rastlin

(Uradni lis RS 63/2010), ki je opredelil pelinolistno ambrozijo in druge neofitne vrste iz rodu *Ambrosia* kot škodljive rastline, pri katerih se izvajajo fitosanitarni ukrepi. V skladu z omenjenim zakonom ter Odredbo o ukrepih za zatiranje škodljivih rastlin iz rodu *Ambrosia* (Uradni lis RS 63/2010) je predpisano obvezno zatiranje te rastline.

Ambrozijo so dolžni uničiti lastniki zemljišč

Pomembno je opozoriti, da so v skladu s predpisi imetniki zemljišč dolžni sami odstranjevati ambrozijo tako na kmetijskih kot tudi na nekmetijskih zemljiščih. To velja za upravljalce cest, železnic, letališč in parkov ter za občine, kmetovalce, lastnike vrto in vse druge lastnike, upravljalce ali najemnike zemljišč.

Odredba o ukrepih za zatiranje škodljivih rastlin iz rodu *Ambrosia* (Uradni lis RS 63/2010) določa, da mora imetnik zemljišča, na katerem ta rastlina raste, odstraniti rastline s koreninami vred ali odstraniti njihov nadzemni del na način, da se rastlina v tej rastni dobi ne obraste več. Imetnik zemljišč mora opraviti tudi nadaljnja redna opazovanja zemljišč vse do konca septembra. Ker se pri nas navzoča pelinolistna ambrozija po košnji hitro obrašča, je

treba košnjo ali druge ukrepe (zatiranje z ustreznimi herbicidi) izvajati celotno rastno dobo. Na ta način preprečimo širjenje rastline s tvorbo novih semen. Na to opozarjajo tudi na Upravi RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Priporočila za zatiranje ambrozije na kmetijskih in nekmetijskih zemljiščih so dostopna na spletni strani Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, kjer so na voljo tudi ostale informacije v zvezi z ambrozijo. (http://www.uvhvvr.gov.si/si/delovna_podrocja/zdravje_rastlin/skodljive_rastline/ambrozija/)

Za strokovno pomoč se občani lahko obrnejo tudi na Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica (<http://www.kmetijskizavod-ng.si/>).

Pozivamo vse vaše skupnosti oziroma občane, naj bodo pozorni na pojav pelinolistne ambrozije v svojem okolju in temu primerno ukrepajo.

Občinska uprava

Postopek sprejemanja Občinskega prostorskega načrta Občine Komen (OPN)

Občina je skladno s postopkom priprave občinskega prostorskega načrta (OPN) določenim v Zakonu o prostorskem načrtovanju, preučila pripombe in predloge javnosti danih v času javne razgrnitve, do njih zavzela stališča in jih 28. junija 2016 objavila na občinski spletni strani. Objavljena stališča si lahko ogledate na spletni strani Občine Komen pod objavami.

Pripravljen predlog OPN je bil v juliju poslan na Ministrstvo za okolje in prostor v preveritev o njegovi ustreznosti. Po obvestilu ministrstva o objavi predloga OPN na spletni strani je občina

vsem pristojnim nosilcem urejanja prostora poslala vloge za pridobitev 2. mnenja k predlogu OPN.

Občina mora prejeti tudi odločitev ministrstva o sprejemljivosti vplivov izvedbe OPN na okolje.

Sedaj je občina v fazi pridobivanja mnenj ter usklajevanj s pristojnimi nosilci urejanja prostora. Usklajen OPN bo nato poslan v sprejem občinskemu svetu.

Občinska uprava

Pomembnejši sklepi in splošni akti, sprejeti na sejah občinskega sveta

11. redna seja, 25. maja 2016

- Sklep o seznanitvi z odstopom Danijela Božiča s funkcije člana občinskega sveta Občine Komen z dnem 4. maja 2016;
- Sklep o potrditvi mandata člana občinskega sveta Občine Komen Damjanu Grmeku;
- Sklep o ugotovitvi prenehanja članstva Danijelu Božiču v Odboru za proračun, finance, premoženjske in splošne zadeve;
- Sklep o imenovanju Marjana Guliča za predsednika Odbora za proračun, finance, premoženjske in splošne zadeve;
- Sklep o zagotovitvi sofinanciranja ločenega izvajanja pouka posameznih predmetov v kombiniranem oddelku 2. in 4. razreda ter 5. in 6. razreda v podružnici Štanjel v šolskem letu 2016/2017 v skladu z razpoložljivimi finančnimi sredstvi;
- Sklep o sprejemu pregleda števila vpisanih otrok in izdaji soglasja k predlaganemu številu in vrsti oddelkov v javnem vzgojno-izobraževalnem zavodu Vrtec Sežana (v nadaljeva-

nju: Vrtec Sežana) z enotama na območju Občine Komen v šolskem letu 2016/2017;

- Sklep o izdaji soglasja k namestitvi oddelka enote vrtca Štanjel v prostore podružnične šole Štanjel za obdobje enega šolskega leta (šolsko leto 2016/2017);
- Sklep o določitvi nove ekonomske cene programov Vrtca Sežana tako, da znaša mesečna cena na otroka po posameznih programih:

PRVO STAROSTNO OBDOBJE	
	EUR
- Celodnevni program	
- Program	396,53

Živila	37,38
SKUPAJ	433,91

DRUGO STAROSTNO OBDOBJE	
	EUR
Celodnevni program	
Program	283,13
Živila	37,38
SKUPAJ	320,51

- Sklep o seznanitvi z Letnim poročilom javnega zavoda Kraške lekarne Ilirska Bistrica za leto 2015;
- Sklep o izdaji soglasja k razporeditvi presežka prihodkov nad odhodki javnega zavoda Kraške lekarne Ilirska Bistrica za leto 2015 v skladu s sklepom 16. seje Sveta javnega zavoda Kraške lekarne Ilirska Bistrica, z dne 19. aprila 2016;
- Sklep o izdaji soglasja k ustanovitvi nove lekarniške podružnice v Prestranku, predvidoma konec leta 2016;
- Sklep o izdaji soglasja k ureditvi novih prostorov za lekarno in selitvi obstoječe lekarne na novo lokacijo;
- Sklep o seznanitvi z Letnim poročilom javnega zavoda Zdravstveni dom Sežana za leto 2015;
- Sklep o izdaji soglasja k razporeditvi presežka prihodkov nad odhodki Zdravstvenega doma Sežana v skladu s sklepi 4. seje

Sveta Zdravstvenega doma Sežana, z dne 3. maja 2016;

- Sklep o sprejemu Sprememb Statuta Občine Komen v drugi obravnavi po skrajšanem postopku;
- Sklep o sprejemu Odloka o spremembi Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Komen v drugi obravnavi po skrajšanem postopku;
- Sklep o sprejemu Pravilnika o razveljavitvi Pravilnika o oddaji nju poslovnih prostorov v najem;
- Sklep o imenovanju mag. Erika Modica kot predstavnika Občine Komen v Svet Območne razvojne agencije »ORA Krasa in Brkinov«;
- Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra na nepremičnini s parc. št. 1403/22 k.o. 2418 Kobdilj;
- Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra na nepremičnini s parc. št. 1697/3 k.o. 2423 Gabrovnica;
- Sklep o podpori Peticiji Civilne iniciative Za Slovenijo in Svobodo, da se v Ustavo Republike Slovenije zapiše neodtujljiva pravica do vode;
- Sklep o uvedbi postopka zadolževanja za sofinanciranje investicij v lokalno javno infrastrukturo in investicij posebnega pomena za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov prebivalcev občine skladno s 23. členom Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11 in 14/15-ZUJFO) in 56. členom Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017 (Uradni list RS, št. 96/15) in
- Sklep o sprejemu Odloka o rebalansu proračuna Občine Komen za leto 2016.

12. redna seja, 6. julija 2016

- Sklep o sprejemu Odloka o ukinitvi Medobčinske notranje revizijske službe – organa skupne občinske uprave občin Divača, Hrpelje – Kozina, Komen in Sežana;
- Sklep o imenovanju odbora vaške skupnosti Preserje;
- Sklep o seznanitvi z izredno dodelitvijo občinskega stanovanja štiričlanski družini za obdobje petih let;
- Sklep o ugotovitvi, da v občini Komen trenutno ni možnosti dodelitve neprofitnega stanovanja ter predlog županu, da preveri kapacitete in stanovanja v sodelovanju z vaškimi skupnostmi v občini in

- Sklep o sprejemu sprememb kadrovskega načrta občinske uprave Občine Komen za leto 2016 in 2017.

Gradivo za seje občinskega sveta Občine Komen je objavljeno na spletni strani Občine Komen www.komen.si.

Občinska uprava

Pravilnik za sofinanciranje družbenih dejavnosti

V letošnjem letu smo pričeli s pripravo novih pravilnikov za sofinanciranje dejavnosti izvajalcev na področju kulture, športa, socialne ter veteranskih in domoljubnih organizacij. Njihov sprejem je predviden še v letošnjem letu. V letu 2017 bo sofinanciranje izvajalcev na področju družbenih dejavnosti potekalo že na podlagi novih pravilnikov. Informacije glede sprejema pravilnikov lahko dobite na spletni strani občine www.komen.si.

Občinska uprava

Obvestilo o spremembi telefonske številke krajevnih uradov

Spoštovani,

obveščamo vas, da bodo s 1. avgustom 2016 na krajevnih uradih Hrpelje, Divača in Komen spremenjene telefonske številke, in sicer bodo vsi trije krajevni uradi dosegljivi na telefonsko številko 030 720 220.

Gledališko poletje z igralci iz Gabrovice in Coljave

Sproščeno, toplo poletje je minilo in naše življenje se vrača v ustaljene tirnice vsakdana. V teh pozno poletnih dneh je prijetno spominjati se praznovanj, ki smo jih člani KRD BRCE pripravili v juniju in juliju.

Slovesno odprtje štanjelskega kulturnega doma je bila 10. junija 2016 v okviru občinskega praznika občine Komen. Povabljeni goste je nagovorila arhitektka Nataša Kolenc, ki je poznavalka del Maksa Fabianija. Orisala je pomen in potek obnove doma, za katerega je načrte pripravil rojak Maks Fabiani.

Otroci iz Gabrovice in Coljave so pričeli s kulturnim programom. Premierno so se predstavili z igrico **Kolko veljaš? Kolkor znaš**. Vseh 22 nadobudnežev je zabavalo občinstvo s štorijami iz vsakdanjega življenja Kraševcev. Pod vodstvom Ines Poplašen in Nataše Colja in ob sodelovanju drugih staršev so dokazali, da se z dobro voljo tudi v današnjem času interneta lahko družimo in se zabavamo.

Gledališka skupina KRD BRCE je premierno uprizorila veselo igro Ženini takšni in drugačni v priredbi in režiji Minu Kjuder.

Dvajseto obletnico delovanja društva smo obeležili tudi v naši

vasi. Na domačem odru pod zvezdami – na Brcu, smo se publiki predstavili na praznovanju Sv. Petra po desetih letih. Ob tej priložnosti je vodja območne izpostave JSKD Sežana Vladislava Navotnik podelila Linhartove značke igralcem in sodelujočim. Praznovanje smo zaključili s pogostitvijo naše zveste publike. Pogostitev so omogočili sponzorji, za kar se jim še enkrat lepo zahvaljujemo.

Upamo, da bosta vaša skupnost Gabrovica-Coljava in KRD BRCE ostala še naprej tako povezana, da bomo na Brcu tudi v prihodnje priredili še kakšen prijeten večer.

Besedilo in foto: KRD BRCE

Društvo Komenski Kras 91 ob 25. obletnici osamosvojitve

Ob začetku poletja, ko smo se Slovenci spominjali ločitve od SFRJ, je v nedeljo, 26. junija 2016, v lovski koči v Nadrožici spominsko srečanje ob 25-letnici osamosvojitve Slovenije pripravilo tudi Društvo Veterani osamosvojitvene vojne Komenskega Krasa 91 (krajše Društvo Komenski Kras 91). Zadnji konec tedna v juniju se člani društva sicer srečujejo vsako leto – že vsega četrto stoletja – tokrat pa so medse povabili tudi druge, ki so leta 1991

Srečanja ob 25. obletnici osamosvojitve Slovenije v Nadrožici so se udeležili tudi komandirji treh vodov, ki so med vojno 1991 delovali na Komenskem (z leve): Sergij Jerič, Valter Makovec in David Terčon.

Komandir voda Valter Makovec (desno) predaja priznanje Vojašnice 1991 Željku Matiču.

kakor koli sodelovali v vojni za Slovenijo ter člane sorodnih veteranskih in častniških organizacij s Krasa. Zbrane je pozdravil predsednik društva Franko Zadnik, ki je v nadaljevanju na kratko

predstavil dejavnost društva od uradne ustanovitve leta 2013. Izpostavil je predvsem trasiranje pohodniške poti od mejnega prehoda Klariči do karavle Veliki Dol – Graničarsko stezo – poho-
de, ki redno potekajo po njej in dokumentarno razstavo o vojnih dogodkih leta 1991 na Komenskem, ki je na ogled v Knjižnici Komen. V nadaljevanju je besedo in dejanja prepustil koman-
dirjem treh vodov, ki so v osamosvojitveni vojni na Komenskem sodelovali v bojnih nalogah: Sergiju Jeriču, Valterju Makovcu in Davidu Terčonu; le-ti so nekaterim pripadnikom svojih vodov,

ki priznanja še niso bili prejeli, podelili spominski znak Vojašni-
ce 1991. Po tej uvodni slovesnosti se je srečanje nadaljevalo ob
neformalnem druženju, ki ga je ob obujanju spominov in pogo-
vorih o življenju danes, po četrto stoletja samostojnosti, »začinil«
divjačinski golaž.

Besedilo in foto 1: David Terčon.
Foto 2: Magdalena Svetina Terčon.

Nogometna šola Komen začela z delom

Ko boste prebirali te vrstice, bo delo v Nogometni šoli Komen že v polnem razmahu. Kot je že običaj, so se treningi mlajših selekcij začeli v tretjem avgustovskem tednu. Čeprav so bili ne-
kateri še na dopustih, se je prvega treninga udeležilo več kot 30 mladih nogometašev. Treningi bodo, tako kot je že v navadi, potekali ob ponedeljkih, sredo in petkih na nogometnem igri-
šču v Komnu. Treninge bodo vodili ustrezno izobraženi trenerji z licencami Evropske nogometne zveze UEFA. Ekipa U9 se bo udeleževala tur-
nirjev, ki se organizirajo za to starostno kategorijo. Vrata nogo-
metne šole Komen so odprta vsem, ki se želijo družiti, spoznati
nove prijatelje in se seznaniti z lepotami nogometne igre. Zato
vabimo vse otroke letnika 2002 ali mlajše, da se pridružijo naši
mladinski šoli NK Komen.

V začetku meseca avgusta je s treningi začela tudi članska ekipa
NK Komen, ki jo vodi izkušeni nogometni strokovnjak Pavel Žorž. Končna igralska zasedba bo znana konec meseca avgusta, ko se
končuje prestopni rok. Prvenstvo v Enotni Primorski ligi se bo
začelo 11. septembra 2016, ko ekipa NK Komen gostuje v Košani
pri istoimenski ekipi, nato sledi še eno gostovanje v Kortah. Prva
domača tekma pa bo v nedeljo, 25. septembra, ob 16.30 proti
ekipi NK Rakek.

Tudi veteranska ekipa NK Komen ne miruje, saj bo v soboto, 3.
septembra, organizirala močan nogometni turnir veteranskih
ekip, na katerem sta udeležbo že potrdili renomirani ekipi ND
Gorica in NK Primorje. Na turnirju bo sodelovalo šest ekip. Ko
boste prebirali ta članek, bodo rezultati turnirja že znani. Kaj več
o dogajanju na turnirju bomo objavili v naslednji številki Burje.

Prijave sprejemamo na e-pošti: mladi.nkkomen@gmail.com ali
na treningih – prijave sprejema trener ali prisotni predstavnik
kluba. Treningi so vsak ponedeljek, sredo in petek ob 17.20 na
nogometnem igrišču v Komnu ali čez zimo v telovadnici OŠ Ko-
men ob torkih, sredo, četrtek in petek po razporedu nogo-
metne šole NK Komen.

Tekst: Adrijan Spačal
Foto: Kristjan Gregorič

Intervencije PGD Komen od 25. maja 2016 do 23. avgusta 2016

PGD Komen je v obdobju od 25. maja, pa do 24. avgusta 2016
imelo kar 20 intervencij.

8. maj 2016 ob 17:03; Prometna nesreča – Sveto

ReCO Postojna nas je obvestil o trku kolesarja in avtomobila v
vasi Sveto. Ob prihodu na lokacijo smo skupaj s poklicnimi gasilci
ZGRS Sežana zavarovali kraj nesreče in poškodovani osebi
nudili prvo pomoč do prihoda reševalcev. Na intervenciji je so-
delovalo 7 gasilcev PGD Komen z enim vozilom, poklicni gasilci
ZGRS Sežana in gasilec PGD Sežana z enim vozilom, reševalci
NMP Sežana, zdravnik in policija. V gasilskem domu PGD Komen
je bilo v pripravljenosti še 15 gasilcev.

29. maj 2016 ob 21:58; Odpiranje vrat – Gabrovica

ReCO Postojna nas je telefonsko obvestil, da oseba ne more
v hišo. Ob prihodu na lokacijo smo skupaj s poklicnimi gasilci
ZGRS Sežana s tehničnim posegom odprli vrata. Na intervenciji
je sodelovalo 6 gasilcev PGD Komen z enim vozilom in gasilec
ZGRS Sežana z enim vozilom.

31. maj 2016 ob 13:55; Prometna nesreča – Komen-Plisko- vica

ReCO Postojna nas je obvestil o prometni nesreči na cesti Plisko-
vica-Komen. Ob prihodu na lokacijo smo ugotovili, da je vozilo
trčilo v drevo in da je ena oseba poškodovana. Skupaj s poklicni-
mi gasilci ZGRS Sežana smo s tehničnim posegom rešili voznika

iz osebnega vozila, zavarovali mesto nesreče in pomagali reševalcem pri oskrbi poškodovanca. Na intervenciji je sodelovalo 7 gasilcev PGD Komen z enim vozilom, poklicni gasilci ZGRS Sežana z enim vozilom, reševalci NMP Sežana in dežurni zdravnik ter policija. V gasilskem domu je bilo v pripravljenosti še 7 gasilcev.

6. junij 2016 ob 13:32; Tehnična pomoč – Sveto

ReCO Postojna nas je obvestil, da potrebujejo potapljači pomoč pri preiskovanju vodnjaka v vasi Sveto. Na lokaciji smo skupaj s poklicnimi gasilci ZGRS Sežana nudili pomoč potapljačem reševalcem pri preiskovanju vodnjaka, v katerem je bila najdena preminula oseba. Z vrvno tehniko smo osebo izvlekli iz vodnjaka in jo predali komunalni službi in policiji. Na intervenciji je sodelovalo 6 gasilcev PGD Komen z enim vozilom, dva gasilca ZGRS Sežana z enim vozilom, trije podvodni reševalci DPD Soča, Policija in komunalna služba. V gasilskem domu so bili v pripravljenosti še štirje gasilci.

7. junij 2016 ob 12:02; Tehnična pomoč – Štanjel

ReCO Postojna nas je telefonsko obvestil, da v vasi Štanjel drevo ogroža stanovanjsko hišo. Po ogledu kraja smo ugotovili, da drevo ne ogroža objekta in da naše posredovanje ni potrebno. Na intervenciji sta sodelovala dva gasilca z enim vozilom.

11. junij 2016 ob 20:07; Grožnja meteornih voda – Dolanci

ReCO Postojna nas je obvestil, da v vasi Dolanci meteorna voda ogroža stanovanjske objekte. Skupaj s poveljnikom CZ Komen smo opravili ogled kraja in ugotovili, da naše posredovanje ni potrebno. Na intervenciji je sodelovalo 5 gasilcev PGD Komen z enim vozilom in poveljnik CZ Komen.

12. junij 2016 ob 18:46; Grožnja meteornih voda – Čehovini, Dolanci

ReCO Postojna nas je obvestil, da meteorna voda zaliva stanovanjsko hišo v vasi Čehovini. Na lokaciji smo izčrpali vodo iz kletnih prostorov hiše in nudili pomoč pri sanaciji. V tem času je na lokacijo prišel poveljnik CZ Komen, ki nas je obvestil, da je v vasi Dolanci meteorna voda zalila več objektov in cestišče. Na lokaciji smo skupaj s poveljnikom CZ Komen in policijo opravili ogled. Ugotovili smo, da je meteorna voda pomešana z blatom zalila tri objekte in cesto, ki vodi v vas. Iz

objektov smo izčrpali vodo, odstranili blato in jih dodatno zaščitili s protipoplavnimi vrečami. Na lokacijo je bil napoten tudi gradbeni stroj, ki je pomagal pri odstranjevanju večje količine blata s cestišča in kopanju odvodnih jarkov za preusmeritev meteornih voda. Na intervenciji je bil prisoten tudi podžupan Občine Komen. Na intervenciji je skupno sodelovalo 29 gasilcev PGD Komen s štirimi vozili, policija, poveljnik CZ Komen, dežurni delavec vodovodnega podjetja in delavec z gradbenim strojem. V gasilskem domu je bilo v pripravljenosti še šest gasilcev.

25. junij 2016 ob 18:18; Pomoč reševalcem – Kobdilj

ReCO Postojna nas je obvestil, da v vasi Kobdilj občanka hudo krvavi. Na lokaciji smo nudili prvo pomoč do prihoda dežurnega zdravnika in reševalcev. Ko so reševalci oskrbeli poškodovano osebo, smo jim nudili pomoč pri prenosu poškodovanke v reševalno vozilo. Na intervenciji je sodelovalo 5 gasilcev PGD Komen z enim vozilom in trije gasilci, ki so bili v bližini dogodka, dežurni zdravnik in reševalci NMP Sežana. V gasilskem domu je bilo v pripravljenosti še 5 gasilcev.

28. junij 2016 ob 11:48; Tehnična intervencija – Sveto

ReCO Postojna nas je obvestil, da potrebuje policija pomoč pri vdiranju v stanovanje. Na lokaciji smo skupaj s poklicnimi gasilci ZGRS Sežana s tehničnim posegom vstopili v objekt. V objektu smo našli eno obolelo osebo, ki smo ji nudili prvo pomoč do prihoda reševalcev. Reševalcem smo tudi nudili pomoč pri prenosu obolele osebe v reševalno vozilo. Na intervenciji je sodelovalo 5 gasilcev PGD Komen z enim vozilom, poklicni gasilci ZGRS Sežana z enim vozilom, reševalci NMP Sežana in Policija. V gasilskem domu je bilo v pripravljenosti še 6 gasilcev.

18. julij 2016 ob 10:12; Požar v naravi – Ivanji Grad

ReCO Postojna nas je obvestil, da gori bor pod električnim daljnovodom v vasi Ivanji Grad. Ob prihodu na lokacijo je ogenj v boru že ugasnil. Ugotovili smo, da je do požara prišlo zaradi okvare daljnovoda. Bor smo obžagali in delavcu elektropodjetja nudili pomoč pri sanaciji napake. Na intervenciji je sodelovalo 5 gasilcev PGD Komen z enim vozilom in delavec elektro podjetja. V gasilskem domu je bilo v pripravljenosti še 5 gasilcev.

21. julij 2016 ob 15:44; Požar v naravi – Brestovica

ReCO Postojna nas je obvestil o požaru v naravi blizu italijanske meje pri vasi Brestovica. Ob prihodu na lokacijo smo ugotovili, da je požar na ozemlju Italije. Naše posredovanje ni bilo potrebno. Na intervenciji je sodelovalo 10 gasilcev PGD Komen z dvema voziloma. Dodatnih 11 gasilcev je bilo v pripravljenosti v gasilskem domu.

27. julij 2016 ob 17:30; Požar v naravi – Sežana–Vrhovlje

ZGRS Sežana nas je zaprosil za pomoč pri gašenju večjega požara v naravi med Sežano in Vrhovljami. Na lokaciji smo nudili pomoč pri postavitvi bazena za helikopter in zagotavljali vodo za bazen. Na intervenciji so sodelovali 3 gasilci PGD Komen z enim vozilom.

28. julij 2016 ob 16:03; Tehnična pomoč – Volčji Grad

Občanka nas je zaprosila za pomoč pri odklepanju avtomobila, v katerega je pomotoma zaklenila ključke. S tehničnim posegom smo odprli vrata avtomobila. Na intervenciji so sodelovali trije gasilci PGD Komen z enim vozilom.

5. avgust 2016 ob 21:20; Pomoč reševalcem – Komen

ReCO Postojna nas je obvestil, da občan potrebuje pomoč z avtomatskim eksternim defibrilatorjem (AED). Na lokaciji smo obolelemu občanu nudili prvo pomoč do prihoda ekipe NMP Sežana. Kljub trudu zdravstvenega osebja in gasilcev je oseba preminila. Na intervenciji so sodelovali 4 gasilci PGD Komen z enim vozilom, reševalci in zdravnik NMP Sežana. V gasilskem domu je bilo v pripravljenosti še 13 gasilcev.

7. avgust 2016 ob 13:23; Požar v naravi – Hrastovlje

ReCO Postojna nas je obvestil, da je prišlo na Kraškem robu do večjega požara v naravi in da potrebujejo pomoč za polnjene bazenov za helikopterje. Na požaru smo sodelovali s cisterno za gozdne požare GCGP – 3. Na intervenciji sta sodelovala 2 gasilca PGD Komen z enim vozilom.

8. avgust 2016 ob 6:00; Požar v naravi – Hrastovlje, Černotiči

Znova smo bili zaprošeni za pomoč pri gašenju velikega požara na Kraškem robu. Sodelovali smo s cisterno za gozdne požare in zagotavljali vodo za polnjene bazenov za gašenje s helikopterji. Na intervenciji smo bili od 6.00 ure zjutraj do 20.30 ure zvečer. Na intervenciji so sodelovali 3 gasilci PGD Komen z enim vozilom.

9. avgust 2016 ob 5:55; Požar v naravi – Hrastovlje, Černotiči

Poveljnik KGZ nas je obvestil, da je bila naša zveza zaprosena za pomoč pri gašenju požara na Kraškem robu. Na lokaciji v okolici vasi Černotiči smo zalivali linijo požarišča in gasili požare, ki so se pojavljali na liniji. Na intervenciji je sodelovalo 6 gasilcev PGD Komen z dvema voziloma. Tako kot vse dni smo tudi ta dan s cisterno za gozdne požare GCGP – 3 zagotavljali vodo za polnjene bazenov za helikopterje.

9. avgust 2016 ob 21:56; Požar v naravi – Komen–Krajna vas

ReCO Postojna nas je obvestil o požaru v naravi med Komnom in Krajno vasjo. Ob prihodu na lokacijo smo ugotovili, da gori trava in grmičevje ob cesti, tik pred vasjo Krajna vas v občini Se-

žana. Požar smo skupaj s poklicnimi gasilci ZGRS Sežana in gasilci PGD Sežana pogasili in linijo temeljito zalili. O požaru je bila obveščena tudi policija. Na intervenciji je sodelovalo 19 gasilcev PGD Komen, gasilci ZGRS Sežana in prostovoljni gasilci PGD Sežana. V gasilskem domu je bilo v pripravljenosti še 9 gasilcev.

13. avgust 2016 ob 17:34; Dimniški požar – Volčji Grad

ReCO Postojna nas je obvestil o dimniškem požaru v vasi Volčji Grad. Ob prihodu na lokacijo smo ugotovili, da gorijo saje v zgornjem delu dimnika. Počakali smo, da saje izgorijo, in dimnik temeljito očistili. Zaradi možnosti vžiga lesenega dela strehe smo odstranili del opaža, ter se prepričali, da ni prišlo do vžiga lesa. Na intervenciji je sodelovalo 13 gasilcev PGD Komen z dvema voziloma in trije poklicni gasilci ZGRS Sežana z enim vozilom. V gasilskem domu je bilo v pripravljenosti še 10 gasilcev.

18. avgust 2016 ob 17:26; Požar v naravi – Komen–Branik

ReCO Postojna nas je obvestil o požaru v naravi med Komnom in Branikom. Ob prihodu na lokacijo smo ugotovili, da gori travnik in grmičevje. Požar smo omejili in pogasili. Rob požarišča smo temeljito zalili z vodo. Na intervenciji je sodelovalo 17 gasilcev PGD Komen s 4 vozili in dva gasilca ZGRS Sežana z enim vozilom. V gasilskem domu so bili v pripravljenosti še 4 gasilci.

19. avgust 2016 ob 6:03; Požar v naravi – Komen–Branik

Poklicna enota ZGRS Sežana nas je telefonsko obvestila, da vidi preko sistema VIDEO KRAS dim na požarišču izpred prejšnjega dne. Po ogledu lokacije smo ugotovili, da do požara ni prišlo in da posredovanje ni potrebno. Na intervenciji sta sodelovala dva gasilca PGD Komen z enim vozilom.

Besedilo: Prostovoljno gasilsko društvo Komen

PROSTVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO KOMEN
KOMEN 96, 6223 KOMEN,
Gsm: 041/906-570
pgdkomen@siol.net
www.pgdkomen.si

Športno košarkarsko društvo Kras – ŠKD Kras

Ljubitelji športa in košarkarski navdušenci smo v juliju v občini Komen ustanovili novo športno društvo – ŠKD Kras. Naši cilji so v širitvi športne, predvsem pa košarkarske vzgoje ter zdravega načina življenja med mladimi na območju Krasa kot tudi širše. Poleg Sežane, Dutovelj, Komna bomo treninge izvajali tudi na OŠ Štanjel ter v sodelovanju z lokalnim športnim društvom tudi na OŠ Dornberk. Naš namen je dati priložnost mladim, da se treningov udeležujejo čim bližje lastnemu domu in njihovo poznejše povezovanje v ekipe, ki bodo tekmovali v okviru Košarkarske zveze Slovenije (KZS).

Trenerski in strokovni štab sestavlja dolgoletna izkušena košarkarska trenerja Primož Čeh, kot glavni trener, in Miroslav Jurić, kot koordinator športnega programa društva. Oba sta v zadnjem desetletju pomembno vplivala na dvig kakovosti igranja košarke na Krasu. Pod njunim vodstvom so fantje različnih generacij večkrat osvojili turnir v Saint-Claude v Franciji, se kljub ostri konkurenci redno uvrščali v prve slovenske lige pri mlajših selekcijah in mladincih ter letos v tekmovanju Superšolar s fanti letnik 2003 postali celo državni prvaki.

Zavedamo se, da je udejstvovanje mladih pri športnih aktivnostih,

še posebej danes v informacijski dobi, izredno pomembna. Košarka je dinamičen in atraktiven šport, pri katerem otroci razvijajo tako motorične kot socialne sposobnosti. S svojim udejstvovanjem tako pridobivajo delovne navade, se učijo sodelovanja, sklepajo nova prijateljstva in koristno porabljajo svoj prosti čas. Z majhnimi koraki želimo postati, tako po organizacijski kot tekmovali, uspešno društvo, čim več delati z mladimi ter vzgajati svoje košarkarske igralce. Način delovanja ŠKD Kras temelji na naši odprtosti do pobud, predlogov s strani članov, staršev ter v sodelovanju s podobno mislečimi društvi, organizacijami ter posamezniki pri skupnih projektih. Na naši spletni strani tako dajemo možnost vsem, ki se ukvarjajo s športnimi aktivnostmi, organizirajo športne dogodke idr. na lokalnem območju, da pred javnostjo predstavijo svoje delovanje in aktivnosti.

Prvi dnevi društva so tako za nami. Ni šlo vse enostavno, česar pa tako ali tako nismo pričakovali. Verjamemo pa, da nam bo z energijo, znanjem in strokovnostjo, ki jo premoremo, vsekakor uspelo.

Več informacij o društvu in njegovem delu lahko dobite na naši facebook ter spletni strani kot tudi pri odgovornih osebah društva in trenerjih. Se vidimo!

Besedilo in foto: ŠKD Kras

Štrekljev večer v Gorjanskem v znamenju narodne noše

V Gorjanskem se je 24. februarja 1859 rodil slovenski jezikoslovec, etnolog in zbiratelj slovenskih ljudskih pesmi dr. Karel Štrekelj. Po njemu so poimenovali dvojezične občinske otroške jasli v Sesljani in 1986. leta ustanovljeno Kulturno društvo Karla Štreklja iz Komna. Vsako leto se na Štrekljevi domačiji v Gorjanskem podeljuje Štrekljevo nagrado za življenjsko delo ali izjemne dosežke na področju zbiranja in ohranjanja slovenskega ljudskega izročila v besedi in pesmi. Prav ob obletnici Štrekljeve smrti (Karel Štrekelj je umrl 7. julija 1912 v Gradcu) je Univerza za tretje življenjsko obdobje Kras, ki ima sedež tudi v Gorjanskem, skupaj z Zavodom Štrekljeva domačija in Vaško skupnostjo Gorjansko ob finančni podpori Občine Komen organizirala etnografski večer z naslovom »Sem deklica mlada, vesela, sem pravo slovensko dekle«.

Osrednji gostje večera so bili člani Študijskega krožka Ljudska noša, pesmi in plesi na Vrheh, ki deluje že pet let v okviru Ra-

zvojnega društva Vrhe. V krožku, kjer je mentorica Slava Borka Kucler, deluje poleg nje še devet članov: Ivanka Gerželj, Silvana Faganel, Sonja Trampuž Nardelli, Jožica Seražin, Nadja Žerjal, Dragica Mahnič, Olga Orel, Bojana Vovk ter harmonikaš Vinko Mahnič. Tokratni etnografski večer je bil zaznamovan z ljudskim petjem, plesom, slovensko besedo ter predstavitevjo zgodbe in slovenske ljudske besede na Vrheh. Bistvo večera pa je bil prikaz dragocenosti in ponovnega oživljanja ter izdelave narodnih noš, ki jih članice krožka izdelujejo pod strokovnim vodstvom Marte Košuta s Kontovela. Košutova je dolgoletna strokovna sodelavka številnih etno-skupin, društev in ustanov, sodeluje s številnimi muzeji in je leta 2014 imela razstavo slovenske tržške noše v Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani. Pod njenim vodstvom so se naučile izdelati tradicionalno domačo

žensko obleko ter praznično oziroma nedeljsko nošo. »Noša se je na Krasu (kot tudi drugod po Sloveniji) izgubila med obema vojnama. Ob raziskovanju, kjer so mi pomagali tudi člani z Vrhov kot tudi skupina Kraški šopek iz Sežane, sem na podlagi bogatega fotografskega arhiva prišla do naslednjih ugotovitev. Kot prvi projekt smo se z Vrhovsko skupino lotili vsakodnevnih noš, nato pa še nedeljske noše. Ena od naših članic se je lotila replike tradicionalne poročne obleke po ohranjeni poročni obleki iz bližnje vasi Žirje. Potem smo se učile izdelovati pečo, spoznavale smo izvirne slovenske vzorce, s katerimi so žene krasile svoje peče, saj motivi segajo daleč v zgodovino, celo v indoevropski prostor. Vsaka od žena je narisala svoj izvirni vzorec, skladen s posebnostmi raziskave, in ga tudi sama izvezla. Največji projekt pa je potekal tretje leto, ko smo začele obnovljati ljudsko kulturo. Že od vsega začetka so zbirale, snemale in zapisovale tudi spomine najstarejših Vrhovcev ter pesmi, reke, zgodbe in domača ter ledinska imena na Vrheh. Tako se je nabralo veliko dragocenih posnetkov pesmi. Gre za dragoceno delo, ki bi ga pohvalil tudi dr. Karel Štrekelj, ki je začel zapisovati v tem prostoru in tudi v nas je, da ga skušamo ohranjati za naše potomce,« je poudarila Marta Košuta, ki je predstavila posebnosti nekdanje praznične

severno-kraške noše in peče s poudarkom na sestavi noše in posebnostih vzorcev za krašenje peče.

Študijski krožek z Vrhov se vsako leto predstavi na osrednjem praznovanju Krajevne skupnosti Nedelja na Vrheh, kjer prikažejo dosežke tistega leta. Sodeluje na občinskih prireditvah v Sežani in Lipici, na Prazniku terana in pršuta v Dutovljah, na karavanah študijskih krožkov in festivalih vseživljenjskega učenja (npr. v Tolminu, Novi Gorici, Črnomlju, Novem mestu in v Šmarju pri Jelšah). Replike kraške noše in izvirno okrašene peče so oktobra 2014 razstavili v Finžgarjevi galeriji v Trnovem v Ljubljani, kjer jih je s svojim obiskom počastila tudi strokovnjakinja za slovensko ljudsko nošo, gospa Marija Makarovič.

Ob prepevanju ljudskih pesmi, med katerimi smo med drugim slišali Prav lepa je vrhovska fara, Sem deklica mlada, vesela, Mati pokliče pridne dekličice, Sem slovenska deklica in Ana od kafe-ta, pa so številni udeleženci Štrekljevega večera v Gorjanskem lahko prisluhnili tudi spominom none Vide na njeno prvo pot v šolo, ki sta jih predstavili Ivanka Gerželj in Katarina Orel. Sonja Trampuž Nardelli pa je se je predstavila kot avtorica pesmi Dekleta, kako do noše, ki jo je prvič interpretirala leta 2012 ob prazniku Nedelja na Vrheh.

Več kot enourni program, ki ga je povezovala Nataša Birska, so ob prepevanju starih ljudskih pesmi zaključili z goriško polko in plesom ter družabnim srečanjem. Predsednica Univerze za tretje življenjsko obdobje Kras, Nadja Mislej Božič, pa se je s šopkom rož zahvalila vsakemu izmed nastopajočih. Vizija študijskega krožka je, da sestavijo etnografsko izpopolnjeno skupino za nastopanje na prireditvah z namenom ohranjati glasbeno in oblačilno kulturo naših non. Zato vabijo vse, ki bi se rade vključile v delo, da se jim pridružijo.

Besedilo in foto: Olga Knez

ŠKK Komen vabi v jesenske tečaje za vse pasme psov

Prvi teden v septembru se tudi pri nas začne novo šolsko leto. Zato vabimo lastnike psov, da se udeležijo tečajev poslušnosti in socializacije za vse pasme psov. Prirejamo tečaje, ki so primerni tako za mladiče od treh mesecev starosti dalje kot tudi za starejše pse. Pomagamo tudi pri odpravljanju vedenjskih razvad. Že tretje leto imamo tudi tečaj za športno panogo Rally Obdience. Na klubskem poligonu, ki je poleg nogometnega igrišča, smo ob torkih in četrtek med 18. in 19. uro ter ob nedeljah med 9. in 10. uro. Vse zainteresirane vljudno vabimo, da pridobite vse informacije o šolanju in si ogledate način šolanja psov.

Besedilo in foto: Milojka Milič

Vabljeni vsi kužki, ne glede na pasmo in starost! Za več informacij: vodja šolanja - Štefan Harej (041 670 435), lahko pa nam tudi pišete na fb strani.

Hruševica ne počiva

Vsaka vas ima veliko želja ... Kjer je volja, se najde tudi pot. In če je ta pot složna ...

Hruševljanom se je en del želja izpolnil 24. junija, ko smo odprli nov prizidek k Vaškemu domu. Želja imamo še veliko, vendar se zavedamo, da bo še za veliko neizpolnjenih projektov prišel pravi čas.

To je tudi razlog, da se vam toliko časa nismo oglasili. Tudi letos smo pridni! Marsikateri domačin je veliko prostega časa posvetil temu projektu. Zato ni čudno, da smo opravili več kot 1000 prostovoljnih ur.

Vaški dom v Hruševici je bil zgrajen 1983, a se je pred leti ugovotilo, da je premajhen za tako aktivne in družabne vaščane. Vsa ta leta so bila polna dogovarjanj z občino, do končnega dogovora je prišlo konec lanskega leta. Vaščani smo stopili skupaj in pripravljala dela z izkopom in temelji opravili sami. Ta dan, ko smo začeli, je bil poln veselja, pričakovanja in zavzetosti za delo. Izgradnjo enostavnega objekta je financirala občina.

S prizidkom, ki je prinesel prepotreben prostor za shranjevanje inventarja, smo v domu pridobili prostor za novo kuhinjo, ki smo jo kupili s prihranki pustnih nabirk, s čimer smo domu še povečali uporabnost.

Duša vsega prostora je kamnit lijak. Da je kamen, ki so ga fantje

pripeljali iz domačega opuščenega kamnoloma postal to, kar je, pa je bila potrebna še ena vesela in prašna sobota.

Ob domu smo zgradili kamnit kraški zid. Na tem mestu bo v prihodnje postavljen latnik s teranovko. To naj bi postalo novo zbirališče vseh generaciji. Prepričani smo, da se bo pod to zeleno streho porodilo še veliko novih idej in obudilo veliko spominov. Dnevi pred odprtjem so bili zelo pestri, vsi smo imeli polne roke dela. Ker pa smo utečena ekipa, je vsak izmed nas vedel, kaj je njegova naloga.

Odprtja so se udeležili skoraj vsi vaščani, župan Marko Bandelli, podžupan Valter Ščuka, občinski svetniki, župnik Anton Požar in donator defibrilatorja Božo Jejčič. Dogodek se je pričel s korakanjem in petjem vseh 35 hruševljanskih otrok. Za to priložnost so si oblekli in s ponosom nosili naše prepoznavne majice. Pripra-

ve so pod vodstvom Monike potekale cel teden. S pesmijo se jim je pridružil še otroški pevski zbor iz štanjske podružnične šole pod vodstvom zborovodkinje Andreje Rustja. Dogodek sta posrečeno povezovali Ana in Gaja. Predsednica Vaškega odbora nam je spregovorila nekaj besed o ideji, začetku in samem poteku gradnje. Župan pa je v svojem govoru poudaril, da občina z veseljem oplemeniti prostovoljno delo vseh občanov s finančno pomočjo.

Po uradnem delu je v prijetnem in sproščenem vzdušju sledila pogostitev, za katero so zaslužni aktivni vaščani. Končalo se je seveda v našem stilu ...

Na prazniku našega zavetnika, svetega Lovrenca, smo uporabnost kuhinje in prizidka tudi prvič preizkusili, kar 130 se nas je zbralo in rajali smo do jutranjih ur.

Juhuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu ...

Dne 16. avgusta smo Hruševljani naredili sprejem za pohodnike iz Triglava. Med njimi je bil tudi naš sovaščan Boštjan. Vsem pohodnikom še enkrat čestitamo za prehojeno pot.

Besedilo in foto: vaščani

Malidolci imamo krompir

Začne se v spomladanskem času, ko Drago pritrdi na traktor stroj za sajenje krompirja. Domačije pripravijo seme krompirja in prične se potovanje z njive na njivo. Prejšnja leta, ko je bilo v vasi več otrok, so ti imeli tekmovanje »hitri prsti«. Vožnja s traktorjem in sajenje krompirja sta bila zanje velika zanimivost in veselje. Ko rastlina požene, jo tudi strojno oplevemo in osujemo, pa tudi »sepon« (motika) ne sme manjkati, saj pomaga rastlini pri naravni rasti. Največji dogodek je skupno pobiranje pridelka. Vsako leto Danilo s svojim malim traktorčkom orje, ostali pa po-

biramo krompir od njive do njive. Pri tem delu sodelujejo skoraj vsi vaščani, na pomoč priskočijo tudi sorodniki in prijatelji iz sosednjih vasi. Letos smo po končanem delu in obilnem pridelku v središču vasi skuhali krompirjev golaž in skupno povečerjali. Ob prijetnem vonju domače hrane, sladic in kapljice smo pripravljali načrt za nadaljnje delo in kramljali ter se veselili obilnega pridelka letošnje letine. To, skupno delo nas druži že več let in upamo, da bi tako ostalo še naprej.

Besedilo in foto: vaščan Malega Dola

S'čanski nogometni spektakel

Topel junijski dan, malo rekreacije in super klapa – popoln recept za še eno odlično druženje! S'čani smo tokrat organizirali nogometni turnir, na katerem sta se pod budnim očesom prekaljenih sodniških mačkov pomerili modro-beli gornji in rumeno-zeleni dolnji del vasi ali kot po domače rečemo: »Gwrnci« in »Dwlnci«. Čeprav so slednji kar dvakrat zadeli v mrežo nasprotnke ekipe in dobili zavidljivo nagrado – pokal in pršut – je na koncu štel le eno: da se zbere staro in mlado. Navijačev je bilo zares veliko in sklenili smo, da bo to odslej tradicionalna letna tekma. Gwrnci si gotovo že manejo roke ob misli na revanšo. Sledil je sproščen

piknik ob domači harmoniki. Smo pa tokrat prijetno združili tudi s koristnim in sovaščanom predstavili novoustanovljeno turistično in športno društvo – Društvo S'čanskih puntarjev. Pridobili smo že lepo število članov, ki bo v prihodnje z veliko vnemo in v želji, da vas malo bolj zaživi, pripravilo še več prijetnih, zanimivih dogodkov in druženj. Idej in načrtov je veliko. Nekaj se že kuha. O tem pa več naslednjič ...

Besedilo: Vaška skupnost Sveto v sodelovanju z Društvom S'čanskih puntarjev.

S'čanski Ronaldoti in Messiji J

Volčji Sound na Volčjem Gradu

Ko se nek dogodek zgodi trikrat, pravimo, da je postal tradicionalen. Ravno to se je zgodilo letos, ko smo doživeli tretjo izvedbo tega festivala. Prvo leto se je festival pojavil skoraj sramežljivo na borjaču pri Kovačevih v organizaciji zavoda Naš mali dobri svet ter s podporo vaškega društva Debela griža, ki je prispevalo predvsem z logistiko. Lansko poletje 2015 je doživel pravo renesanso, saj je sodelovalo pet skupin na petih sugestivnih lokacijah v vasi in bližnji okolici.

Festival je stalno poudarjal pomembnost predstavitve novih, mladih glasbenih ustvarjalcev, posameznikov in skupin in s tem ovrednotil delo manj znanih, vendar izredno talentiranih izvajalcev.

Namensko festival nima določenih okvirov oziroma žanrov, kar pomeni, da je odprt vsem zvrstem: barok, klasika, sodobna zvrst prek jazz-a in pop-a do novih pristopov v okviru glasbe.

Letošnjo izvedbo Volčjega Sounda smo ponovno pripravili skupaj z društvom Debela griža Volčji Grad in zavodom Dobri svet ter ob podpori Občine Komen. Festival je bil osredotočen na tri dogodke, in sicer: Jazz Punt Big Band, Noreia Band s programom irske glasbe ter duo Paso Doble z latinsko-ameriški motivi. Dogodek je potekal na treh lokacijah, in sicer Na Kržadi

(na vaškem trgu), pri Mrš'kovih v vaškem domu ter na borjaču pri Kovačevih, kjer je doživel svoj epilog. Vsi koncerti so preseгли pričakovanja glede obiska, saj se jih je udeležilo preko 300 poslušalcev, kar daje slutiti, da je ta edini glasbeni festival v tem prostoru, ki je v svojem konceptu posvečen kvalitetni glasbi, dosegel svoj namen ter se ukoreninil.

Poseben pečat dogodkom je dala skupina Jazz Punt, ki je dva dni vadila in živela na Kovačevi domačiji ter nudila možnost vaščanom, da pobliže spoznajo to glasbeno zvrst, saj je letošnji koncert z raznimi aranžmaji Beatlesovih zimzelenih melodij bil posvečen prav njim. Magičnost zvokov irske muzike nam je pričarala skupina Noreia, ki prihaja med nas že tretje leto in dokazuje, poleg visoke kvalitete, izredno priljubljenost med poslušalci, saj jih je iz leta v leto več. Niz se je zaključil s tenkočutno izvedbo latino dua Paso Doble, ki ga sestavljata Nika Hribar in Sebastjan Grego. Med znanimi in manj znanimi obrazi smo opazili tudi nekaj tujih turistov, ki so redno obiskovali vse koncerte. To nas seveda spodbuja k še večji angažiranosti in stremljenju k še kvalitetnejši ponudbi v bodočih izvedbah festivala.

Besedilo: David Stepančič

Iz komenske knjižnice

Pogled na Komen skozi današnji objektiv

Osnovnošolci in njihovi mentorji radi sodelujejo s komensko knjižnico. Tako so se tudi letos na povabilo, da si ogledajo stare razglednice Komna, ki jih hrani Kosovelova knjižnica, z veseljem odzvali. Skupaj z mentorjem foto krožka, prof. Vojkom Franetičem, so se po tem odpravili na teren in poiskali točke, iz katerih so bile posnete fotografije na razglednicah, ter posneli nove fotografije. Skupaj smo tako pripravili razstavo Komen – preteklost skozi današnji objektiv, ki je bila vse poletje na ogled v knjižnici.

Besedilo: Marija Umek

Foto: arhiv knjižnice Komen

Glasba in poezija močnejši od vonja po dežju

Predzadnjo nedeljo v avgustu, ko se je nebo pripravljalo na večerno nevihto, se je v Spacalovi domačiji v Škrbini zgodilo nekaj tako čarobnega, da so se oblaki (z minimalno pomočjo vetra) porazgubili vse do konca prireditve. Večer je Knjižnica Komen posvetila mladim, poeziji in glasbi. V objemu Spacalovega borjača smo se obiskovalci prepustili umetniški ustvarjalnosti Klare Stantič, ki je svoje pesmi zbrala v zbirki z naslovom Vonj po

dežju. Vonj, ki se je čutil v zraku, pa je bil čisto drugačen, saj nam je Klara, ob pomoči sester Katarine in Kristine, Eve in Ide Žagar, Sinje Spasenić Likar, Ane Milanič in Zale Rojc podarila vrhunski glasbeno pesniški večer, ki ga je dopolnjeval glas vetra med lipovim listjem. Klara je z dekleti dokazala, da so mladi polni idej, ustvarjalni, pripravljeni delati in sodelovati, samo priložnost jim moramo dati.

Besedilo: UM
Foto: Mateja Grmek

Iz šolskih klopi

Angleški uvod v novo šolsko leto

Na OŠ Komen smo že petič zapored v sodelovanju z jezikovno šolo »English in Action« iz Canterburyja organizirali enotedensko poletno šolo angleškega jezika. Tečaj je potekal od 22. do 26. avgusta 2016, udeležilo pa se ga je kar 29 učencev naše šole. Pouk je obsegal šest šolskih ur dnevno. Izvajala ta ga izkušena učiteljica Donald Lewis in Michael Bradley. Učenci so tako ves dan komunicirali le v angleščini. Poleg širjenja besedišča so precej pozornosti namenili pravilni izgovorjavi, raziskovali pa so tudi britansko kulturo. Ob koncu tečaja so pripravili nastop za starše, na katerem so prikazali usvojeno znanje, dokazali pa so tudi, da imajo veliko smisla za dramatizacijo.

Tudi v bodoče bomo sodelovali z omenjeno jezikovno šolo, saj želimo našim učencem omogočiti dodatna znanja in pristen stik z naravnimi govorcji. Za učence je to nepozabna izkušnja.

Besedilo: Mojca Uhernik-Pipan, koordinator

Hodil po zemlji sem naši ...

Z Župančičevim verzom so se letos na OŠ Komen učenci srečevali celo šolsko leto in ga pod omenjenim naslovom tudi zaključili na Dnevu šole, ki so ga obeležili 22. junija 2016 v šolski telovadnici. Učenci so se na prireditvi, ki je bila posvečena tudi dnevu državnosti in 25. obletnici samostojnosti Slovenije, z besedo, pesmijo in plesom sprehodili po domovini in prikazali njene naravne lepote ter kulturne dobrine, posameznike, ki na

različnih področjih dosegajo najvišje uspehe, v živo pa je nekaj besed o aktivnostih v času osamosvajanja prisotnim namenil tudi veteran vojne za Slovenijo, domačin g. Valter Makovec. Dodatno umetniško vrednost je prireditvi dal tudi nastop okteta Vrtnica, ki je zapel tri domoljubne pesmi, prireditev pa je zaokrožila pesem Slovenija, od kod lepote tvoje, ki jo je zapel mladinski pevski zbor šole in mu je pritegnila vse občinstvo.

Ob tej priložnosti so na šoli pripravili tematsko razstavo, na ogled pa postavili tudi razstavo plakatov starih komenskih fotografij z opisi ter fotografijami današnje podobe Komna, delo fotografskega krožka in komenske enote Kosovelove knjižnice. V dopoldanskem času so bili dejavni tudi člani kamnoseškega krožka, ki so z dvema kamnitima skulpturama obogatili šolski prostor, da postaja slednji prava mala forma viva. Vtise celoletnega projekta so učenci zbrali v šolskem glasilu, ki so ga skupaj s spričevali odnesli na domove in jim je tako popestrilo proste počitniške dni. Na dnevu šole je župan Občine Komen g. Marko Bandelli podelil nagrado župana Občine Komen Ani Milanič, najuspešnejši devetošolki.

Besedilo: Nives Cek, ravnateljica
Foto: Vojko Franetič

Delavnica kreativnega pisanja

Na delavnici kreativnega pisanja so pri mentorici Tanji Spačal ustvarjale:
Petra Godnič,
Kristina Stantič, Emili Šibelja,
Lejla Tavčar, Vita Trampuž,
Giselle Luin Zonta.

Uganke

Pod zemljo se skriva, zaradi nje vsak vaščan pitno vodo dobiva. (PODZEMELJE)

Najvišji velikan na Krasu je in na črko T se začne. (TRSTELJ)

V njej so se ljudje zadrževali, da bi se lahko naprej bojevali. (KAVRINA)

Iz strehe po žlebu se voda spusti in v njem stoji, stoji. Ta predmet dvorišče krasi. (VODNJAK)

Pesmi o Krasu

NA NAŠEM KRASU

Na Krasu je lepo,
ker ptički pojejo.
Jeseni ruj obarvan je,
rdeč, rumen in rjav je.
Na Krasu šparglje beremo,
da jih potem prodajamo.
Bor na Krasu raste,
kakor smreka si želi,
da bi rasel še več dni.
Rože so zdaj mavrične,
kakor lepe pravljice.

Veronika Cej

KRAS JE KRASEN

Kras je lep
in te vabi na ogled.
Šipek boš nabral,
ga posušil ter za čaj dal.
S kolesom se med vinogradi zapeljal
in različne plodove opazoval.
Pri vodnjaku se boš odpočil
ter en kanček vode spil.

Ana Žigon

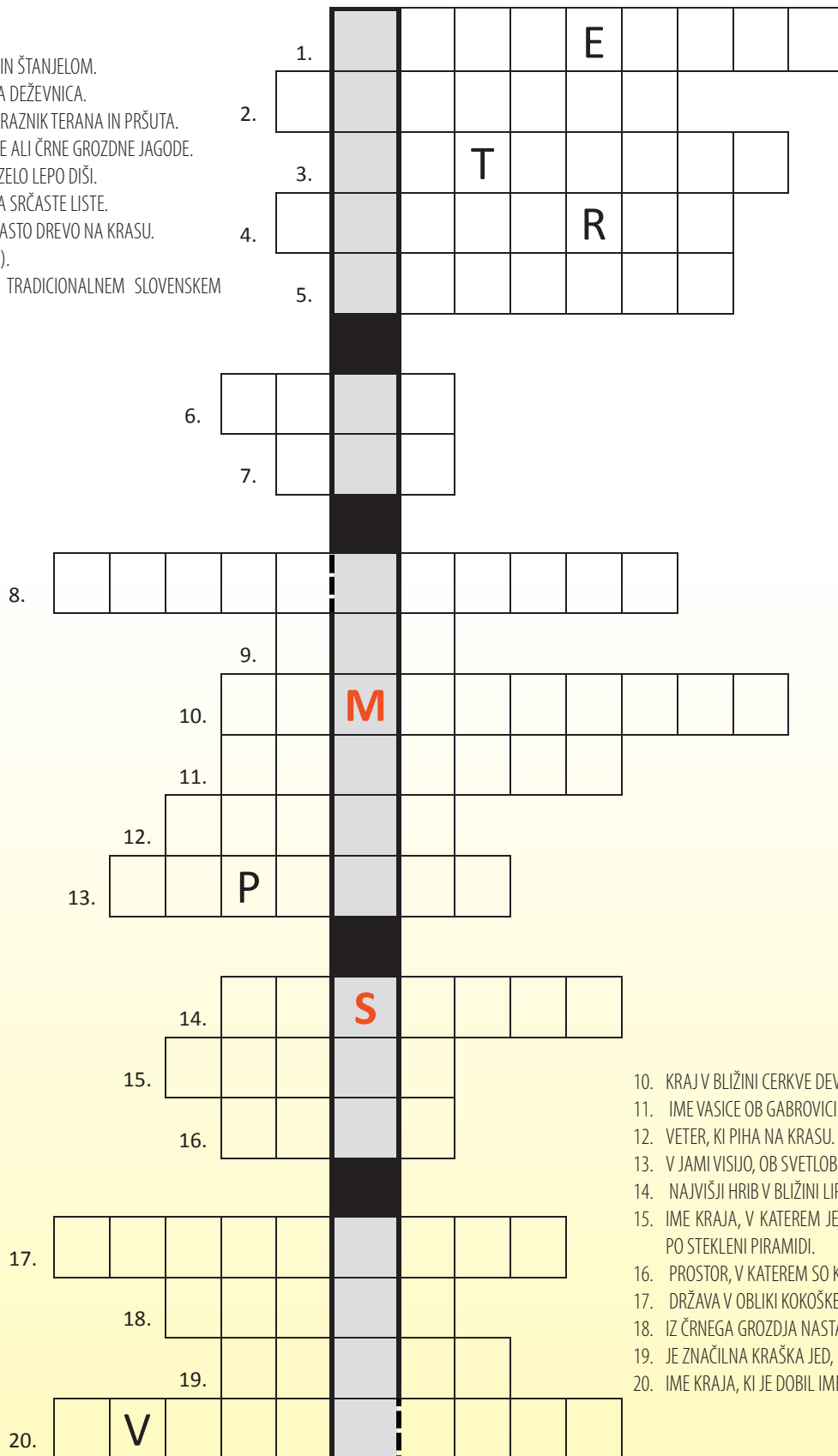
Križanka o Krasu

KRIŽANKA O KRASU - GESLO JE

VODORAVNO:

1. VAS MED KOBJEGLAVO IN ŠTANJELOM.
2. PROSTOR, KJER SE ZBIRA DEŽEVNICA.
3. KRAJ, KJER SE ODVIJA PRAZNIK TERANA IN PRŠUTA.
4. V NJEM POBIRAMO BELE ALI ČRNE GROZDNE JAGODE.
5. JE VIJOLIČNE BARVE IN ZELO LEPO DIŠI.
6. LISTNATO DREVO, KI IMA SRČASTE LISTE.
7. NAJBOLJ ZNAČILNO IGLASTO DREVO NA KRASU.
8. TERRA ROSSA (drugače).
9. SLADEK DODATEK PRI TRADICIONALNEM SLOVENSKEM ZAJTRKU.

10. KRAJ V BLIŽINI CERKVE DEVICE MARIJE OBRŠLJANSKE.
11. IME VASICE OB GABROVICI.
12. VETER, KI PIHA NA KRASU.
13. V JAMI VISIJO, OB SVETLOBI SE BLEŠČUJO.
14. NAJVIŠJI HRIB V BLIŽINI LIPE.
15. IME KRAJA, V KATEREM JE OSNOVNA ŠOLA, KI JO SPOZNAJO PO STEKLENI PIRAMIDI.
16. PROSTOR, V KATEREM SO KAPNIKI.
17. DRŽAVA V OBLIKI KOKOŠKE.
18. IZ ČRNEGA GROZDJA NASTANE VINO, KI MU PRAVIMO ...
19. JE ZNAČILNA KRAŠKA JED, KI JO PONUJAJO NA OSMICAH.
20. IME KRAJA, KI JE DOBIL IME PO GRAŠČAKU IVANU.

Burja

Šola v naravi v Termah Snovik

Drugošolci so se polni pričakovanj odpravili v štiridnevno šolo v naravi. Od 31. maja do 3. junija so bili nastanjeni v apartmajskem naselju Term Snovik. V teh dneh so se nekateri prilagodili na vodo, drugi pa izboljšali tehniko plavanja. V okolici Snovika so si ogledali še kozolce, izvir termalne vode in zeliščni vrt. V telovadnici na prostem pa so preizkusili vse naprave in še dodatno okrepili mišice. Za nepozabne trenutke je poskrbel palček Snoviček, ki jih je presenetil na večerni zabavi.

Besedilo: Agata Perdec

Novo igralo

Vsi otroci sveta so z nami
kot naša usoda in naša vest.
In z njimi gremo
– z ramo ob rami –
v prihodnost do svetlih zvezd.
Tone Pavček

Nova pridobitev v Vrtcu Komen

V poletnih mesecih se je začela obnova igrišča Vrtca Komen. Pridobili smo novo večnamensko igralo, postavili prodnike in obnovili obstoječa igrala – vrtiljak, plezalo, manjši tobogan in gugalne konjičke. Sredstva za obnovo sta zagotovila Občina Komen in OZ Rdečega Križa Komen, ki sta zbrana sredstva na dobrodelni prireditvi donirala vrtcu. Hišniki Vrtca Sežana pa so poskrbeli za obnovo obstoječih igral.

Otroci so povedali:

- Videl sem nov tobogan, da gremo lahko gor in se spustimo po ritki.
- Sem šla po stopnicah, sem plezala in se vesila.
- Se vesimo in smo močni.
- Pod novim toboganom so kamenčki, zato da ni zemlje, nalogali smo jih v kanglico in naredili hrib.
- Smo veseli, da se spuščamo po toboganu.
- Veliki in majhni smo na toboganu in veliki pazimo na majhne otroke.
- Na dvorišču imamo tudi maline, ko so zrele, jih pojemo.

Vrtec Komen letos obiskuje 73 otrok, kar 16 otrok bo prvič prestopilo vrtčevska vrata. Vrtec je za otroka pomemben življenjski prostor, kjer se dogajajo zanimive, razburljive in pravljичne stvari. Otrokom nudimo možnost za optimalen razvoj, staršem pa pomagamo pri celoviti skrbi za otroka.

Otrokom, staršem in vsem, ki vstopajo v naš vrtec, želimo veliko prijetnih dni med nami.

Otroci in strokovne delavke Vrtca Komen

Besedilo Jana Štok Pavlin
Fotografije Agata Masten

Pikino poletje v Vrtcu Komen

V Vrtcu Komen smo si letošnje vroče poletne dni krajšali v družbi Pike Nogavičke. Spoznali smo jo skozi zgodbe v knjigi pisateljice Astrid Lindgren in otroške filme, ki so bili posneti po omenjeni knjigi. Na trenutke smo ji bili celo zelo podobni. Tako kot ona smo si tudi mi privoščili razne dogodivščine in vragolije – igre z vodo, mivko, kamenčki in školjkami, gibalne igrice, rajanje in ples, petje in ustvarjanje ... Ob sladkanju s slastnim sladoledom smo spesnili celo pesmico:

PIKIN SLADOLED

KO VROČINA FAJN PRITISNE,
PIKI V GLAVI NEKAJ BLISKNE.
HITRO SVOJ ZAKLAD ODPRE,
TAM PRAV SLADKO JE.

LUČKE, JEŽKI IN KORNET
SO ZA PIKO RAJSKI SVET.
KO PA SI PLANICE ZAŽELI,
NAJVEČJO KUPO NAREDI.
SLADOLED ŠE SLAJŠI SE JI ZDI,
ČE LIŽE GA S PRIJATELJI.

TOMAŽ IN ANICA HITITA,
DA SE JI PRIDRUŽITA.
KEPICE OKROG LETIJO,
A SE NE IZGUBIJO.
TOMAŽ KORNET V ROKAH DRŽI,
DA JIH ČIM VEČ ULOVI.

Besedilo in fotografija: Agata Masten

Tudi vrtec je lahko Ekošola

Program Ekošole temelji na vsebinah zgodnjega naravoslovja. Okoljske probleme, ki jih zaznamo okrog vrtca, ob začetku šolskega leta vnesemo v program dela ekoprogramskega odbora in delovanje eko vrtca. Z izvajanjem programa Ekošola za vrtce omogočamo otrokom nenehen stik z naravo in jih vzgajamo k pravilnemu ravnanju z naravo in varovanju le-te. Strokovni delavci se zavedamo pomena zgodnjega opismenjevanja predšolskih otrok na področju naravoslovja. Z vsakoletnim uspešnim delovanjem vrtec od leta 2009 naprej potrjuje in ohranja mednarodno priznanje – zeleno zastavo. To je tudi edino javno in mednarodno priznanje slovenskim šolam za okoljevarstveno delovanje, skladno z mednarodnimi kriteriji FEE (Foundation for Environmental Education), in prepoznavni znak, da vrtec spada v mednarodni program Ekošola. Temelj odgovornega odnosa do okolja ni le posredovanje in pridobivanje znanja, temveč dejavno spreminjanje kulture obnašanja in ravnanja.

V okviru nacionalnega projekta Ekošola smo si v letošnjem šolskem letu v Vrtcu Sežana znotraj projektov »Zgodnje naravoslovje za trajnostni razvoj« izbrali tematski sklop Z GIBANJEM IN OPAZOVANJEM RAZISKUJEMO SVET NARAVE OKROG NAS. Za otroke v predšolskem obdobju je zanimanje za naravo, njeno delovanje zelo veliko. V zgodnjem obdobju otrokovega življenja ima ključno vlogo igra, ki nastaja kot otrokova notranja potreba po gibanju, dejavnosti in delovanju. Otroci so zelo radi v naravi, zato jim lahko poleg gibanja, na zanimiv način, približamo tudi naravne zakonitosti.

Da bi otroci razvili globlji občutek za naravo, odgovornost in spoštovanje, sta potrebna čas ter vzpodbuda odraslega. Pogosto izkoristimo čas za sprehode v gozd ali na travnik v vseh letnih časih. Pomembna je tudi igra na igriščih. Otroci v vrtcu in zunaj

njega aktivno raziskujejo pojave, ki jih zanimajo in tudi razvijajo gibalne sposobnosti.

Zdi se nam pomembno, da se otroci zavedajo pomena vode za okolje in za naš obstoj. Skozi razne dejavnosti in pogovore smo jim približali to temo. Voda ponuja možnosti za odkrivanje in učenje, otrokom smo želeli vodo približati, jim privzgojiti pozitiven odnos do nje in jih spodbujati, da bi začeli bolj spoznavati njeno vlogo v vsakdanjem življenju. Na razpolago so imeli pripomočke za izvajanje poskusov, da so lahko sami eksperimentirali. Ugotovitve so beležili na plakat, ki so ga predstavili staršem na oglasni deski. Otroci so tako kot pipe označili tudi stikala in tako poskrbeli za ugašanje luči.

Po oddelkih vrtca so nameščeni koši za plastiko in papir, tako da otroci lahko sproti ločujejo papir in plastično odpadno embalažo. Otroke preko dnevne rutine navajamo na ustrezno razvrščanje odpadkov in povezovanje vrste odpadka z ustreznim zabojnikom. Odpadke odnašajo na ekološke otoke. Navajanje na ločevanje odpadkov je namenjeno pri vzgajanju pozitivnega odnosa otrok do odpadkov oziroma snovi, ki se jih želimo znebiti in preusmeriti za koristno izrabo odpadkov, odlaganje odpadkov na ekološke otoke in ustrezne zabojnike v vrtcu in doma.

Otroci se vrednot učijo predvsem z opazovanjem življenja nas odraslih, ki pa jim moramo biti vedno dober vzgled.

Besedilo: Melita Švagelj, pomočnica ravnateljice, Vrtec Sežana

Sociala

Ekipe prve pomoči preverile usposobljenost

V maju je v Sežani potekalo XXII. Regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči Rdečega križa in Civilne zaščite za kraško-notranjsko regijo. Preverjanje so organizirali RKS – Ob-

močno združenje Sežana skupaj z Upravo za zaščito in reševanje Izpostava Postojna in v sodelovanju z Občino Sežana.

12 ekip prve pomoči iz Cerknice, Blok, Postojne, Pivke, Ilirske Bistrice, Materije, Hrpelj, Povirja, Komna, Sežane ter kot gostja ekipa iz sosednje Hrvaške je nudilo prvo pomoč poškodovanim v štirih namišljenih realistično prikazanih situacijah po mestu Sežana. Za pristnost poškodb so skrbeli štirje izkušeni maskerji.

Na prvi delovni točki je prišlo do prometne nesreče, v kateri se je poškodovalo več ljudi. Na drugi točki na železniških tirih so ekipe pomagale večji skupini beguncev iz Sirije. Na tretji preizkušnji so reševali mlade na zabavi, ki se je zaradi alkohola in droge sprevrgla v tragedijo. Na četrti točki pa je komunalne delavce pri urejanju zelenice presenetilo nenadno neurje, ki je imelo za posledico več poškodovanih. Usposobljenost ekip je preverjalo 21 ocenjevalcev – zdravstvenih delavcev z veljavno licenco predavateljev prve pomoči RKS.

Vse ekipe so pokazale zelo visok nivo usposobljenosti pri reše-

vanju ponesrečenih. Zagotovo nanje lahko računamo tudi v primeru resničnih nesreč.

Prva tri mesta so si po vrstnem redu razdelile ekipa Prostovoljnega gasilskega društva Cerknica, ekipa Prostovoljnega gasilskega društva Materija in ekipa Rdečega križa Občine Hrpelje-Kozina. Čestitamo za odlično pripravljenost in se zahvaljujemo za vložen prosti čas in trud v usposabljanje za primer delovanja v pravih nesrečah.

Zahvaljujemo se vsem prostovoljcem, ki so sodelovali pri izvedbi preverjanja: imitatorjem poškodb na deloviščih, ki so jih odigrali dijaki iz SGLŠ Postojna program zdravstvo, bolničarji – člani ekip prve pomoči iz RKS OZ Koper in naši prostovoljci; spremljeval-

cem ekip iz prostovoljnih gasilskih društev Sežana, Povir, Lokev, Komen in Senožeče ter Radio kluba Sežana.

Poleg teh pa je za uspešno izvedbo celotnega dogodka skrbelo še veliko število naših prostovoljcev, zaposlenih v ZGRS Sežana in URSZR Postojna.

V veliko pomoč s prostori in opremo so nam bili OŠ Srečka Kosovela Sežana, MC Podlaga, Slovenske železnice ter Izobraževalni center URSZR – enota Sežana.

Besedilo: Dora Sedmak, sekretarka RKS OZ Sežana

Foto: Igor Lombar

Podjetno

Znanje je ključno za razvoj in uspeh podjetja

Znanje je ključni dejavnik razvoja in je naše največje bogastvo, ki nam ga nihče ne more vzeti, ukrasti. Kakršnokoli znanje, izobrazba, tečaj, veščina ali spretnost je dodatna vrednost za posameznika in seveda, posledično tudi za podjetje. Največja konkurenčna prednost podjetij so zaposleni, saj je človeški faktor tisti, ki je unikaten in nezamenljiv. Območna obrtno-podjetniška zbornica Sežana zato namenja izobraževanju in usposabljanju veliko pozornosti. Vabimo zainteresirane, da se udeležijo dogodkov, ki jih napovedujemo v nadaljevanju.

Brezplačna marketinška delavnica »Kako poiskati nove kupce«

V mesecu septembru pripravljamo tudi letos tradicionalni marketinški dogodek, ki je namenjen podjetnikom, zaposlenim in tudi potencialnim podjetnikom. Letos bo osrednja tema marketinške delavnice »Kako poiskati nove kupce«. Gostili bomo Roberta Andolška, marketinškega strokovnjaka, ki je skozi leta kariere razvil spoštljiv in zrel odnos do nalog in ciljev, ki si jih zadaja. Pomagati drugim dosegati višje cilje je njegova strast. Andolšek napoveduje:

»Draga podjetnica, dragi podjetnik! TI boš VODIL in ustvarjal vodje, IZ NEZNANEGA potenciala boš prešel v SIGURNOST zase in za svoje podjetje. IZ NEVEDNOSTI boš ustvaril toleranco in MODROST za spremembe in trajnost. IZ NAZADOVANJA tvoje ga podjetja bo nastala RAST s tvojo osebno odgovornostjo in znanjem. IZ NEUSPEHA se bo razvil USPEH!«

Delavnica bo v torek, 20. septembra 2016, s pričetkom ob 14. uri na OOO Sežana. Pred delavnico pa bo kratka predstavitev aktualne ponudbe OOO Sežana. Izobraževanje poteka tri šolske ure. Marketinško izobraževanje izvajamo v okviru Programa za pospeševanje malega gospodarstva občin Sežana, Divača, Hrpelje-Kozina in Komen. Udeležba je brezplačna. Prijave zbira OOO Sežana preko spletne strani.

Na OOO Sežana poteka vsak tretji ponedeljek v mesecu **Uspostavljanje za varnost pri delu in požarno varnost**. Informacije so objavljene na spletni strani OOO Sežana. V jeseni bodo na OOO Sežana potekali zanimivi dogodki:

Delavnica »Kako učinkovito predstaviti podjetje«

Naučite se učinkovitih tehnik javnega nastopanja! Delavnice

bodo sestavljene iz treh srečanj in bodo v praktičnem delu zajemale priprave na nastop, vaje za odpravljanje treme, govorne vaje ter sam nastop. Delavnice bo med predstavitvami spremljala kamera, ki bo olajšala identifikacijo šibkih točk posameznikov in njihovo krepitev.

Cilj delavnic je udeležencem predstaviti teoretska izhodišča javnega nastopanja, načine priprave na nastop, način priprave spremljajoče PPT predstavitve in skozi delavnice osvojiti temeljna znanja za samostojno in samozavestno javno nastopanje oziroma predstavitev projekta.

Vsebina delavnic: retorika, njen namen in pomen, sredstva prepričevanja, s posebnim poudarkom na pripravi spremljajoče PPT predstavitve, potek priprave na nastop, navodila, kaj storiti, ko je potrebno govor improvizirati – teorija in praksa, kako do jasnega, kratkega in konkretnega izražanja, nastop v teoriji in praksi.

Delavnice bosta izvajali Anita Urbančič in Janja Novoselc. Delavnice bodo izvedene trikrat po tri šolske ure z vmesnimi premori. Pričnemo v mesecu oktobru 2016! Dodatne informacije dobite na tel. št. 73 00 060. Prijavite se preko spletne strani OOO Sežana.

Delavnica »Uspešen sejmski nastop A–Ž = več prodaje & nove stranke/trgi«

Poslovni svet se radikalno spreminja zaradi novih naprednih tehnologij. Izziv sodobnega trženja je, da navezovanje odnosov s kupci/osebna prodaja ostaja bistvena za B2B trženje.

Pomen sejmov narašča, saj ponovno postajajo aktualen način za pridobivanje novih potencialnih kupcev, za direktno prodajo svojih izdelkov/storitev, utrjevanje odnosov z obstoječimi kupci in osvajanje novih trgov. Delavnica »Uspešen sejmski nastop A–Ž = več prodaje & nove stranke/trgi« je namenjena vsem, ki redno razstavljate na sejmi doma ali v tujini, in vsem, ki načrtujete in razmišljate o sejmu kot o vaši novi prodajni poti. Na delavnici se bodo udeleženci seznanili, kako se čim bolje pripraviti na sejem in tam pridobiti čim več potencialnih strank. Odločitev o sejemskem nastopu: razstavljati ali ne? Tri ključni elementi sejemskega nastopa: načrtovanje, izvajanje in nadzor, predsejemske aktivnosti, dejavnosti v času sejma, posejemske aktivnosti, ocena učinkovitosti in uspešnosti nastopa na sejmu in priporočila za prihodnje sodelovanje na sejmu, primeri uspešnih nasto-

pov na sejmu: domača in tuja praksa z gostom, predstavnikom največjih evropskih sejmov Deutche Messe in Kölnmesse, 10 najbolj pogostih napak razstavljalcev.

Delavnico bomo organizirali v mesecu oktobru 2016 in bo trajala pet ur. Predavala bo mag. Brigita Lazar Lunder, MBA, ki deluje kot svetovalka v različnih gospodarskih panogah, za ugledne domače in tuje blagovne znamke, kjer učinkovit sejmski nastop predstavlja razliko med dobrim in slabim poslovnim letom. Danijel Gosteničnik – gost delavnice, vodja predstavništva največjih evropskih sejmov Deutche Messe v Sloveniji in Kölnmesse v Sloveniji, na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini. Z bogatimi izkušnjami iz aktualne prakse različnih panog in podjetij. Informacije in prijave na OOO Sežana ali preko spletne strani.

Tečaji tujih jezikov

V jeseni bodo na OOO Sežana ponovno potekali tečaji tujih jezikov. Vabimo zainteresirane, da pošljejo prijave za začetni tečaj italijanščine (30 ur), nadaljevalni tečaj italijanščine (30 ur) ter na-

daljevalni tečaj angleščine (30 ur). Tečaji bodo potekali na OOO Sežana s pričetkom v mesecu septembru. Običajno potekajo tečaji enkrat tedensko po tri šolske ure oziroma glede na dogovor z udeleženci.

Vsa izobraževanja in tečaje izvajamo v okviru Programa za pospeševanje malega gospodarstva občin Sežana, Divača, Hrpelje-Kozina in Komen. O pogojih posameznega izobraževanja se lahko seznanim preko spletne strani OOO Sežana ali pa pokličete na OOO Sežana na tel. št. 05 73 00 060. Prijave potekajo preko spletne strani OOO Sežana.

Besedilo: Marija Rogan Šik, Doris Požar

Kmetijstvo in gozdarstvo

Naravoslovni dan na kmetiji Brinjevka!

Kmetija Brinjevka je projekt, ki odpira nove možnosti – z odpiranjem novih delovnih mest tudi za težje zaposljive osebe, kot tudi v smislu zdrave prehrane in načina življenja. Poleg pridelave ekološke zelenjave, naša ponudba zajema tudi delavnice in dogodke za otroke in odrasle.

V sodelovanju s šolami smo na kmetiji Brinjevka namreč oblikovali pester program naravoslovnega dne, sestavljenega iz niza treh delavnic. Konec letošnje pomladi so nas tako že drugič v Malem Dolu obiskali učenci 4. razredov OŠ Srečka Kosovela Sežana. Na prvi delavnici so odkrivali Kras, njegovo značilno naravo in okolje, spoznali naše obdelovalne površine in znamenitosti kraja. Skozi pripovedke in anekdote smo jim približali tudi življenje na vasi nekoč in danes. Na drugi delavnici so otroci zavihali rokave in se preizkusili v delu na polju. Spoznali so pletje in sajenje, in med drugim samostojno posadili rastlino, ki so jo ob koncu naravoslovnega dne odnesli domov. Otroci so tako skozi praktične aktivnosti spoznali vzgojo rastlin od semena naprej, hkrati pa smo jim predstavili tudi ekološko kmetovanje in njegove zakonitosti. Na tretji, ustvarjalni delavnici pa smo dali domišljiji prosto pot, otroci so ustvarili uporaben izdelek, ki je ostal na kmetiji – tako je vsak od učencev pri nas pustil svoj osebni pečat. Na vseh treh delavnicah naravoslovnega dne gre tako za povezovanje teorije in prakse in s tem za primer izkustvenega učenja, pri katerem je bistvena osebna izkušnja. Ravno iz njih se vsi naučimo največ, predvsem pa je tako pridobljeno znanje dolgotrajno. Pomen oziroma vrednost izkustvene-

ga učenja najbolje opiše star kitajski pregovor, ki pravi: »Povej mi in bom pozabil, pokaži mi in se bom spomnil, vključi me in bom razumel.«

Seveda pa obiska kmetije ni brez prave malice – naravoslovni dan smo zaključili z zdravo in uravnoteženo malico, pripravljeno z ekološkimi pridelki naše kmetije.

Ob koncu naravoslovnega dne so naši mladi obiskovalci strnili svoje vtise o pestrem delu in dogajanju na kmetiji – Ruj je po obisku dejal: »Najbolj mi je bilo všeč in hkrati sem bil presenečen, da so na ekološki kmetiji Brinjevka v delo vključeni tudi ljudje s posebnimi potrebami.« Ker verjamemo, da na mladih svet stoji, si tovrstnih prijetnih in poučnih skupnih izkušenj na kmetiji želimo tudi v prihodnje.

Besedilo: Kmetija Brinjevka

Fotografije: Arhiv kmetije Brinjevka

www.brinjevka.si

350 tisoč evrov vredna obnova kleti pomeni tudi razvoj turizma na Krasu

Zadruga Vinakras Sežana, ki je največji proizvajalec terana na svetu in se ponaša z ročno vklesano velbano kletjo v živo skalo iz leta 1861, je po zadnji večji prenovi kleti leta 1978 bogatejša za novo delovno zmago. Investicija, vredna 350 tisoč evrov, ki jo je skoraj v celoti pokrila zadruga Vinakras, obsega energetsko prenovo vseh zgradb (zamenjavo oken, vrat in prehod na plinsko ogrevanje), prenovo podzemnih kleti, kjer zorijo najplemenitejša vina kleti (teranton in linije vin prestige), z novo ureditvijo arhiva z zorilnico vin najvišje kakovosti ter vinsko banko in malim muzejem zgodovine zadruge Vinakras. Pomemben delež zavzema tudi urejanje novega tržno-prodajnega deleža, kjer so na novo uredili vinsko trgovino, večji degustacijski salon, ki omogoča enostavnejši dostop tudi za težje ranljive skupine prebivalstva, kot so invalidi in starejši ljudje. Nov je tudi degustacijski bar z manjšo degustacijsko sobo, ki omogoča izvajanje vodenih degustacij za manjše skupine. Gradbena dela je v dobrih dveh mesecih opravilo sežansko Komunalno stanovanjsko podjetje s podizvajalci, idejna zasnova, ki jo je oblikoval CM Design iz Coljave pod vodstvom mladega in nadobudnega oblikovalca Mateja Colje, daje prenovljeni kleti specifično dušo Kraševca.

Novo delovno zmago so vključili v praznovanje sežanskega občinskega praznika in so jo ob slavnostnem govorniku ministru za kmetijstvo, mag. Dejanu Židanu, preostalih govornikom – direktorjem in predsednikom sežanske zadruge Vinakras, Marjanom Colja in Egonom Rebcom, ter predsednikom Zadrugne zveze Slovenije Petrom Vrskom, slavnostno pospremili še slovenska vinska kraljica Sara Stadler in kraljica terana Kristina Tavčar kot tudi župani kraških občin, med njimi tudi komenski župan Marko Bandelli.

»Danes je praznik za celoten Kras in Kraševce, saj sta prav vinogradništvo in vinarstvo tisti kmetijski panogi, ki številnim družinam Krasa dajejo kruh. Zaključujemo zgodbo, ki so jo pričeli že naši predhodniki, delavci z vodstvom in kooperanti zadruge, ki bo prihodnje leto praznovala 70 let obstoja. Zato gre zahvala tudi njim, ki so prenavljali vinograde in vlagali v novo opremo zadruge. Mi nadgrajujemo s posodobljeno tehnologijo, prenovili smo vse kmetijske trgovine, saj želimo pridelovalcem na Krasu omogočiti večjo kakovost in višje odkupne cene grozd-

ja. Odpiramo klet in prostore, ki bodo služili turizmu. Ob novi posodobitvi smo prevzeli še novo prevozno sredstvo – tovornjak Mercedes. Turizem je pomemben za Kras. Kot zadruga pa se zavedamo, da smo največji pridelovalci terana in s tem tudi odgovorni za napredek in razvoj Krasa in Kraševcev,« z veliko odgovornostjo do svojih delavcev in kooperantov pove direktor zadruge Marjan Colja, ki zadrugo, ki šteje 40 zaposlenih in je z novo investicijo pridobila približno 800 m² obnovljenih prostorov, uspešno vodi že deset let. Po besedah predsednika sežanske zadruge Vinakras Rebca pa že sedaj izpolnjujejo obljubo do svojih kooperantov, to pa je povečati odkupno ceno grozdja do pet odstotkov letno. O pomenu terana kot blagovne znamke in njenem boju za obstoj sta spregovorila tudi Peter Vrisk in minister Židan, ki je v osebnem nagovoru v boju za obstoj terana kot blagovne znamke pohvalil kraško trmo, vztrajnost in prizadevanja ter ponos Kraševcev, da so uspeli teran zaščititi na evropski ravni.

Da želijo v zadrugi Vinakras biti pomemben akter v razvoju turistične ponudbe na Krasu, so dokazali tudi z novo odprtimi prostori kleti in degustacijske sobe s pestižno prodajalno, skozi katere so v nadaljevanju popeljali obiskovalce tudi na dnevni odprtih vrat. V družbi narodnih noš iz skupine Kraški šopek, direktorja in predsednika zadruge Vinakras Marjana Colja in Egona Rebca je slavnostno prežezal trak kmetijski minister Dejan Židan. Praznovanje so nadaljevali z ogledom prenovljene kleti in novih degustacijskih prostorov. Že vrsto let pripravljajo ob sežanskem občinskem prazniku brezplačne vodene obiske kleti in prireditve Vino in glasba, kjer glasbeno kulinarčni večer popestri dalmatinska klapa Leut.

Poznaš Kras?

Vinakras Sežana je letos naredil pomemben korak pri snovanju skupne promocije in razvoja Krasa kot destinacije. Marca so odprli svojo turistično agencijo, s katero želijo povezati vse akterje na Krasu in tako oblikovati svojevrstne turistične aranžmaje s poudarkom na avtentičnosti doživetja. V aranžmaje so vključili tudi manjše lokalne ponudnike, ki svojo dejavnost opravljajo s srcem ter na okolju prijazen način. K sodelovanju pa so vedno vabljeni tudi društva in posamezniki, ki se trudijo ohranjati kulturno dediščino in tako prispevajo svoj delček v mozaik turistične ponudbe.

V ta namen so vpeljali iniciativo Poznaš Kras?, s katero želijo k snovanju turistične ponudbe aktivno vključiti tudi domačine. Poznate unikatno lokacijo, morda posameznika ali društvo, ki nudi posebne storitve/proizvode, imate zanimivo lokalno anekdoto? Potem ste vabljeni k sodelovanju. Svoje predloge, zgodbe in zamisli lahko pošljete na e-naslov: vinakras@siol.net ali po pošti Vinakras, z. o. o., Sežana, Poznaš Kras, Sejmiška pot 1a, 6210 Sežana. Vsem sodelujočim bodo ob zaključku akcije (december 2016) pripravili posebno presenečenje.

Besedilo in foto: Olga Knez

Vinski kraljici v družbi kraških županov in direktorja Vinakrasa ter kmetijskega ministra

Burja

Trošarina za žganje po novem zakonu o trošarinah

V Uradnem listu RS št. 47/2016 z dne 1. julija 2016 je bil objavljen nov zakon o trošarinah, ki določa plačevanje trošarine od piva, vina, drugih fermentiranih pijač in etilnega alkohola.

Po novem zakonu za male proizvajalce žganja ni več pavšalnega plačila trošarine na prijavljen kotel za žganjekuho, pač pa se trošarino obračuna glede na proizvedeno količino žganja. Novi zakon je usklajen z Direktivo Sveta 92/83 EGS in ne dopušča razlik med proizvodnjo za lastne potrebe in za tržne namene.

Mali proizvajalec žganja je oseba, ki v davčnem obdobju, ki se začne 1. maja preteklega leta in konča 30. aprila tekočega leta, proizvede največ 150 l 100 vol % alkohola. V primeru proizvodnje žganja v okviru gospodinjstva ali v okviru kmetijskega gospodarstva se kot mali proizvajalec žganja štejejo vsi člani gospodinjstva oziroma kmetije. Mali proizvajalec žganja plača trošarino v višini 50 % splošno veljavne, ki je pri nas določena v višini 1320 evrov za 100 vol % alkohola za en hektoliter etilnega alkohola oziroma 132 evrov za en hektoliter vmesnih pijač.

Vmesne pijače so vsi izdelki z vsebnostjo alkohola, ki presega 1,3 vol %, ne presega pa 22 vol % (69. člen zakona).

Po novem zakonu bo mali proizvajalec plačal 660 evrov za en hektoliter 100 vol % žganja.

Za alkoholne pijače, ki jih z mešanjem, staranjem, aromatiziranjem, dodajanjem, tipiziranjem, barvanjem ali drugim postopkom ali tehnologijo proizvede mali proizvajalec iz lastno proizvedenega žganja, ne nastane obveznost za obračun in plačilo trošarine.

Mali proizvajalec mora voditi evidenco o vrsti in količini porabljene surovine ter vrsti, količini in vsebnosti alkohola v proizvedenem žganju po datumu proizvodnje.

Po novem zakonu mali proizvajalec žganja prvič vloži obračun trošarine za obdobje od 1. januarja 2017 do 30. aprila 2017. Obračun je potrebno vložiti do 31. maja in plačati do 30. junija. Ob prejemu obračuna davčni organ proizvajalca vpiše v evidenco trošarinskih zavezancev in tako se ukinja obveznost prijave ali pečatenja prijavljenega kotla.

Tistemu, ki ima sedaj prijavljen kotel za žganjekuho, bo davčni organ odmeril višino trošarine v skladu z do sedaj veljavnim zakonom (do 31. decembra 2016).

Proizvajalec, ki presega količino 150 l proizvedenega žganja (100 vol %), ne izpolnjuje več pogojev za malega proizvajalca in je dolžan davčnemu organu prijaviti spremembo statusa oziroma pogojev poslovanja iz tega naslova in tako bo s celotno količino proizvedenega žganja zapadel pod 100 % trošarino.

Besedilo: Milena Štolfa

Strategija razvoja kmetijstva v občini Komen

Občina Komen obsega 102,7 km² površin s 35 naselji in 3560 prebivalci. Celotno območje je uvrščeno med območja z omejenimi dejavniki za kmetovanje (OMD). Skoraj v celoti (97,86 %) je uvrščeno tudi v varovano območje NATURE 2000 (Štanjel in naselja v dolini reke Raše so izzeti). Na območju občine so 403 kmetijska gospodarstva, ki obdelujejo 1208 ha kmetijskih zemljišč (vir: RKG). Klimatsko in geografsko je območje zelo raznoliko. Zaradi neobremenjenosti okolja je še posebej primerno za ekološko in sonaravno pridelavo hrane. Naravne danosti narekujejo potrebo po specifičnem obravnavanju prostora, v katerem živimo in kmetujemo. Trenutno na območju občine prevladuje vinogradništvo, druge panoge so ekstenzivne in večinoma omejene na naselja in njihovo ožjo okolico.

Primorske kmetije in seveda tudi kmetije na območju občine so zaradi zgodovinskih okoliščin še manjše od slovenske povprečne kmetije in zelo razparcelirane. Razparceliranost, klimatski in geološki pogoji (plitka tla, neustrezna količina in razporeditev količine padavin, vetrovnost) ter v zadnjem času vse večja škoda po divjadi so glavni dejavniki, ki onemogočajo intenzivni razvoj kmetijstva oziroma so pripomogli k opuščanju kmetijskih zemljišč.

Zaradi upadanja števila govedi na celotnem južnoprimorskem prostoru in seveda tudi na območju občine Komen v zadnjih 30 letih se povečuje delež kmetijskih zemljišč v zaraščanju in delež gozda, ki v občini zajema 6188 ha. Posledice zaraščanja se kažejo v zmanjšani tržni pridelavi, izgubi delovnih mest, povečani požarni ogroženosti, upadanju biotske pestrosti, spremenjeni vrstni sestavi divjadi in zmanjšani estetski funkciji krajine. Na celotnem območju se srečujemo z majhnimi kmetijami in z veliko razdrobljenostjo kmetijskih površin. V zadnjih letih povzroča veliko škodo divjad tako na njivah, vinogradih, sadovnjakih in travnikih. Od vseh kmetijskih zemljišč v uporabi predstavljajo travniki in pašniki 75 % površine. V zadnjih letih je opazen trend povečevanja kmetij, ki se odločajo za rejo krav dojilj ter kopitarjev. Stalež drobnice številčno med leti niha. Z rejo goveda, ki je bila nekoč glavna kmetijska panoga, se na območju občine trenutno ukvarja 17 kmetij, ki redijo krave dojilje. Prašičereja predstavlja bolj samooskrbo. Poljedelstvo temelji na pridelavi krme za živino ter samooskrbo gospodinjstev. Vrtnarstvo večinoma predstavlja pridelavo zelenjave za lastne potrebe, so pa

nekatera območja (dolina Branice, Brestovica) primerna za pridelavo zelenjave. Glavni tvorec kraške krajine je gozd, ki v občini pokriva 62 % vseh zemljišč, poleg tega pa je potrebno omeniti, da se intenzivno zarašča dvakrat več kmetijskih zemljišč, kot se jih obdeluje. Območje občine, zaradi svoje klimatske in geografske raznolikosti, ne omogoča intenzivnega kmetovanja. Svoje prednosti lahko izkoristi v naravi čim bolj prijaznem kmetovanju – tudi ekološkem, pridelavi pridelkov in izdelkov visoke kakovosti, povezovanju s turizmom in krepitevi lokalne ekonomije v povezavi z drugimi panogami. Nekatere ukrepe, kot so ukrepi zemljiške in fiskalne politike, lokalna skupnost težko izvede v pričakovanem obsegu. Aktivno lahko v okviru finančnih zmožnosti in predvsem promocijskih aktivnosti pripomore k usmerjanju razvoja in razumevanju kmetijstva kot pomembne gospodarske panoge. Na področju predpisov na lokalni ravni bi bilo potrebno razmisliti o uvedbi spodbud za preprečevanje zaraščanja, kar bi imelo pozitiven vpliv tudi na protipožarno varnost in o uveljavitvi predpisov, ki bi omogočali postavitev objektov za kmetijsko pridelavo (namakalni sistemi, vodna zajetja, objekti za rejo živine, objekti za pridelavo zelenjave ...) in izvajanje dopolnilnih dejavnosti. S podporami je potrebno spodbujati kmetijsko pridelavo, ki bo omogočila povečanje samooskrbe in zagotavljanje dohodka na kmetijah. Podpore je smiselno nameniti npr. za ureditev pašnikov, namakanje kmetijskih površin, ureditev skupnih predelovalnih obratov, nakup specialne mehanizacije za več uporabnikov, organizacijo promocijskih dogodkov, pridelavo za namene oskrbe javnih ustanov z lokalno pridelano hrano in podporo pri pridobivanju znanj na tehnološkem področju in področju trženja lokalnih pridelkov. Pri dodelitvi sredstev je potrebno še posebno pozornost nameniti mladim prevzemnikom kmetij. Pomembno je še, da lokalna skupnost, v skladu z možnostmi, tudi na področju škod po divjadi podpira zavzemanje kmetovalcev za zmanjšanje populacije divjadi.

Besedilo: Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Aktualni javni razpisi Programa razvoja podeželja 2014–2020

Na področju kmetijstva sta trenutno aktualna oziroma odprta dva javna razpisa podukrepa 4.1, ki sta namenjena naložbam v kmetijska gospodarstva v lastno primarno pridelavo kmetijskih proizvodov v skupni višini do 50 milijonov evrov nepovratnih sredstev.

Javni razpis, ki je namenjen izvajanju tehnoloških izboljšav na področju higiene, varovanja okolja in varnosti pri delu ter znižanju stroškov pridelave, podpira tehnološke posodobitve gospodarskih poslopij in objektov namenjenih reji domačih živali (npr. gradnja ali adaptacija hlevov, strojnih lop, hladilnic ...), ure-

ditev skladiščnih kapacitet za živinska gnojila, ureditev greznic in čistilnih naprav ter nakup kmetijske mehanizacije in strojne opreme.

Predmet javnega razpisa za naložbe v kmetijska gospodarstva, ki je namenjen prilagoditvi kmetijskih gospodarstev na podnebne spremembe, podpira nakup zemljišč, ki so opredeljena kot kmetijska in so povezana z izvedbo preostalih naložb; stroške postavitve oziroma obnove sadovnjakov in oljčnikov, vključno s postavitvijo jagodišč; stroške postavitve oziroma obnove

hmeljišč; stroške nakupa in postavitve mrež proti toči; nakup in postavitve rastlinjakov ter pripadajoče opreme; stroške ureditve nasadov trajnih rastlin na njivskih površinah; stroške ureditve zasebnih namakalnih sistemov, ki imajo enega uporabnika, in njihovih tehnoloških posodobitev; stroški izgradnje pripadajočih vodnih virov ter stroške nakupa in postavitve namakalne opreme; stroški naložb namenjenih učinkoviti rabi energije ter stroški pridobivanja energije iz obnovljivih virov energije na kmetijskih gospodarstvih. Javni razpis prvič podpira tudi stroške postavitve novih vinogradov.

Javni razpisi za naložbe na kmetijskih gospodarstvih poleg individualnih naložb prvič uvajajo tudi obliko kolektivnih naložb. Upravičenec do kolektivne naložbe je lahko organizacija proizvajalcev, priznana po predpisih, ki urejajo priznanje organizacij proizvajalcev, zadruga ali skupina kmetov. Skupina kmetov je partnerstvo dveh ali več nosilcev kmetijskih gospodarstev, ki se odločijo za skupno investicijo na podlagi pogodbe o sodelovanju pri naložbi, ki je sklenjena najmanj za čas trajanja obveznosti iz naslova kolektivne naložbe. Opozoriti bi želela, da je naložba v nakup kmetijske mehanizacije v trenutno odprtem javnem razpisu mogoča samo kot kolektivna naložba.

Osnovna stopnja javne podpore pri naložbah na KMG znaša 30 odstotkov upravičenih stroškov naložbe in se poveča za do-

datnih 5 odstotkov, če se naložba in kmetija nahaja na OMD in še za 5 odstotkov, če je naložba povezana s KOPOP oziroma z ekološkim kmetovanjem. Za 15 odstotkov se poveča stopnja podpore, če je naložba kolektivna, in za 20 odstotkov, če naložbo izvaja mladi kmet. Stopnje podpore se seštevajo, vendar ne smejo preseči 50 odstotkov upravičenih stroškov naložbe.

Do podpore so upravičeni stroški, ki so nastali po oddaji vloge na javni razpis. Rok za oddajo vlog je podaljšan do 10. oktobra 2016.

Za več informacij glede pogojev in obveznosti se lahko obrnete na INFO točke ARSKTRP, Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, INFO točke kmetijsko gozdarskih zavodov Slovenije in vaše terenske kmetijske svetovalce. Podrobnejše informacije so navedene tudi na spletnih straneh Programa za razvoj podeželja 2014 <http://www.program-podezelja.si/sl/> in MKGP http://www.mkgp.gov.si/si/javne_objave/javni_razpisi/.

Besedilo: Darja Zadnik, KGZS-Zavod GO

EKO

Obvestilo o pravilnem odlaganju BIO odpadkov v rjavi zabojnik na EKO otoku

v zadnjem času opažamo, da je vse več bioloških odpadkov v zabojnik odloženih v plastičnih vrečkah. **Plastične vrečke zelo motijo proces kompostiranja, na kar nas je opozoril prevzemnik bio odpadkov.**

Zato vas prosimo, da bioloških kuhinjskih odpadkov v zabojnik **ne odlagate v plastičnih vrečkah** (prepovedane so tudi prozorne vrečke, ki jih običajno dobimo na policah s sadjem in zelenjavo).

Biološke odpadke lahko v rjavi zabojnik odložite **brez vrečke, v papirnati vrečki** ali pa **v biorazgradljivi vrečki**. Če biološke odpadke na eko otok prinesete v plastični vrečki, te iz vrečke iztresite, vrečko pa odložite v zabojnik za plastično embalažo.

Več informacij na: info@ksp-sezana.si, www.ksp-sezana.si

Obvestilo

V greznico, malo komunalno čistilno napravo in v javno kanalizacijo ne odvajajmo:

- umetnih in naravnih tkanin (vlažilnih robčkov, tekstila, palčk za ušesa, plastičnih predmetov, damskih vložkov, šopov las, kondomov, plenic ...),
- mineralnih in jedilnih olj ter masti,
- naftnih derivatov,
- kuhinjskih odpadkov, olupkov in ostankov hrane,
- živalskih iztrebkov, tekočih odpadkov iz mlekarn, klavnic ali vinskih kleti, silažne vode, svežega ali pregnitega blata iz greznic, odpadnih topil, koncentratov kopeli in podobnih tekočih odpadkov,
- gnojevke in hlevskega gnoja,
- pokošene trave in listja,
- barv, topil, škropiv, dezinfekcijskih sredstev, kisline, zdravil,
- gradbenih in drugih trdih odpadkov,
- deževnice (več kot 5 %), podtalnice, staljeni sneg, led,
- vode iz bazenov in jacuzzijev,
- soli v večjih koncentracijah,
- kislin.

Vlažilni robčki in krpe v črpalki

Maščobe v črpališču

delovanja mehanskega čiščenja, usedanje v bioloških reaktorjih in mašenje prezračevalnega sistema), predstavljajo pa tudi nevarnost za zaposlene delavce, zato je pomembno, da obvestilo upoštevate.

Hvala za razumevanje in lep pozdrav.

Kraški vodovod Sežana, d. o. o.

Zaposleni Kraškega vodovoda Sežana odstranjuje neustrezne odpadke

Obvestilo Kraškega vodovoda Sežana, d. o. o.

Spoštovani.

Radi bi vas obvestili, da pri vzdrževanju in kontroli črpališč ter čistilnih naprav ugotavljamo ogromno število odpadkov, ki v javno kanalizacijo ne spadajo (vlažilni robčki, kosi oblačil, ipd.). Ti vplivajo na slabše delovanje sistema, ovirajo ali celo onemogočajo pretok odpadne vode ter škodujejo napravam na kanalizacijskem sistemu. Poleg tega pa neustrezni odpadki v objektih javne kanalizacije predstavljajo veliko nevarnost za zaposlene delavce.

Zaradi neprimerne ravnanja uporabnikov velikokrat pride do mehanskih poškodb črpališč, zamašitve odtokov in kanalov ter

posledično tudi do razlitja umazane in onesnažene vode v okolje.

Prav je, da z odpadnimi vodami, ki nastanejo v gospodinjstvih, in z infrastrukturo, ki jo uporabljamo vsi uporabniki, ravnamo odgovorno in s tem pripomoremo k učinkovitemu delovanju celotnega kanalizacijskega sistema ter tako skrbimo za čistejše okolje ter zmanjšamo stroške vzdrževanja.

Za predstavbo o tem, kaj naredijo neustrezni odpadki, prilagamo slike iz enega od črpališč, ki ga imamo v upravljanju. V izogib

neučinkovitemu delovanju kanalizacijskega sistema podajamo tudi obvestilo o tem, kaj v javno kanalizacijo pa tudi v malo komunalno čistilno napravo in v greznico ne sodi. Zaradi zniževanja stroškov vzdrževanja, varovanja okolja in zaposlenih prosimo, da napotke upoštevate.

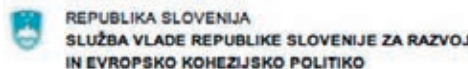
Radi bi vas tudi opozorili, da Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14 in 98/15) predvideva globe, in sicer:

Z globo od 400 eurov do 1 000 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, če:

- odvaja odpadne vode na nedovoljen način ali v vode, v katere je odvajanje odpadnih voda prepovedano (12. člen),
- ne izvaja predpisanih ukrepov za komunalno odpadno vodo (prvi odstavek 16. člena),

- ne izvaja predpisanih ukrepov za padavinsko odpadno vodo (17. člen),
- izpušča blato v javno kanalizacijo ali neposredno ali posredno v vode (prvi odstavek 19. člena) ali
- izpušča odpadke, živalske stranske proizvode ali silažni sok v javno kanalizacijo ali neposredno ali posredno v vode ali reže, drobi, melje ali redči odpadke ali živalske stranske proizvode z namenom, da se z odpadno vodo ali mešanico odpadnih voda odvajajo v javno kanalizacijo ali neposredno ali posredno v vode (prvi in drugi odstavek 20. člena).

Kraški vodovod Sežana, d. o. o.

Energetska učinkovitost v GOSPODINJSTVU – POMIVALNI STROJ IN LIKALNIK

Pomivalni stroj

Organizacijski ukrepi:

- V primeru, da uporabimo veliko posode v enem dnevu, je priporočljiva uporaba pomivalnega stroja. Pri pomivanju v sodobnih pomivalnih strojih lahko v primerjavi z ročnim pomivanjem posode porabimo do 4-krat manj vode in elektrike, ob tem pa prihranimo tudi čas.
- Pomivalni stroj zaženemo le, ko je primerno poln.
- Če uporabimo kakovosten prašek, lahko posodo dobro operemo že s krajšim programom in pri nižji temperaturi.
- Če posodo pomivamo ročno, uporabimo tekočo vodo le pri splakovanju.

Investicijski ukrep:

- Pri nakupu stroja se odločimo za energetsko varčnega (A++ ali A+++).

občutljivih oblačil, nato pa tistih, ki zahtevajo likanje z višjo temperaturo.

- Z likalniki na paro likamo hitreje in bolje.
- Med daljšimi odmori likalnik izklopimo.
- Ne likajmo brisač, posteljnine in drugih stvari, ki jih lahko uporabimo tudi zmečkane.

Članek z nasveti na poti k energetski učinkovitosti je podprt v okviru strateškega projekta Alterenergy, ki se izvaja znotraj Jadranskega programa čezmejnega sodelovanja IPA.

GOLEA - Ustvarjamo obnovljivo prihodnost!

Likalnik

Organizacijski ukrepi:

- Temperaturo počasi zvišujemo, zato se priporoča najprej likanje

Projekt delno financira Evropska unija
Instrument za predpristopno pomoč

Burja

Odvoz odpadkov – prijava, odjava, sprememba

Kdo se je dolžan prijaviti v odvoz odpadkov?

V odvoz odpadkov se je dolžan prijaviti vsak, ki s stalnim ali začasnim bivanjem na območju občine Komen povzroča odpadke. Pri tem ni pomembno, da gre za stalno bivališče, temveč je pomemben naslov, kjer oseba dejansko prebiva in na tem naslovu tudi povzroča odpadke.

Od tega je tudi odvisna velikost zabojnika, ki pripada nekemu gospodinjstvu, posledično tudi število oziroma volumen zabojnikov na ekoloških otokih. Spremembe, ki vplivajo na nastajanje odpadkov, njihov odvoz in obračun, ste dolžni občani prijaviti sami.

Pozabiti pa ne smemo niti na prijavo novorojenčkov, ki v hišo prinesejo veliko veselja, prav tako pa tudi veliko pleničk. Prav tako pa so se v odvoz odpadkov dolžni prijaviti vsi, ki objekte uporabljajo zgolj občasno – »vikendi«.

Kako se prijavim, odjavim ali sporočim spremembo bivališča, števila članov gospodinjstva?

Vsako spremembo je potrebno sporočiti pisno. Na naši spletni strani www.ksp-sezana.si, si lahko v rubriki obrazci natisnete prijavno-odjavni obrazec »Ravnanje z odpadki – prijava, odjava, sprememba«, ga izpolnite ter nam ga podpisanega vrnete na naslov KSP, d. d., Sežana, Partizanska cesta 2, 6210 Sežana. Seveda lahko spremembo uredite tudi osebno pri nas v naši pisarni prijavno-odjavne službe, v času uradnih ur: ponedeljek in petek od 8. do 11. ure, sreda od 8. do 11. ure in 13. do 15. ure. Za dodatne informacije lahko pokličete v pisarno prijavno-odjavne službe na tel. 05/73 11 245.

Kdaj moram izpolniti obrazec oziroma sporočiti nove podatke? Občani morate spremembe sporočiti v naslednjih primerih:

- povečanje št. članov gospodinjstva: priselitev, rojstvo, priselitev novih članov, počitniška oziroma vikend domovanja;

- zmanjšanje št. članov gospodinjstva: odselitev, smrt, odselitev v dom upokoјencev (priložiti potrdilo), šolanje dijaka ali študenta zunaj oskrbovalnega območja KSP, d. d., Sežana (dokazilo o šolanju in potrdilo o začasnem bivališču).

Če so spremembe znane že vnaprej, jih je potrebno sporočiti vnaprej, v nasprotnem pa čim prej po njihovem nastanku.

Študentje in šolarji, ki zaradi šolanja začasno bivajo v kraju zunaj območja občin Komen, Sežana, Divača in Hrpelje-Kozina, lahko za svoj del storitev ravnanja z odpadki uveljavljajo 50 % znižanje plačila storitev ravnanja z odpadki, in sicer tako, da izpolnijo prijavno-odjavni obrazec, kot dokazila pa priložijo veljavno potrdilo o šolanju in potrdilo o začasnem prebivališču. Ob tem bi radi spomnili vse študente in dijake, ki ste v preteklem šolskem letu že uveljavljali to pravico, da nam dostavite potrdila o šolanju za novo šolsko leto 2016/17.

V odvoz odpadkov pa se morajo vključiti tudi pravne in fizične osebe, ki odpadke povzročajo s svojo poslovno dejavnostjo: lokali, gostilne, pisarne, s. p.-ji, tovarne, zdravstvene in izobraževalne ustanove ...

Za odpadke iz poslovne dejavnosti se sklene pogodba za odvoz odpadkov, s katero opredelimo vrsto in količino odpadkov ter pogostost praznjenja. Tako kot pri gospodinjstvih tudi tu velja pravilo ločenega zbiranja odpadkov. Pogodbo za odvoz odpadkov je potrebno skleniti pred pričetkom opravljanja dejavnosti, tako da lahko pravočasno dostavimo dogovorjene zabojnike in pričnemo z rednimi odvozi.

Pogodbo za odvoz odpadkov iz poslovne dejavnosti lahko sklenete na sedežu KSP, d. d., Sežana ali pa nas pokličete na tel. št. 05 73 11 240, lahko pa nam tudi pišete na info@ksp-sezana.si.

Besedilo: Komunalno stanovanjsko podjetje, d. d., Sežana

Bogatstvo čustev

Taša Cucek, magistra zakonskih in družinskih študij, specializantka zakonske in družinske terapije, relacijskega družinskega modela na Teološki fakulteti v Ljubljani in stažistka na Družinskem centru Sveta Gora.

Foto: Polona Makovec.

V sedmem prispevku bomo razmišljali o prevari in o tem, kaj to govori o spoštovanju samega sebe ...

“PREVARE”

Koga v resnici varamo, ko skočimo čez plot?

Varati – ko slišimo o tem govoriti druge ljudi, smo pogosto prepričani, da mi tega ne bi trpeli in bi temu takoj naredili konec. Težko razumemo in smo sočutni do tega, ki je bil prevaran, še manj pa nam je jasno, zakaj ta oseba vztraja v takem odnosu ... Še nadalje imamo občutek, da si ta oseba zasluži, da se mu to dogaja, ker to dopušča ...

Pa je res tako enostavno in enoznačno?

Koga v resnici varamo, ko skočimo čez plot? Na prvi pogled bi z gotovostjo rekli, da oseba vara drugega, torej partnerja. Zdi se smiselno in logično, toda če pogledamo malo dlje, ali v resnici ta oseba ne prevara samega sebe ... Sama sebi odvzame do-

stojanstvo, vrednost, spoštovanje in v drugega projicira sram, nespoštovanje, občutek manjvrednosti.

Kaj pomeni spoštovanje do samega sebe, se naučimo doma, v otroštvu. Z opazovanjem naših staršev. Ali se spoštujejo, ali se znajo zaščititi, biti ranljivi?

Varanje je klic na pomoč, ko je človek v stiski in se poniža, razvrednoti v upanju, da bo nekdo opazil, postavil meje in ga razumel. Nezavedno skuša razrešiti stisko in svojo slabo samopodobo na način, ki je rušilen tako za zvezo kot tudi za sprejemanje samega sebe.

Kdor vara, je odgovoren za svoja dejanja, nič in nihče ne more nič storiti, kar bi ga opralo njegove odgovornosti.

Verjetno ste slišali koga reči, da je npr. žena nekaj naredila, rekla in je zato on to naredil.

Če bi bila žena/ mož drugačen, se to ne bi zgodilo in obratno ...

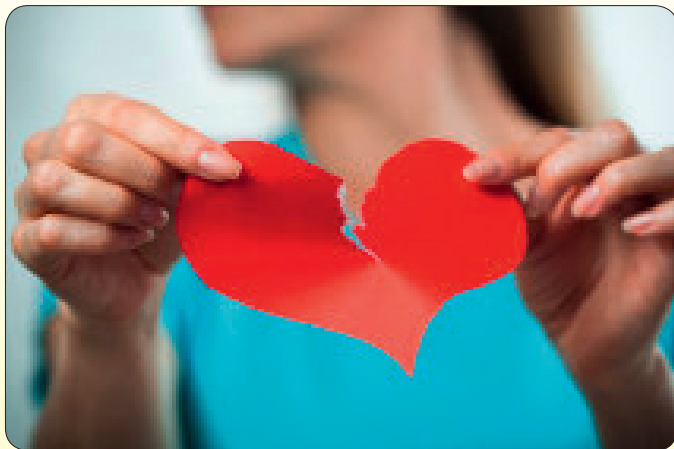
In tako prevarana oseba pogosto celo prevzame krivdo in si oči-ta, kaj vse bi lahko naredila drugače.

Pomembna je odločitev, da se bomo za odnos trudili in da smo pripravljeni iti čez težave, ki se v odnosu pojavijo.

Za boljše razumevanje si lahko pomagamo s to primerjavo. Vsaj 10.000 ur dela je potrebno, da smo pri tistem, kar delamo uspešni (igranju inštrumentna, učenju jezika itd.) Pri odnosih ni nič drugače. Ste pripravljeni vložiti v vaš odnos – zakon 10.000 ur? Je vaš odnos tega vreden?

Verjemite, da se trud splača ... po trdem delu bo odnos začel delati za vas, nanj se boste lahko naslonili, saj bodo okvirji trdno postavljeni. To ne pomeni, da ne bo več nobenih težav, seveda bodo, le vaš odnos bo bolj fleksibilen in tako se boste s tem lažje spoprijeli.

Veliko moči vam želim in trdne vere, da se trud za odnos splača!

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

So otroci res lahko zlobni oziroma staršem zanašča nagajajo? Starševska nemoč se večkrat kaže v stavkih, ki vso odgovornost prenesejo na otroke ... še huje je, ko se starši odpovejo starševstvu ... "naj ga kar ulica navadi, kaj pomeni življenje ..."

Pa je res pametno, da damo ulici več kredita kot pa sami sebi? Starši so starši takrat, ko lahko dajo sebe na stran in da na prvo mesto otroka. Vedenje je pokazatelj njegove stiske, na tak način sporoča, da potrebuje pomoč.

Pomembno je storiti en korak dlje in pogledati, kaj bi to vedenje

lahko sporočalo. Naloga staršev je, da to ozavešijo in se osredotočijo na čustva pri otroku. Jih sprejmejo, predelajo pri sebi in jih nato v primerni obliki vrnejo nazaj otroku. Šele takrat lahko k težavi prisopijo z razumom, ko bodo vsi tako otrok kot starši umirjeni in se bodo počutili razumljeni v svojem doživljanju.

Zakaj me napake zakonca/partnerja tako motijo?

Pogosto se zgodi, da se ne moremo sprijazniti z napakami našega partnerja, ki so se seveda kot moteče pokazale šele pozneje ...

V zaljubljenosti drug v drugem vidimo le najboljše, je družbeno sprejeta norost ... Lahko bi rekli, da gledamo skozi rožnata očala ...

Pozneje pa se zgodi, da nas stvari začnejo motiti, sprašujemo se, kako smo sploh izbrali tega partnerja, mogoče celo doživljamo, da drug drugega ne poznamo.

Če se takrat soočimo s čustvi, ki jih doživljamo, nam to omogoča najprej osebno rast, nato pa še poglobitev odnosa. V partnerstvu se nam prebujajo naše ranljivosti in bolečine iz otroštev. Ozaveščanje le-tega nam omogoči, da gremo lahko naprej. Zavedanje svoje preteklosti nam omogoča, da se lahko od nje poslovimo in svobodno zaživimo partnerski odnos.

Vprašanja lahko pošljete na e-pošto: tukajsem.zate@gmail.com.

Napovednik

14. 10. 2016 ob 18. uri bo v knjižnici Komen brezplačna delavnica Stik s telesom.

Lepo vabljeni!

Želim vam vse dobro.

Pekel pri Borovnici

Na južnem robu Ljubljanskega barja pri kraju Borovnica se nahaja soteska Pekl. Skoznjo teče potok Borovniščica, ki izvira na višini 800 m nadmorske višine na Bloško-Rakitniški planoti in se v bližini Kamnika pod Krimom izliva v Ljubljano. Sotesko Pekl sestavlja pet slapov ter večje število brzic in tolmunov, ki se nahajajo med 650 in 335 m nadmorske višine. Potok je sotesko vrezal v sklade dolomita, vseskozi pa je sledil strmo padajoči tektonski prelomnici. Zaradi intenzivnih pobočnih procesov in geoloških lastnosti kamnine je nastalo več geomorfoloških znamenitosti, kot so: skalni osamelec Hudičev zob, naravno okno Škrbine v Hudičevem zobu in prepadne stene. Na mestih, kjer voda polzi preko dolomitne osnove, poteka tudi nastajanje lehnjaka v značilnih koritastih strukturah. To se najlepše vidi pri tretjem in petem slapu, kjer lehnjak že podaljšuje steno.

Sama soteska je lahko dostopna, saj do izhodišča vodi asfaltirana cesta, tako da se lahko do tja pripeljete z avtomobilom. Pot po soteski pa je precej bolj zahtevna od drugega slapa naprej. S pomočjo lestev in klinov se povzpnete po ponekod navpičnih stenah, tako da je priporočena dobra pohodniška obutev in nekaj izkušenj s hribolazenjem. Pot do zadnjega slapa in nazaj traja približno uro in pol do dve uri. Ob vznožju je tudi gostilna, v kateri se lahko po opravljenem izletu okrepčate.

Besedilo in foto: Klemen Bandelj

Kar burja prinese

Dom upokojencev Sežana praznoval 40 let

Letošnji junij je bil za stanovalce in zaposlene Doma upokojencev Sežana poseben mesec, saj se je že običajnim aktivnostim in raznim nastopom vrtca, šol, društev pridružilo še pričakovanje na praznovanje 40. obletnice obstoja in delovanja sežanskega Doma.

16. junija 2016 popoldne smo se tako skupaj z drugimi povabljenici zbrali v prostorih domske delovne terapije, kjer smo slavnostno obeležili odprtje Doma pred 40 leti. Resda je bil dom zgrajen že v letu 1975, vendar so prvi stanovalci vanj začeli prihajati v letu 1976.

Dogodka se je poleg nekaterih poznejših direktorjev doma, gospoda Evgena Stoparja, gospoda Mihe Pogačarja, udeležil tudi gospod Viktor Saksida, prvi direktor Doma upokojencev Sežana, ki je v veliki meri zaslužen tudi za to, da so dom sploh zgradili. Ob sedanjici direktorici doma, gospe Rosani Šturm, sta bila slavnostna govornika še gospod Jaka Bizjak, predsednik Skupnosti socialnih zavodov Slovenije, ter župan občine Sežana, gospod Davorin Terčon. Slednji je poudaril pomembnost storitev, ki jih zavod izvaja za prebivalce predvsem kraških občin, ter njegovo vpetost v vsakdanje življenje in sodelovanje z različnimi institucijami in drugimi akterji družbenega in družabnega življenja.

Poudaril je, da si bo vedno – kot župan, kot občan in nenazadnje tudi kot svojec – prizadeval za dobrobit Doma oziroma njegovih stanovalcev, saj skrbeti za stanovalce pomeni skrbeti za občane, tiste, ki so dolga leta soustvarjali življenje na kraških tleh. Soorganizator prireditve, na kateri je poleg plesalcev iz plesnega društva Srebrna in mešanega pevskega zbora iz Senožeč nastopil tudi domači, domski pevski zbor, je bila NLB, d. d., ki je Domu upokojencev Sežana priložnostno donirala 4000 evrov za nakup

novega dvigala.

Praznovanje se je nadaljevalo še naslednji dan, ko je direktorica s stanovalci in z zaposlenimi razrezala slastne torte, stanovalci in svojci pa so se veselili na domskem pikniku.

DOM UPKOJENCEV SEŽANA – VSE NAJBOLJŠE IN SREČNO PROTI 50!

Besedilo: Damjana Škapin
Foto: arhiv Doma upokojencev

DEKD 2016 – Srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž

JSKD – Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti – Območna izpostava Sežana se že nekaj let dejavno vključuje v projekte DEKD, ki jih pod okriljem Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije organizirajo številni soorganizatorji dogodkov po vsej Sloveniji. V sodelovanju z Občino Komen bomo letos v nedeljo, 2. oktobra 2016, ob 17. uri v Viteški dvorani v Štanjelu organizirali SREČANJE PEVCEV LJUDSKIH PESMI IN GODCEV LJUDSKIH VIŽ. S pesmijo nas bodo najprej pozdravili najmlajši pevci iz Pliskovice, ki nam bodo zapeli dve pesmi – Teci, teci, bistra voda in Špicpolka – in, ki o sebi pravijo: »Tam na Krasu je vasica po imenu Pliskovica. Tam živijo sami ptiči, vrabci, čuki in kosiči ...« Tako govori ljudsko izročilo o Pliskovici, ki ji pravijo tudi ptičja vas. Ne samo zato, ker v njeni okolici živi veliko vrst ptic, temveč tudi zato, ker veliko vaščanov nosi ptičje priimke. Poleg v pesmi omenjenih Vrabcev, Čukov in Kosičev še Žerjali, Orli, Petelini ... Zato si je mlada skupina iz Pliskovice nadela delovno ime Pevci in godci iz ptičje vasi. Če bo ime obdržala, če se bo skupina sama obdržala, pa tudi če bodo kdaj res zveneli ubrano kot ptički, bo pokazal čas. Zaenkrat lahko o skupini povemo le to, da je nastala iz otroške folklorne skupine Pliskini pastirčki, ki deluje pod okriljem Razvojnega društva Pliska. Otrokom pri petju in igranju pomagajo tisti odrasli posamezniki iz vasi, ki se že sicer ukvarjajo z ohranjanjem ljudskega izročila. Kot gostje nas bodo pozdravili tudi Godci KD Kraški šopek.

Program srečanja bodo oblikovali: skupina godci KD »MANDRAČ« iz Kopra, pevska skupina KANTADORE iz KD Gradin, pevci ljudskih pesmi KD BORJAC iz Sežane, pevska skupina VASOVA-LEC iz Ilirske Bistrice, pevke ljudskih pesmi KD KRAŠKI ŠOPEK iz Sežane in pevci ljudskih pesmi FD VAL Piran.

Srečanje bo strokovno spremljala Nina Volk in najbolj prepričljive skupine predlagala za Regijsko srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž, ki bo 22. oktobra 2016 v Ilirski Bistrici. Na srečanje vljudno vabimo vse ljubitelje ljudskih pesmi in ljudskih viž, ki nas vedno znova prepričajo, da je preprosta glasba lahko enako lepa in razveseljujoča kot klasična ali moderna.

Besedilo: Vladislava Navotnik

Klepet ob kosilu

Druženje Klepet ob kosilu se nadaljuje. Vztrajamo že pol leta. Pol leta smo potovali od gostilne do gostilne, jedli kraško hrano. In

ne samo to, bili smo tudi v Svetem Ivanu in bili navdušeni ob cvetenju tisoč vrtnic. Med cvetočimi vrtnicami smo se sprehajali, jih vonjali, nato pa sede opazovali, pili kavo in jedli sladoled. Zadnji teden v avgustu smo šli še na izlet z ladjico iz Sesljana do Trsta, si ogledali muzej Revoltella, jedli v stari tržaški gostilni in se v poznih popoldanskih urah vrnili z ladjico v Sesljan.

Klepeti ob kosilu minejo zelo hitro, včasih celo podaljšamo, saj smešnic, dogodivščin, novosti ne zmanjka v pogovorih.

Ker je pred nami jesensko-zimski čas, še vabimo **korajžne**, da se nam pridružijo. Razmišljamo o tem, da bi hodili na nedeljske popoldanske predstave v Slovensko stalno gledališče v Trst, izvedli še kak izlet do Devinskega gradu in Timava. Naša srečanja bodo potekala še vsako zadnjo sredo v mesecu od 12.00 do 15.00 v gostilni Špacapan v Komnu.

Vsem, ki so nas pogostili vsak mesec, se zahvaljujemo za tople sprejem in hrano.

Besedilo: udeleženci

Oratorij 2016 ali »Zdaj gre zares!«

Tudi letos smo med 11. in 16. julijem pod vodstvom Silvana Pipana in Martine Grmek izvedli oratorij v Presejrah, natančneje v kampu Sv. Valentina, kjer se je tokrat v družbi 14 animatorjev zabavalo 18 otrok.

Ob letošnjem oratorijskem geslu »Zdaj gre zares!« smo spoznali Ostržkovo zgodbo, vse od polena do pravega dečka s srcem. Dnevno smo se tako animatorji kot tudi otroci učili različnih vrednot: družina, znanje, delavnost, resnica in odgovornost, ki smo jih osvajali s pomočjo Ostržka, saj je tudi on postopno spoznaval, kaj je v življenju pravilno.

Dan se je torej začel z dvigom zastave, ki ga je spremljalo petje oratorijske himne, nato je sledila igrice o Ostržku, po tej pa smo pri skupnih katehezah poskušali ugotoviti temo dneva. Sledile so kateheze po starostnih skupinah, kjer smo vrednote spoznali skozi razne aktivnosti, občasno pa so otroci dobili tudi kakšno domačo nalogo, npr. zahvaliti se staršem za karkoli in jim s tem polepšati dan. Po kosilu so sledile različne delavnice, pri katerih so se otroci lahko izkazali na različnih področjih. Dekleta predvsem pri delanju priček in risanju z barvami na steklo, fantje pa so uživali pri spajkanju ter v mizarski in kiparski delavnici. Na koncu smo se zabavali še ob veliki igri, ki je bila vsak dan drugačna, vsekakor pa je bilo najbolj zanimivo in osvežujoče v terek, ko smo imeli vodne igre, za še večje vzdušje pa so se otrokom pri štafetnih igrah pridružili tudi animatorji. Hitro se je bližala končna ura in tako smo znova peli himno ob spustu zastave

ter odšli domov. V petek smo se odpravili tudi na romanje v Sveto, v soboto, torej na zadnji oratorijski dan, pa smo imeli sv. mašo kar v kampu, pri kateri so se nam pridružili tudi starši, stari starši in drugi pobudniki oratorija.

Priprava na enotedenski oratorij vsekakor ni mala malica, zato bi se v imenu animatorjev zahvalila g. Silvanu in ge. Martini za ves trud, podporo, potrpežljivost in voljo, ki sta jo vložila v delo in nenazadnje tudi v nas. Tu pa je vredno omeniti tudi starše in otroke, brez katerih oratorija seveda ne bi bilo. Hvala vam za vaše zaupanje, ki ste nam ga izkazali, ko ste nam dnevno zaupali otroke v »varstvo«, in seveda hvala otrokom za vso pozitivno energijo, za ves smeh in spodbudne besede, s katerimi ste nam polepšali teden. Ob zadovoljnih starših in otrocih postane priprava na oratorij seveda veliko lažja.

Besedilo: Animatorka Urša Terčon

Animatorji pri Sveti Trojici nad Pivko

Tako je bilo. Zbrali smo se v Postojni na dogovorjenem mestu. Ena ekipa je čisto slučajno, kot mladi radi rečemo, zgrešila lokal zbirnega mesta. Ni panike, smo si rekli in se odpeljali proti Pivki oziroma t. i. Šempetru na Krasu, kakor je staro ime za Pivko. Iskali smo župnijsko cerkev, da bi se udeležili svete maše, jo tudi našli, a žal maše ni bilo, ker so imeli v Petelinjah shod in je bila glavna maša kar tam. Vse je zgledalo malo butalsko, ker je bila več kot polovica ljudi zunaj in smo mislili, bo cerkev zrasla. V cerkvi ni bilo prostora, čeprav pravijo, da cerkev ni nikoli tako polna, da v njej ne bi bilo prostora še za enega škofa. Tudi zunanega ozvočenja ni bilo, tako da je padla odločitev, da nadaljujemo z našo potjo. Naš cilj je bil vrh Svete Trojice, a ne le to, želeli smo se prepričati o trditvah iz Levstikovega Martina Krpana, ki naj bi tod tovoril svojo sol. Nekaj »sledov« je še, saj obstajajo table, na katerih piše Krpanova pot s silhueto njegove znane kobilice.

Vodstvo sta prevzela Alen in Klemen z vso pripadajočo opremo

(zemljevid Atlas Slovenije, Kompas in vsa moderna elektronska oprema). Fanta sta se na začetku nekaj lovila, tako da smo prišli na vojaško področje Poček, kjer so table opozarjale na nevarno območje. Vse skupaj je postajalo kar malo srhljivo. Samo čakali smo, kje se bo pojavil kak vojak, preoblečen v komandos, in nas ustavil s pomočjo puškine cevi. Vse skupaj se je srečno izteklo in po dodatnem trudu in par zgrešenih poteh smo dosegli izhodiščno točko za pešpot na vrh naše gore. Po slabi uri hoje in vzpenjanja smo dosegli vrh, na katerem stoji obnovljena cerkev sorazmerno velikih dimenzij. Notranjščina je preprosta, a veličastna, tako kot bi bila evangeličanska, saj razen oltarne slike ni drugih umetniških del. Stene so brez ometa, ampak lepo urejene.

Po prijetnem počitku in petju ob kitari, na katero je zaigral Klemen, smo se odpravili nazaj proti izhodiščni točki. Alen je predlagal hojo z bosimi nogami. Dva korenjaka sta izziv sprejela in tudi uresničila, saj sta zdržala do konca. Precej praznih želodcev smo

se vrnili v Postojno in poiskali picerijo. Bila je polno zasedena, a nam je vendarle uspelo najti še zadnjo prosto mizo. Začuden smo bili nad hitro postrežbo, kljub veliki gneči, saj so se pice tik tak znašle pred našimi lačnimi usti. Po odlični hrani se človeku običajno začnejo počasi zapirati veke, a mi smo to premagali z odlično porcijo sladoleda, ki je napovedovala naše slovo, saj so kranjski fantje odšli proti Ljubljani, medtem ko je kraški del sku-

pine odšel proti Primorski. Domov smo prišli prijetno utrujeni in sončno obsijani. Ker smo se imeli lepo, že načrtujemo jesenski oziroma spomladanski izlet. Hvala vsem za udeležbo in vabljeni tudi tisti, ki še razmišljate, da bi postali del animatorske skupine oratorija.

Besedilo in foto: animatorska skupina oratorija iz Komna

Kako so Kraški gadi prišli s Triglava v Gorjansko

Pohod za dušo z dobro družbo

Ekipa Kraških gadov, planinske sekcije istoimenskega Društva ljubiteljev vozil znamke Alfa Romeo, je letos že osmič obula pohodniške čevlje in prepešala pot med Krasom in Triglavom. Letos nekoliko drugače: Z vrha Triglava pa vse Gorjanskega.

Ko se je skupina pohodnikov pred osmimi leti prvič odpravila na pohod, se je veliko ljudi ustrašilo izziva. A sloves dobre družbe in lepih poti s pridihom norosti je vsako leto privabila več somišljenikov. Letos nas je na pot krenilo štirinajst. Poleg šefa Marijana Zege še: Zvone Gec, Vojko Marušič, Martin Ličen, Ervin Pegan, Miran Pavšič, Danijel Božič, Gabriela Caharija, Toni Balzano, Miranda Marjanovič, Boštjan Furlan, Tanja Peric, Franc Fabec in moja malenkost.

Začelo se je tako kot vsako leto, sredi avgusta. V petek, 12. avgusta, smo se z vlakom odpeljali do Jesenic, od tam pa z avtobusom do Mojstrane, kjer smo si končno naredili pohodniške čevlje. Cilj prvega dne je bil relativno enostaven: dvig do Staničeve koče na 2332 metrih nadmorske višine. Drugi dan nas je čakal precej bolj zahteven podvig. Od Staničeve koče smo krenili do najbolj obiskane planinske koče pri nas, Kredarice, od tam pa na vrh Triglava. Zaradi ponedeljkovega praznika smo na vrhu pričakovali precej več ljudi, a so napovedi slabega vremena pregnale marsikaterega Slovenca.

Vrh Triglava je bil v soboto navsezgodaj zavit v meglo. Če je pretekla leta na vrhu našega očaka prevladoval občutek zmagooslavja, smo se zdaj zavedali: najtežje šele prihaja. Zato prav veliko časa za obiranje ni bilo. Mimo Planike smo se spustili do Triglavskih jezer in od tam do Koče pod Bogatinom. Pot okrog Triglavskih jezer je verjetno najbolj priljubljena planinska pot v slovenskem visokogorju. Primerna je za skoraj vse pohodnike in na relativno kratkem pohodu vidiš obilico znamenitosti: kamnito pokrajino, jezera, razgled na dvatisočake in, z malo sreče, še gorske živali. Pohodniške čevlje smo drugi dan sezuli šele po petnajstih urah hoje.

Tretji dan je bil na srečo nekoliko lažji. Od Koče pod Bogatinom smo se odpravili do planine Razor. Pot nas je vodila po pravljčni stezi, kjer nas je spremljal pogled na Bohinjsko jezero. "No, pa smo spet na Primorskem," smo rekli, ko smo prehodili še zadnji

vzpon. Triglavu smo še zadnjič pomahali v slovo in se spustili na planino. Naš dan se je zaključil v dve uri hoje oddaljeni koči na planini Stador. Dobro polovico poti smo imeli tako za seboj, a vedeli smo, da nas čaka še tisti del poti, ki je bil na prejšnjih pohodih najbolj naporen zaradi asfalta in vročine.

Četrti dan smo se spustili v Ljubinj in pešali do Mosta na Soči. Od tam smo se po cesti dvignili do Čepovana in nato na Lokve. Dan smo zaključili v osamljeni lovski koči v Krnici. Peti dan nas je čakala pot proti domu. Po tako imenovani srednječavenski poti smo se spustili v Kamnje. Vipavska dolina je poskrbela za pravi vročinski val in ko smo sopihali proti Brjam, smo komaj čakali na prvi postanek v Lisjakih, od koder prihaja eden od pohodnikov, Ervin Pegan. Pogostitev je bila tako prisrčna in okusna, da si je bilo težko spet nadeti čevlje in nadaljevati. Vedeli smo, da ne bo nič drugače tudi v Hruševici, od koder prihaja novopečeni Kraški gad, Boštjan Furlan. Hruševica je upravičila sloves športne vasi – z vaško zastavo so nas pričakali najmlajši, vaščani pa so pripravili pravi sprejem. Ure do Gorjanskega so se zato pričele kar vleči. Nič hudega. Najlepši del letošnjega pohoda je bila prav spontanost in brezskrbnost. Na Gorjansko smo prišli nekaj pred deveto uro zvečer. Posebnega občutka zmagooslavja na cilju po petih dneh hoje niti nismo občutili in prav je tako. Konec koncev cilj res ni pomemben, prav res je najpomembnejša pot. Če pot prehodiš uspešno in brez težav, si lahko zadovoljen. Če je ta pot polna čudovitih razgledov in skritih poti, potem si lahko srečen. Če pa je ta pot še polna lepih ljudi, no, potem pa si že bogataš.

Hvala Optiki Tom in Tomu Mohorčiču za skrb ter krasni logistiki, Adrijani in Borisu Konjediču za podporo. Brez vas ne bi bilo isto. V svojem imenu se zahvaljujem celotni ekipi. Povsem različni, a vsak na svoj način nori in »glah prou zmešani« smo skupaj zapisali še eno enkratno zgodbo. Hvala!

Foto: Toni Balzano

Foto: Vojko Marušič

Besedilo: Petra Meziniec – Snežuljka

Ruski duhovni učitelj na Volčjem Gradu

Na domačiji Martine in Davida je od 25. do 28. avgusta potekal seminar z naslovom Drevo življenja ruskega duhovnega učitelja Romana Gireyla.

Med štiridnevnim seminarjem, ki je potekal od 10 h zjutraj vse do večernih ur, smo slušatelji poslušali ruskega učitelja tudi več ur zaporedoma (tri ali pet ur), pri tem pa se nihče od prisotnih ni utrudil. Zbranost se je ohranjala in se sproti obnavljala, bila je sveža iz ure v uro. Slušatelji, večina katerih je na seminar prišla iz severne Italije, med njimi pa še ena Nemka in ena Slovenka, so bili po večini starejši od 60 let.

V teoretičnem delu je Romanov umirjeni glas pripovedoval zgodbe iz svetih knjig, razkril njihov izvorni pomen in sporočilo ter jih tudi primerjal z interpretacijami izvornih sporočil, kot smo jih ljudje ustvarili in prenašali iz roda v rod do danes. Ob vsem povedanem se človek spontano vpraša, le kje se nam je zataknilo in predvsem kaj lahko storimo in kako, da se vrnemo k sebi, vase, k izvoru in živimo skladno s svojo dušo, duhom in zavestjo.

Roman nas je med drugim spomnil, iz česa smo ustvarjeni, grajeni, kakšen pomen ima voda in njeno informiranje ter kakšen pomen imajo informacije, ki si jih dajemo, ko se sami s sabo pogovarjamo. Kako se pogovarjamo sami s sabo?

Ali smo dovolj pozorni na to, kako se počutimo ob gledanju novic v medijih, raznih filmov na primer? Ali se zavedamo, kako se ob tem počutimo? Ali naše počutje upoštevamo? Kaj storimo, da spremenimo počutje? Ali se zavedamo, kaj mislimo in čutimo ob novicah, vezanih na primer na politiko, in ali se vprašamo, kam misli grejo? Ali grejo kam? Ali se uničijo? Ali vplivajo na zunanje dogodke, četudi naših misli nihče ne sliši, četudi jih predsednik ali sosed ne slišita? In ja, tudi to smo se vrpašali, ali drži trditev, da ima vsak narod točno tako vlado, kot si jo zasluži ter zakaj.

Ruski učitelj doma nima televizorja, enako so povedali nekateri udeleženci seminarja. Ampak to so reči, o katerih marsikdo že razmišlja in se pravtako že marsikdo odloča, da izloči kričečo škaflo iz svojega življenja.

Ljudje se spreminjamo, prepoznavamo, dozorevamo ...

Za kaj še gre pri seminarju Drevo življenja?

Gre za t. i. bio-informacijske tehnike – na seminarju smo pridobili osnovno znanje, potrebno za to, da se vsak človek ohranja zdrav, spočit, vitalen, uresničen in mlad. So vaje, ki delujejo na dobrobit organizma ter za vzpostavitev normalizacije dogodkov v življenju. Biti zdrav v duši, duhu, umu in telesu ni nič novega. Naučiti se uporabljati znanje, ki smo ga na seminarju spoznali, za to, da to stanje vzpostavimo, pa je zame nekaj povsem novega in dragocenega.

Martina, ki je poskrbela za konsekutivni prevod iz ruskega v italijanski jezik, je konsekutivno prevajala tudi pet ur brez ene same minute odmora.

Zame, ki se ukvarjam s prevajalskim delom, je bilo to, kar sem doživela na Volčjem Gradu, naravnost novo in presenečenje. Kar gledala sem Martino in se pri tem čudila, kako sploh ni utrujena. Ravno nasprotno: bolj je delala, bolj je bila sveža, polna, živa in

žareča. Jasno mi je postalo, da to, kar dela skupaj z ruskim učiteljem, dela s srcem.

Oba z Davidom to, kar delata in želita deliti med prijatelje, znanke in njima nepoznane ljudi, tudi živita.

Biti v skupini je bilo lepo. Sijoči in umirjeni obrazi, oči so postale sijoče, pogled bister, pogovori med kosilom so potekali v duhu medčloveškega prijateljstva individuumov, ki se zdaj poslužujejo tega, zdaj nekega drugega jezika za komunikacijo in deljenje znanja, izkušenj.

Doživetje, kjer lahko ves dan, deset ur z enim samim odmorom za kosilo poslušas in si ob tem poln, miren, umolkneš v sebe in preprosto si, je počutje, stanje, ki ga želim živeti vsak trenutek.

Vprašala sem se, ali je tako počutje vezano zgolj na skupino, znotraj katere so se vzpostavile vezi in ki jo je v odkrivanje skrivnosti življenja peljal umirjeni mladi Rus, ter se ob tem »zbala«, da morebiti tako počutje po seminarju zvodeni. Po več kot desetih dneh od seminarja se počutim dobro, zdravo, naspano. Situacije, vezane na nekatere ljudi, s katerimi sem si pred seminarjem belila glavo in za katere sem si skoraj ustvarila čir na želodcu, so se kot po čudežu začele razpletati. Začutila sem, da so začele nastopati spremembe navzven. Postala sem bolj pozorna na dogodke v svojem življenju in se vprašala, kaj sem naredila takega navznoter, da je to zdaj tako. Spomnila sem se na vaje, skozi katere nas je vodil Rus. Namere se uresničujejo. Vesela sem pomoči – ko sta Martina in David udeležencem seminarja poslala posnetek iz seminarja, ki ga zdaj dnevno poslušam po nekaj deset minut, da ohranjam zame dragocene informacije žive, da se jih spomnim in uporabim.

Udeleženci seminarja, prebujeni ob besedah ruskega učitelja in očarani nad zvezdnatim nebom nad Volčjim Gradom in nad vasico v kamnu, so se odločili, da se bodo od oktobra dalje srečevali enkrat mesečno pri Martini in Davidu na Volčjem Gradu in nadaljevali z učenjem in vadbami, da bodo znanje lažje prenesli in ga uporabili v vsakodnevnem življenju. Rekli so: »Saj vlaki iz Verone, Vicenze, Vidma, Pordenona itd. vozijo do Gorice, od tam naprej pa pot že poznamo.«

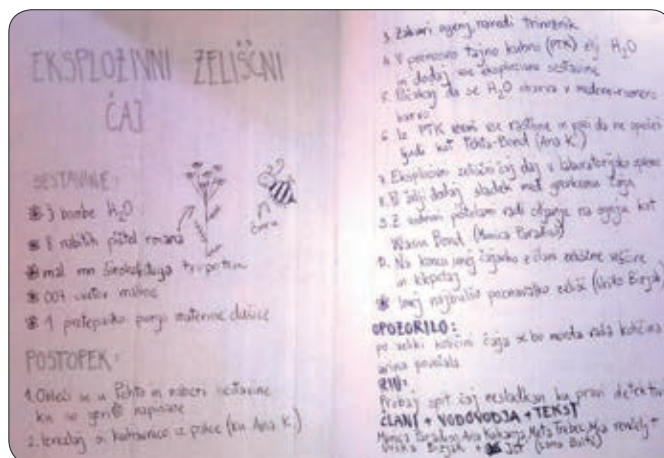
Besedilo:
Barbara Ječič

Taborjenje 2016

Tudi letos smo se taborniki iz Čete Ognjenega ruja Komen podali na desetdnevno taborjenje, ki je tokrat potekalo na novi lokaciji – v Kedu pri Kobaridu, ob reki Nadiži. V naravi smo se zabavali med 13. in 24. julijem, poleg sežanskih in divaških tabornikov pa nas je bilo 12 Komencev.

Najprej so se na taborni prostor odpravili GG-ji (od 5. do 9. razreda), ki so se v sredo, 13. julija 2016, z vlakom odpravili do Mosta na Soči, nato pa z avtobusom proti tabornemu prostoru. Tam

so v »samoti« užívali samo štiri dni, saj smo se jim v nedeljo, 17. julija 2016., pridružili še najmlajši, MČ-ji (od 1. do 4. razreda). V tistem tednu so otroci dopolnili znanje, ki so ga prejeli čez leto, pridobili večščino, pri kateri so se naučili veliko novega o področju, ki so si ga sami izbrali, se kopali v bližnji reki, uživali na progi preživetja, kjer so se поблиže seznanili z blatom, vsaj eno noč preživeli izven tabora, do stranišča hodili po visečem mostu, novinci so bili krščeni, GG-ji so se urili v prvi pomoči, prav vsi pa smo se s taborjenja vrnili z novimi poznanstvi in lepimi spomini. Zadnji dan, v nedeljo, 24. julija 2016, so otroke prišli iskati starši, ki so bili prisotni tudi pri pravem tabornem zboru, kjer smo skupno zapeli taborniško himno, spustili zastavo in s tem naznanili konec taborjenja. Ta se je za otroke res končal, a PP+ (srednješolci in starejši) smo ob reki »užívali« še dva dni, saj smo pridno pospravljali taborni prostor in uživali še zadnje trenutke taborjenja. Uradno se taborniško leto zaključuje s taborjenjem, vendar mi že razmišljamo o novem začetku, zato vas vse nadobudneže, ki bi se nam radi pridružili in ste starejši od šest let (zgornje meje ni), vabimo, da se k nam vpišete in tako tudi vi doživite čare taborniškega življenja. Vpis bo potekal v začetku septembra (obvestila bodo obešena v šoli), s srečanji pa bomo začeli oktobra.

Besedilo: Vodnica Urša Terčon

Slovo od dolgoletnega župnika Petra Černigoja

V nedeljo, 31. julija, smo se v župnijski cerkvi v Komnu poslovili od dolgoletnega župnika gospoda Petra Černigoja. V 19-letnem župnikovanju je pustil globoko sled na duhovnem in materialnem področju.

Novost, ki jo je uvedel, je prav gotovo prisotnost staršev pri verouku z najmlajšimi. V začetku se je marsikomu zdelo to nepotrebno, vendar se je z leti popolnoma spremenilo v hvaležnost in zadovoljstvo vseh staršev. Pridige, v začetku bolj tipajoče, so postajale vedno boljše in zadevale bistvo v življenju kristjana in vseh, ki še iščejo Boga. Redno je dvakrat na leto organiziral izlete, prve stanovske, potem družinske in izlete članov živega rožnega venca. Kraji, ki jih je izbiral, so bili nekaj posebnega, lepega in doživetega.

Vedno smo se čudili, kako izbrane predavatelje nam je pripeljal za postna in adventna predavanja. Odnos med župnikom in farani se je v njegovem župnikovanju močno spremenil. K temu so pripomogli osebni stiki z nami, z mladimi družinami in naključnimi ljudmi vseh nazivov. Njegov mobilni telefon je premogel skoraj vse naše številke.

Dvakrat na leto je skupaj s člani Karitas obiskal vse naše starejše župljane v domovih v Sežani, Dutovljah, Vipavi, Ajdovščini in Gradišču.

Na materialnem področju bi naštel le glavna obnovitvena dela vseh osmih mu zaupanih cerkva. V vseh cerkvah imamo novo ozvočenje, novo razsvetljavo, prenovljene bogoslužne posode, obnovljene tabernakle in nove figurice za jaslice. V treh cerkvah

nove diaprojekcije, v dveh nove klopi, v Komnu pa prebarvano fasado cerkve in kot zadnje prenovljen in obnovljen prezbitერი in freske. Vsa ta dela in še številne druga so bila opravljena z namenom ohranjanja cerkva in dobrega počutja vernikov v njih. Tudi okolica farovža je mimoidočim povedala, kakšen stanovalec živi v njem.

Kot dokaz, da ga je tudi širša skupnost priznavala za prizadevnega in vsestranskega občana, je bilo občinsko priznanje, ki ga je dobil pred leti.

Morda so nekateri izmed nas šele ob njegovi premestitvi na Col spoznali, kako doslednega župnika smo imeli. Nedvomno so si prezgodaj obuli Kristusove čevlje in jih prepozno sezuli. Sicer pa je pokojni nadškof Alojzij Šuštar dobro povedal: »Če si vsem všečen, je nekaj narobe s teboj.«

V vseh cerkvah so bila ganljiva poslavljanja. Tudi marsikatera solza je pritekla po licu. V njegovi zahvali je bilo veliko hvaležnosti in težine odhoda s prelepega Krasa, ki ga je tako ljubil in oveko večil na fotografijah v župnišču.

Srečno v vašem novem okolju, gospod Peter.

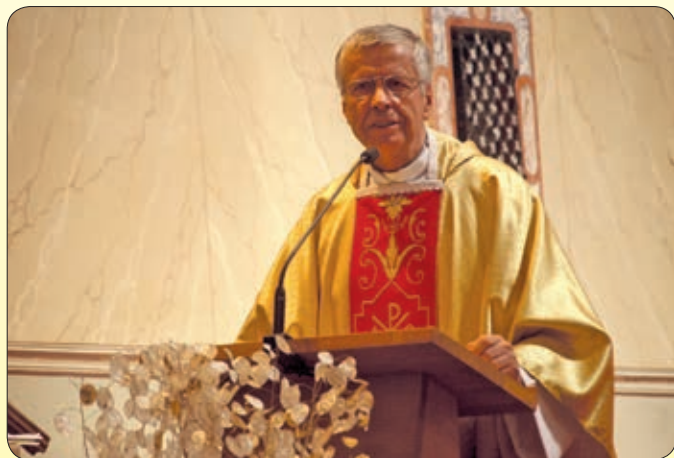
Besedilo: Član župnijskega sveta

Pozdrav gospodu Marjanu Jakopiču ob prevzemu službe župnika v Komnu, Gorjanskem, Škrbini in Gabrovici ter podružnicah

Prvo nedeljo v avgustu smo medse sprejeli novega župnika, gospoda Marjana Jakopiča, in mu v imenu vseh župljanov izrekli iskreno dobrodošlico.

V življenju župnije se prihod novega župnika izriše kot pomemben mejnik v skupnosti. Vsak župnik prinese v župnijo nekaj novega. Gospod Marjan prihaja k nam že drugič. Pred mnogimi leti je med nami preživel prva leta duhovništva kot kaplan pri takratnem župniku in dekanu Francu Krapežu. Sedaj je prišel znova med nas kot naš župnik. V letih, ko ga ni bilo med nami, si je nabral ogromno izkušenj in modrosti. Verjamemo, da je Sveti

Duh izbral najboljši čas, da ga je znova pripeljal med nas. V naš kraj prihaja v svetem letu božjega usmiljenja in v dneh, ko je naše kraje obiskala Fatimska gospa.

Odslej bo on naš pastir. Oznanjal bo božjo besedo in nas poučeval verske resnice. Z nami – njegovo čredo, ki mu je zaupana – bo delil lepe in manj lepe trenutke in preizkušnje. Papež Frančišek namreč pravi, da mora pastir dišati po ovcah. Veseli smo lahko, da se bodo v komenski, gorjanski, škrbinski in gabrovski cerkvi, ki so središče našega župnijskega zbiranja, pa tudi na podružnicah v Svetem, pri Devici Mariji, na Volčjem Gradu in na Ivanjem Gradu, še naprej delili zakramenti in obhajale svete maše. V teh časih smo resnično lahko hvaležni Bogu za milost duhovnika med nami.

V krščanski ljubezni sprejmimo drug drugega. Spremljajmo ga z molitvijo in mu pri njegovem delu pomagajmo in z njim sodelujmo.

Vsi, od najmlajšega do najstarejšega, mu zaželimo, da bi bil med nami zadovoljen in bi se dobro počutil. Želimo si, da bi imelo njegovo delo obilo božjega blagoslova in da bi njegovo duhovniško delovanje med nami izpolnilo najgloblja hrepenenja njegovega duhovniškega poklica.

Naj zaključim s pozdravom sv. Frančiška:
Mir in dobro, bratje in sestre!

Besedilo: Član župnijskega sveta

Pozdrav župniku gospodu Cirilu Metodu Ceju ob njegovem prihodu v Komen

Zadnjo nedeljo v avgustu smo v naši sredi zaželeli dobrodošlico tudi gospodu Cirilu Metodu Ceju, novemu župniku v Kobjeglavi in Štanjelu ter duhovnemu pomočniku v župnijah Komen, Gorjansko in Škrbina.

Gospod Ciril bo bival v komenskem župnišču. Z njim se bomo večkrat srečevali, saj po dolgih letih komensko župnišče spet daje dom dvema duhovnikoma. Prepričani smo, da se bo med nami dobro počutil, saj je naša cerkev posvečena sv. Juriju, tako kot je cerkev v Mirnu, kjer je služboval 22 let. Gospod Ciril je že kaplanoval na Krasu v Kobjeglavi pri takratnem župniku, gospodu Rijavcu. Želimo si, da bi se pričakovanja in načrti, ki si jih je zadal, uresničili. Spremljajmo ga z molitvijo in mu pri njegovem delu pomagajmo. Želimo mu obilo božjega blagoslova pri njegovem delu na Krasu in že vnaprej hvala za vse, kar bo dobrega storil v župnijah, ki so mu zaupane.

Besedilo: Član župnijskega sveta

Pestro poletje v župniji Kobjeglava

Letošnja poletna meseca julij in avgust si bomo župljani župnije Kobjeglava in Tupelče zapomnili po dveh odhodih, po dveh slovesih in po dveh prihodih, slavnostnih sprejemih. Ja, vsako slovo je, pa tudi če se nanj še tako pripravljamo, težko, nič kaj prijetno in vedno pride zgodaj, prezgodaj. Zato lahko le prikramamo našemu pisatelju Ivanu Cankarju, ki je v znamenitih Hlapcih napisal sledečo misel: »Čas je zvest hlapec, ni ga treba klicati. Zmerom je človek pripravljen, a ko pride ura, pride vedno prezgodaj.« In prezgodaj se je od nas tisto

zadnjo julijsko soboto poslovil komenski župnik, gospod Peter Černigoj. Ob njegovi zaključni sveti maši v sosednji Gabrovici smo se z besedo in drobno pozornostjo od njega poslovili in se mu zahvalili tudi mi, Kobjeglavci, saj je ničkolikokrat priskočil na pomoč našemu župniku Antonu Požarju. Tudi slednji je v nedeljo, 31. julija 2016, v naši cerkvi svetega Mihaela v vlogi kobjeglavskega dušnega pastirja daroval svojo zadnjo sveto mašo, pri kateri smo se mu iz srca zahvalili za njegovo dolgo, predano in požrtvovalno pastoralno delo. Po dvajsetih letih duhovniškega služenja na Krasu nas ne zapušča, ampak ostaja v naši sredi, v našem farnem občestvu kot upokojeni duhovnik, s strani koprškega škofa Jurija Bizjaka razrešen vseh službenih obveznosti. Le

teden dni zatem, ko so se tudi drugod po naši domovini vršile duhovniške premestitve, smo v Kobjeglavi s slavalokom, uradno umestitvijo s strani prodekana, sežanskega župnika Aleksandra Skapina, peto sveto mašo, toplo dobrodošlico in druženjem ob sladkih dobrotah naših gospodinj medse sprejeli novega župnika, gospoda Cirila Ceja. Le-ta se je po 43 letih vnovič vrnil v našo faro, kjer je že leta 1973 s svojim enoletnim kaplanovanjem na pomoč priskočili takratnemu župniku Vladimirju Rijavcu. Da pa je bila mera vsega lepega polna, nas je v sredo, 10. avgusta 2016, obiskala še Marija – fatimska romarica. Kakšen obisk, kakšen milostni blagoslov za našo župnijo! V cerkev svetega Mihaela je iz sosednjega Štanjela priromala v večernih urah, kjer smo s sprevedom, petimi litanijami Matere Božje in molitvijo počastili njen prihod. S prošnjami in molitvami pa smo se k njej obračali in zatekali tudi ponoči in niti za hip ni ostala sama. Po jutranji sveti maši, ko smo se od nje poslovili, pa je romala naprej, v komensko cerkev sv. Jurija. Res nadvse pestro in duhovno bogato poletje!

Besedilo: T. B. G.

Napovednik prireditev v občini Komen

15. SEPTEMBER–15. DECEMBER 2016

Datum	Ura	Prireditve	Kraj	Organizator/informacije
24. september 2016 SOBOTA	19.30	Predstavitve knjige Vloga nadškofa Šuštarja pri osamosvojitvi Slovenije Gost Jernej Vrtovec	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel. +386 (0) 5 7668 580 knjiznica.komen@siol.net
25. september 2016 NEDELJA	10.00	9. Fešta Alfa Romeo	Gorjansko	Klub kraški gadje Tel. +386 (0) 41 615 953 kraskigadje@siol.net www.kraskigadje.si
	16.00	Prvenstvena tekma 3. kroga EPNL, NK Komen : NK Rakek	Komen, nogometno igrišče	NK Komen mladi.nkkomen@gmail.com
	19.00	Koncert Mance Izmajlove: Pesmi mojih krajev	Grad Štanjel	www.mancaizmajlova.com
30. september 2016 PETEK	18.30	Predstavitve knjige Številka trenutno ni dosegljiva, gostja Taja Metličar	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel. +386 (0) 5 7668 580 knjiznica.komen@siol.net
2. oktober 2016 NEDELJA	17.00	Regijsko srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž	Štanjel	JSKD OI Sežana in Občina Komen 05 731 00 90 oi.sezana@jskd.si www.jskd.si
4. oktober 2016 TOREK	17.00 in 17.30	Pravljina urica	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel. +386 (0) 5 7668 580 knjiznica.komen@siol.net
7. oktober–11. november 2016		Mesec kraške kuhinje Gastronomska ponudba pri kraških gostincih in vinarjih	Kras	Društvo za razvoj kmetijstva in turizma Planta
14. oktober 2016 PETEK	18.30	Brezplačna delavnica Stik s telesom, vodi Taša Cucek.	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel. +386 (0) 5 7668 580 knjiznica.komen@siol.net
15. oktober 2016 SOBOTA	20.00	VEČERI SMEHA na Komenskem Krasu: Adi Smolar	Komen	Večeri smeha, veceri.smeha@gmail.com
16. oktober 2016 NEDELJA		»Pohod po poti devetih kalov« Pohod po tematski poti med Kobjeglavo, Tupelčami in Lukovcem	Kobjeglava, Tupelče	Društvo Kraški slavček Kobjeglava – Tupelče 040 277 337 kraski.slavcek@gmail.com
22. oktober 2016 SOBOTA		7. mednarodni projekt Po Fabianijevih poteh, zaključek projekta	Štanjel	Osnovna šola Antona Šibelja Stjenka Komen 05 731 89 20 os.komen@guest.arnes.si www.os-komen.si
30. oktober 2016 NEDELJA		Pohod po sledih soške fronte	Brestovica pri Komnu	TD Brest 040 815 552 stane.svigelj@siol.net www.brestovica.com

6. november 2016 TOREK	17.00 in 17.30	Pravljica urica	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel. +386 (0) 5 7668 580 knjiznica.komen@siol.net
12. november 2016 SOBOTA		Martinovanje na Krasu Martinovanje na Krasu poskrbi za zabavo, kulina- rično razvajanje ter seveda pokušino kraških vin z organiziranim prevozom na način hop on – hop off, po odprtih kletih!	Sežana, Štanjel	Zavod za šport, turizem in prosti čas Sežana (TIC Sežana), občina Komen Tel.: 05 731 01 28, 05 769 00 56 tic.sezana@visitkras.info, tic.stanjel@komen.si www.visitkras.info www.stanjel.eu
19. november 2016 SOBOTA		»Martinovanje s pokušino mladih vin«, degustacija mladih vin kraških vinarjev in večerni zabavni program	Kobjeglava, kulturni dom	Društvo Kraški slavček Kobjeglava – Tupelče Tel.: 040 277 337 kraski.slavcek@gmail.com
25. NOVEMBER 2016 PETEK	18.30	S knjižnim nahrbtnikom na potep po Jukatanu, gost Igor Fabjan	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel. +386 (0) 5 7668 580 knjiznica.komen@siol.net
3. december 2016 SOBOTA		17. Štanjelski tek Start ob 11.00 pri lovski koči Štanjel, ki je oddaljena dva kilometra od Štanjela proti Komnu. Proga poteka po makadamski poti, dolžina 9 km.	Štanjel, lovsko koč	ŠK Društvo Hruševica Tel.: 041 221 169 bostjanf@gmail.com FB: ŠK društvo Hruševica
6. december 2016 TOREK	17.00	Praznična pravljica urica	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel. +386 (0) 5 7668 580 knjiznica.komen@siol.net

OSMICE

7. do 16. oktober 2016	Osmica na Kmetiji Kosmina	Brje pri Komnu Tel.: +386 (0)51 242 071, +386 (0)31 893 704
------------------------	---------------------------	--

RAZSTAVE

Datum/odprtje razstave	Razstava	Kraj	Organizator/informacije
stalna razstava	Stalna razstava slik in grafik Lojzeta Spacala	Štanjel – Grad: Galerija Lojzeta Spacala	Grad Štanjel – galerija in turizem Tel.: +386 (0)51 226 223 gradstanjel@guest.arnes.si
stalna razstava	Razstava Maks Fabiani	Štanjel – Kvadratni stolp	TIC Štanjel Tel. +386 (0)5 769 00 56 tic.stanjel@komen.si
14. junij – 25. november 2016	Razstava Bitja v novejšem slovenskem kiparstvu	Štanjel – Grad: Galerija Lojzeta Spacala	Grad Štanjel – galerija in turizem Tel.: +386 (0)51 226 223 gradstanjel@guest.arnes.si
18. avgust – 28. september 2016	Razstava Peti element	Štanjel, Gražarjeva galerija	Gražarjeva galerija Tel.: +386 (0)31 541 636 vlasta.markocic@gmail.com
8. september – konec leta	Razstava Godbeništvo na Komenskem Na sedmih razstavnih panojih so opisani mejniki ter dogodki, ki so zaznamovali komensko godbeništvo nekoč in delovanje orkestra danes.	Grad Štanjel, Fabianijeva dvorana	Glasbeno in umetniško društvo Pihalni orkester Komen

Martinovanje na Krasu 2016, sobota, 12. novembra

Tudi letos sta občini Komen in Sežana stopil skupaj ter preko svojih javnih zavodov; Javni zavod komenski Kras in Zavod za šport, turizem in prosti čas Sežana, pripravili osrednje vsekraško martinovanje.

V športnem parku Sežana bo potekal 12. TEKAŠKI POZDRAV JESEN na Krasu – Krasova 10ka. Rekreativni tek, ki je namenjen vsem ljubiteljem rekreacije v naravi in seveda jesenskega Krasa. Ravno tako pa bodo organizirani športni sejem in Martinova tržnica, otroški program in večerno martinovanje pod šotorom. Štanjel bo tudi letos zaznamoval dogodek ŠTANJEL IN VINO, organizirani bodo ogledi galerij, muzejskih zbirk, stalnih in začasnih razstav ter vodenih ogledov. Blagoslov mošta pa bo označil odprtje kulinarčne izkušnje na grajskem dvorišču s pokušino kraških vin, predstavili pa se bodo tudi sirarji, pršutarji ter domači gostinci, sočasno bo potekala tudi kraška tržnica in bogat animacijski program.

Vsekakor pa imajo pri martinovanju največjo težo kraške kleti, zato bodo tudi letos obiskovalci povabljeni, da se podajo na Kraško vinsko cesto, kjer bo potekal DAN ODPRTIH KLETI. Organizirani bodo brezplačni avtobusi »skoči gor, skoči dol« (HOP ON – HOP OFF), ki bodo krožno vozili med Sežano in Štanjelom, od kleti do kleti, ter tako zaokrožil dogajanje na Krasu, obiskovalcem pa omogočili brezskrbno martinovanje.

Podroben program martinovanja bo objavljen na www.visitkras.info in www.stanjel.eu, vse, ki bi želeli sodelovati v programu Martinovanja na Krasu, bodisi na Martinovih tržnicah, v okviru odprtih kleti, pokušin ali pa kako drugače predstaviti svojo dejavnost, pa vabimo, da nas kontaktirate na tic.stanjel@komen.si ali tic.sezana@visitkras.info.

Pripravil: organizacijski odbor

Koncert Mance Izmajlove: Pesmi mojih krajev

Vabljeni na koncert Mance Izmajlove - Pesmi mojih krajev, ki bo v nedeljo, 25. septembra, 2016 ob 19.00 na grajskem dvorišču v Štanjelu.

Koncert najlepših slovenskih narodnih, ponarodelih in Avsenikovih pesmi v novih priredbah Benjamina Izmajlova. Večer pesmi, ki so jih prepevali naši starši, naj jih jutri z enakim žarom prepevajo naši otroci. Nov projekt Mance in Benjamina Izmajlova, v poklon 25-letnici samostojne Slovenije.

Gostje: Slovenski Trio (harmonika, kitara, kontrabas)

CENA VSTOPNICE: 14 evrov v predprodaji
16 evrov na dan koncerta

Predprodaja vstopnic: EVENTIM

Prodajno mesto Štanjel: Pošta Štanjel

Info in rezervacija vstopnic: 070 817 437

Več informacij: www.mancaizmajlova.com

BREZPLAČNI TEČAJI NA LJUDSKI UNIVERZI SEŽANA

Skupaj z Ljudsko univerzo Koper smo bili uspešni na dveh razpisih Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter Evropskega socialnega sklada.

Prvi je namenjen pridobivanju temeljnih in poklicnih kompetenc. Na voljo bo cela serija brezplačnih 20- oziroma 50-urnih programov usposabljanja, od računalniških tečajev, računovodstva, digitalne fotografije do tečajev tujih jezikov in slovenščine za tujce, komunikacije, usposabljanja za boj proti stresu, zeliščarstva ...

Lahko se boste pripravili tudi na pridobitev različnih certifikatov od tujih jezikov do nacionalnih poklicnih kvalifikacij.

V podporo pri učenju bodo ves čas na voljo svetovalci za izobraževanje in karierni razvoj. Nudili bomo brezplačno, nepristransko in zaupno informiranje in svetovanje v zvezi z izobraževanjem in usposabljanjem.

Tako programi pridobivanja temeljnih in poklicnih kompetenc kot tudi procesi svetovanja za karierni razvoj so v prvi vrsti namenjeni zaposlenim, starejšim od 45 let z izobrazbo do zaključene poklicne šole.

Vabljeni!

Ljudska univerza Sežana

Izvedbo obeh projektov omogočata Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Oglaševanje v Burji

Poskrbite za oglaševanje vašega podjetja ali storitve ter si zagotovite prostor v glasilu, ki ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Komen.

Več informacij na burja@komen.si.

ZDRAVA HRBTENICA, PILATES

OŠ KOMEN

Petek, 18.00 – 19.00

(od 23. 9. 2016)

Teja Rojc s.p.

040 453 954

fortispina@gmail.com

SLOVENSKI
REGIONALNO
RAZVOJNI
SKLAD

Javni razpis garancij za mikro, mala in srednja podjetja v okviru regijske garancijske sheme v obalno kraški regiji (RGS)

IZVAJALEC: Regionalni razvojni center Koper, Ulica 15. maja 19, 6000 Koper

CILJ RAZPISA: dajanje garancij na osnovi ugodnih bančnih kreditov za začetne investicije v opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva in obratna sredstva (največ 20 % odobrenega kredita v povezavi z investicijo). Podjetniki lahko pridobijo garancije v višini do 50 % odobrenega kredita s strani bank, ki so vključene v shemo RGS. Iz naslova podeljene garancije se izračuna državna pomoč po shemi »de minimis«.

Med upravičene stroške, sofinancirane s kreditom, ki je zavarovan z garancijo RGS, sodijo: stroški materialnih investicij, ki predstavljajo stroške nakupa strojev in opreme, nakupa zemljišč, stroške komunalnega in infrastrukturnega opremljanja zemljišč, stroške gradnje in/ali nakupa objekta; stroški nematerialnih investicij, ki predstavljajo prenos tehnologije z nakupom patentov, licenc, blagovnih znamk, znanja ali nepatentiranega tehničnega znanja; stroški obratnih sredstev, povezanih z investicijo, vendar največ do 20 % odobrenega kredita.

Ročnost kreditov je največ do osem let z vključenim do enoletnim moratorijem. Minimalni znesek kredita je 8 000 evrov, maksimalni pa 150 000 evrov. Obrestna mera za kredite: banke različno (1,92 % do 2,40 % + šestmesečni EURIBOR).

ROK ZA PRIJAVO: RAZPIS JE ODPRT DO PORABE SREDSTEV OZIROMA NAJPOZNEJE DO 16. MAJA 2018.

DODATNE INFORMACIJE:

Razpis je objavljen na spletni strani: www.rrc-kp.si

Dodatne informacije: Irena Cergol 05 66 37 583, e-naslov: irena.cergol@rrc-kp.si info@rrc-kp.si

Podarjamo abonma za ogled predstav v SNG Nova Gorica

Glasilo Burja vam v sodelovanju s SNG Nova Gorica podarja abonma VELIKI ODER, s katerim si boste lahko v gledališki sezoni 2016/2017 ogledali 7 predstav. Odgovorite na nagradno vprašanje in se potegujte za BREZPLAČNI abonma VELIKI ODER. Med pravnimi oddanimi odgovori bomo izžrebali srečnega nagrajenca, ki si bo od oktobra 2016 do maja 2017 ogledal naslednje gledališke predstave: Zakaj ptiči pojejo, Stari klovn, Ana Karenina, Višnjevi vrt, Jeklene magnolije, Beraška opera in Peer Gynt.

Nagradno vprašanje:

Kateri abonma v SNG Nova Gorica zajema drugačne in drzne predstave ter je cenovno izjemno ugoden za dijake in študente?

- a) Abonma Sreda
- b) Abonma Mali oder
- c) Abonma Nedelja popoldan

Odgovore pošljite na uredništvo časnika Burja po e-pošti burja@komen.si ali na naslov Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen, s pripisom za abonma SNG, do 3. 10. 2016.

<http://skd-HRUSEVICA.si>

Vabimo na Štanjelski tek

03.12. 2016

start ob 11:00 uri

izpred lovske koče Štanjel

ŠK DRUŠTVO HRUŠEVICA

<https://www.facebook.com/skdruštvohrusevica/>

vzporedni
svetovi

Vpis abonmajev 2016/2017

od 29. avgusta
do 24. septembra 2016

Abonma je cenovno najbolj ugodna pot do gledališke predstave! Pri rednih abonmajih si lahko ogledate predstavo za 9 €, kar je samo polovica cene vstopnice v redni prodaji. Za vas smo pripravili različne abonmaje. Izberite gledališko doživetje, ki vam bo pisano na kožo.

■ Abonma PREMIERA in redni abonmaji SREDA, ČETRTEK, PETEK, SOBOTA

8 predstav naše hiše prinaša vznemirljivo gledališko doživetje

■ Abonma VELIKI ODER

7 predstav ob petkih na velikem odru prinaša "klasično" gledališko poetiko

■ Abonma MALI ODER

6 predstav ob sredah na malem odru prinaša drugačno, celo drzno odrsko izkušnjo – posebno ugodna cena za dijake in študente

■ Abonma NEDELJA POPOLDAN

4 duhovite predstave ob nedeljah ob 17.00 prinašajo smeh in sprostitve

■ Abonma KONTO

8 predstav, ki si jih izberete sami

Posebna UGODNOST – drugi ABONMA PO POLOVIČNI CENI za člane kluba SVET KNJIGE in posamezna društva (več na www.sng-ng.si).

SNG
NOVA GORICA

Blagajna (vpis abonmajev):
PON–PET: 10.00–12.00 in 15.00–18.00,
SOB: 10.00–13.00 ter
uro pred začetkom predstav
T 05 335 22 47, E blagajna@sng-ng.si

www.sng-ng.si

ABONMAJI 2016 | 17

Spoštovani abonenti, dragi obiskovalci.

Jesen je pred nami in kot vsako leto v septembru razpišemo tudi abonmaje. Vpis je mogoč do 30. septembra. V sezoni 2016/17 razpisujemo naslednje abonmaje:

GLEDALIŠKI ABONMA

BRILJANTNI ABONMA

GLASBENO-PLESNI ABONMA

SREČKIN ABONMA

GLEDALIŠKI ABONMA

1. TRIO (Gledališče Koper)
2. MENJAVA STRAŽE (Mestno gledališče ljubljansko)
3. DIVJAK (SiTi teater BTC in Kreker)
4. ROKOVA MODRINA (Slovensko mladinsko gledališče)
5. CUCKI (Mestno gledališče Ptuj)
6. NOSTALGIČNA KOMEDIJA (Slovensko ljudsko gledališče Celje)

GLASBENO-PLESNI ABONMA

1. Festival Velenje, Teatar Madlenianuma – balet in opera Beograd in Inštitut za umetniško igrig Beograd: BALKAN DANCE VOL. 2 (plesna predstava)
2. SIDDHARTA: Akustika na polno
3. Mestno gledališče ljubljansko: Po motivih libreta 1001 Katje Perat – 1001 NOČ (muzikal)
4. Večer slovenske popevke: NUŠKA DRAŠČEK, ALENKA GODEC IN LADO LESKOVAR
5. VITO MARENČE GROUP IN ANA PANDUR: Flamenko
6. LOVRO POGORELIČ, klavir, in ALEKSANDAR MILOŠEV, viola

BRILJANTNI ABONMA

Briljantni abonma obsega osem (8) predstav, ki jih lahko kombinirate po želji in sicer iz Gledališkega in Glasbeno-plesnega abonmaja.

SREČKIN ABONMA

1. SHOW STRAHOV (Pionirski dom)
2. UNANANA IN VELIKANSKI SLON Z ENIM OKLOM (Zavod Zofka in KD FP)
3. MAČEK MURI IN MUCA MACA (Neca Falk), koncert – ob 17h
4. LIPKO IN KOŠOROK (SSG TS)
5. KO BOM VELIK (Lea Menard) + afriške urice z živo glasbo (delavnica po predstavi)
6. KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO (LGL)
7. ZVOČNA KUHA (Peter Kus, zavod Federacija); izvedba v Srednji dvorani

OGLED PREDSTAV izven Kosovelovega doma Sežana

▪ Ogled opere MADAMA BUTTERFLY v SNG Opera in balet Ljubljana

Cena ogleda predstave in prevoza z avtobusom: 35 EUR za abonente, 45 EUR za ostale.

Premiera opere bo 26. januarja 2017. Točen datum obiska predstave bo znan do konca zbiranja evidenčnih prijav – ali konec januarja ali na začetku februarja 2017.

Evidenčne prijave sprejemamo do vključno 30. septembra 2016. Po tem dnevu bomo prijavitelne pozvali k plačilu, ki bo veljalo za dokončno potrditev, do 14. oktobra 2016. Po navedenem datumu ne bomo več sprejemali niti prijav niti plačil.

▪ Ogled gledališke predstave PEER GYNT (v MGL Ljubljana ali v SNG Nova

Cena ogleda predstave in prevoza z avtobusom: 25 EUR za abonente, 35 EUR za ostale. Datumi ponovitev v sezoni 2016/17 še niso znani.

Evidenčne prijave sprejemamo do srede, 30. septembra 2015. Prijavitelne bomo pozvali k plačilu, ki bo veljalo za dokončno potrditev, takoj, ko bomo od gledališč izvedeli za datum obiska. Po iztekle se roku plačila ne bomo več sprejemali niti prijav niti plačil.

STROKOVNA ESKURZIJA NA DUNAJ Z OBISKOM RAZSTAVE POINTILIZEM

Izlet je v organizaciji agencije Ars Longa (Ljubljana)

Odhod: sobota, 19. november 2016 ob 4.30 iz Sežane, ob 5.30 iz Ljubljane (parkirišče pri Dolgem mostu).

Več informacij: www.kosovelovdom.si in <http://www.arslonga.si/razstave.html>

URNIK BLAGAJNE:

Od vključno 1. do vključno 30. septembra 2016 bo naša blagajna odprta od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 15. do 17. ure, na dan prireditve tudi uro pred prireditvami.

Informacije: info@kosovelovdom.si ali tel. (05) 731 20 10 www.kosovelovdom.si

Vabljeni k vpisu abonmajev in seveda vedno dobrodošli v Kosovelovem domu Sežana!

S skupnimi močmi za lep začetek

Otroški živžav v šoli nadomesti julija in avgusta drugačne vrste energija. Pleskanje, popravila, urejanje, košnja, temeljito čiščenje in drobne izboljšave, da bo začetek šolskega leta tak, kot si učenci in delavci zaslužijo.

Letos sta na centralni šoli prenovi doživeli šolska avla ter učilnica angleščine. Šolski hišnik je s tehnično ekipo občine poskrbel, da je svežo barvo dobil zid pred šolo, v Štanjelu pa je učence pričakala sveže izkopana luknja, ki bo kmalu urejena v težko pričakovano igrišče. Vodstvo se je razveselilo dejstva, da sta klopce pred omejeno šolo v šolskih počitnicah prebarvala kar učenca s pomočjo mame, sicer vodje podružnice. V podružnici se bodo učenci razveselili tudi pridobitve v jedilnici, v bližini šole pa jih čaka čisto pravi vrt, ki ga je pomagal pridobiti in urediti oče dveh učencev. Dva dneva pred začetkom pouka so združili moči domala vsi delavci in okolici obeh šol zares zgledno uredili.

1. september je bil tudi letos pravcati praznik za 210 učencev v centralni ter 70 učencev v podružnični šoli. S šolsko himno in objemom šole so tako učenci in strokovni delavci izrazili pripadnost instituciji, kjer bodo naslednjih 191 dni pridobivali znanje, se urili

v različnih življenjsko pomembnih spretnostih ter gojili vrednote sodelovanja in spoštovanja.

Učenci prvega razreda v Komnu (22) in Štanjelu (17) so bili deležni še posebne pozornosti. V šolo so prišli skupaj s starši, tu pa so jih prvi sprejeli tutorji – učenci 6. razreda, ki bodo tudi v bodoče njihovi zvesti spremljevalci pri uvajanju v šolske skrivnosti. Po tenkočutnem nagovoru ravnateljice jih je pozdravil tudi podžupan občine Komen, gospod Valter Ščuka, nekaj osnovnih opozoril o varnosti otrok v prometu pa jim je namenil vodja policijskega okoliša Komen, gospod Erik Fabčič. Brez torte in kulturnega programa tudi tokrat ni šlo – pripravili so ga kar učenci s pomočjo prizadevnih mentoric, v nastopu pa je med drugimi blestel tretješolec Urh. Prvošolci pa so že po tradiciji posadili tudi svoje drevo. Letos je bila to češnja, za katero pravijo, da ima magično moč, saj simbolizira čustvenost in ljubezen.

Da bi vse leto vsi čutili tako povezanost, kot smo jo čutili prvi dan, da bi bilo šolsko leto po meri in željah vsakega posameznika, želimo delavci šole.

Besedilo: Nives Cek, ravnateljica

Gust in Žluk
KOMENSKI OBČINSKI PRAZNIK
KOMEN, 18. JUNIJ 2016

